

(ඇ) රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්¹

ජාතික සුළු කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලයේ ඖෂධ නිෂ්පාදන අංශය පවරා දී අයුරුවේද ඖෂධ සංයුක්ත මණ්ඩලය පිහිටුවා ලීමෙන් කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලයන්හි මුළු සංඛ්‍යාව 1969 දී ඉහල ගියේය. අනෙකුත් රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි කිසිදු වැඩිවීමක් 1969 දී සිදු නොවීය.

පොදුවේ බලන කල,² 1968/69 දී කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලයන්හි උසස් මට්ටමේ ක්‍රියාකාරිත්වයන් පැවතිණ. ජාතික කිරි මණ්ඩලය, ලංකා තෙල් සහ මේද සංයුක්ත මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා සීනි සංයුක්ත මණ්ඩලයේ කන්තලේ කර්මාන්ත ශාලාව, ජාතික ලුණු සංඝාච, රාජ්‍ය පිටි ඇඹරුම් නීතිගත සංඝාච, ලංකා සම්භාණ්ඩ සංයුක්ත මණ්ඩලය, ජාතික ජේෂකර්ම සංඝාච, ලංකා තුනීලෑලි සංයුක්ත මණ්ඩලය, ලංකා ටයර් සංඝාච, ලංකා පෝර සංඝාච, ලංකා පිගන් බඩු සංයුක්ත මණ්ඩලය, ලංකා සිමෙන්ති සංයුක්ත මණ්ඩලය, ලංකා බනිප් වැලි සංඝාච, ජාතික සුළු කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලය සහ ලංකා වානේ සංඝාච 1968/69 දී ජවයේ නිමැවුම්වල වැඩිවීම් වාර්තා කරන ලදී. මෙයින්, වඩාත්ම සැලකිය යුතු වැඩිවීම් සිදුවූයේ සිමෙන්ති සංයුක්ත මණ්ඩලයෙහිය. ගල්ඔය සීනි කම්හල, නැගෙනහිර කඩදාසි සංයුක්ත මණ්ඩලය, පරන්තන් රසායනික ද්‍රව්‍ය සංයුක්ත මණ්ඩලය සහ රාජ්‍ය ලෝහ භාණ්ඩ සංයුක්ත මණ්ඩලයේ නිමැවුම් ඉකුත් වර්ෂයට වඩා 1968/69 දී පහත වැටුණි. කඩදාසි කම්හලේ නිපැයුම් පහත වැටීමට හේතු වූයේ සැහැල්ලු කඩදාසි වර්ගයන් නිෂ්පාදනයෙහි යෙදීමය. අනෙකුත් අවස්ථාවලදී, ක්‍රියාකාරිත්වයේ පිරිහීමට හේතු දායක වූයේ කම්කරු ආරවුල්, අලෙවි දුෂ්කරතාවයන් සහ අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණවත් පරිදි ලබා ගත නොහැකි වීමය.

1968/69 දී කර්මාන්ත කීපයකම ලාභයන්හි වැඩිවීමක් පිළිබිඹු විය. ජාතික කිරි මණ්ඩලය, සීනි කර්මාන්තශාලාව, ලංකා සම්භාණ්ඩ සංයුක්ත මණ්ඩලය, ජාතික ජේෂකර්ම සංඝාච, ලංකා තුනීලෑලි සංයුක්ත මණ්ඩලය, නැගෙනහිර කඩදාසි කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලය, ලංකා ටයර් සංඝාච, ලංකා පොහොර සංඝාච, ලංකා පිගන් බඩු සංඝාච, ලංකා බනිප් වැලි සංයුක්ත මණ්ඩලය සහ ලංකා වානේ සංඝාච යන ව්‍යවසායයන්ගේ ලාභවල වැඩි වීමක් දක්නට ලැබුණි. මෙයට හේතු වූයේ, වෙනත් කරුණු අතර, නිෂ්පාදනය දියුණු කිරීම්, මිල ගණන්වල වැඩිවීම්, පුළුල් ලෙස ධාරිතාව උපයෝගී කර ගැනීම සහ වැඩි ලාබ්‍යයක් ඉපැයිය හැකි කටයුතුවලට ව්‍යාප්ත වීමය. ලංකා රාජ්‍ය ලෝහ භාණ්ඩ සංයුක්ත මණ්ඩලයෙහි පමණක් පාඩු වැඩි විය. මීට හේතුව, අලෙවි දුෂ්කරතාවයන් සහ මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඇතිවන ධාරිතාවයේ උෞණ උපයෝගීකරණයයි. ජාතික ලුණු සංඝාච, ලංකා සිමෙන්ති සංයුක්ත මණ්ඩලය, පරන්තන් රසායනික ද්‍රව්‍ය සංයුක්ත මණ්ඩලය සහ ජාතික සුළු කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලයේ, ලාභ ඉකුත් වර්ෂයට වඩා අඩු විය. අමු ද්‍රව්‍යයන්හි (උදා. සිමෙන්ති ඇඹරීම් යන්ත්‍රාගාරය වෙනුවෙන් ක්ලින්කර්) වැඩිවූ ආනයන පිරිවැය ද, අඩු කරන ලද නිමැවුම් සහ ඉහල යන වැටුප් පිරිවැය ද මෙයට හේතු විය. මද්‍යසාර ස්ප්‍රිතු වලින් ලැබෙන උසස් ලාභය හේතු කොට ගෙන ගල්ඔය සීනි කර්මාන්තයට එහි පාඩු අඩු කර ගත හැකි විය.

1. පසුගිය වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාවෙහි පුළුල් කරන ලද රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්ගේ විශ්ලේෂණය මෙම වර්ෂයේදී විෂය පථය පුළුල් කිරීමෙන් සහ අතිරේක දත්තයන් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් තවදුරටත් දියුණු කොට තිබේ. මහ බැංකුව විසින් මෙහෙයවන ලද ඉන්ද්‍රෝමය සහ වාර්ෂික සමීක්ෂණ වේ ම විශ්ලේෂණයට පදනම් කොට ගෙන තිබේ. පොද්ගලික අංශයන් සමග කර්මාන්තව මුහුණ දෙන ඇතැම් සංඝාචල ඉල්ලීම පරිදි ඇතැම් සවිස්තරාත්මක තොරතුරු මෙම ප්‍රකාශනයට ඇතුලත් නොකරන ලදී. තවද, විවිධ වූ රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් මෙහි නැවත වර්ග කොට ඇත්තේ: සම්මත ජාත්‍යන්තර කර්මාන්ත වර්ගීකරණයට (1968 දී නිව්යෝක්හිදී පළ කැරුණු එක්සත් ජාතීන්ගේ: සියළුම ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳ සම්මත පාත්‍යන්තර කර්මාන්ත වර්ගීකරණය) අනුවය.
2. බොහෝ කාර්මික සංස්ථාවන් ගේ ගිණුම් අවුරුද්ද, අප්‍රේල් මස සිට මාර්තු මස දක්වා පවතී.

ඉකුත් වර්ෂයේ සඳහන් කල පරිදි, ඕනෑම රාජ්‍ය ව්‍යවසායක කාර්යක්ෂමතාවය හෝ අකාර්යක්ෂමතාවය අගය කිරීමේදී මූල්‍ය ලාභයන් හෝ පාඩු උපයෝගී කර ගත යුත්තේ ඉතා ප්‍රවේශමෙනි. ප්‍රධාන වශයෙන්ම මීට හේතු, තම විකුණුම් මිල නියම කිරීමේ නිදහස නැතිවීමත් පෞද්ගලික වාණිජ ව්‍යාපාරික ආයතනයන් විසින් සාර ගැනීමට අකමැති වන්නාවූ, ලාභදායක නොවන, සමාජමය වගකීම් ඉටු කිරීමට, ඒවාට බොහෝ විට සිදුවීමන්ය.

ලංකා ගුවන් සේවය, සම්ප්‍රකාර නොග වෙළඳ ආයතනය සහ ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලය හැරුණු කල, අනෙකුත් රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි 1968/69 දී හෙවත් 1969 දී ද්‍රව්‍යාත්මක වශයෙන් වූ ක්‍රියාකාරීත්වයේ පොදු වැඩි දියුණුවක් ඇති විණ. නිමැවුමෙහි වර්ධනයන් ඇති වුවද, සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂයන්හිදී දුම්රිය දෙපාර්ත- මේන්තුවේ සහ ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ පාඩු වැඩි විය. මෙයට එක් හේතුවක් වූයේ වැඩි වැටුප් ගෙවීමය.

මෙතෙක් දක්නට ලැබුණු අන්දමට 1969/70 හෙවත් 1970 වර්තන ගිණුම් වර්ෂයේදී ව්‍යවසායයන් බොහොමයකම, නියම ක්‍රියාකාරීත්වය අපේක්ෂිත අයවැය ගත ක්‍රියාකාරීත්වයට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස පහල වැටීම කැපිපෙනෙන ලක්ෂණයක් වෙයි.

රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් බොහොමයක් විසින් සවිස්තරාත්මක අයවැය ලේඛනයක් කලින්ම පිළියෙල කරන බව දක්නට ලැබීම් නොඅනුමානවම දිරිගන්වන්නකි. දක්නට ලැබෙන උෞනතාවය විදේශීය විනිමය දුෂ්කරතාවයන් හේතු කෙට ගෙන ඒවායේ අයවැය ලේඛනයන්හි ඇති සැලසුම් කපා හැරීම් නිසා සිදු වන්නට පිළිවන. පමණ ඉක්මවා සුභ අපේක්ෂාවන් නැතිමද තරමක් දුරට මීට හේතු වන්නට පිළිවන.

බොහෝ සංයුක්ත මණ්ඩලයන්හි සංඛ්‍යා ලේඛනමය සහ ගිණුම් සේවාවන් අසනුටු දායක බව ද පෙනී ගොස් ඇත. ඉදිරිපත් කොට ඇති, සාපේක්ෂ වශයෙන් පහත් වූ වැටුප් පරිමාණයන් මත ප්‍රවීණ පුද්ගලයන් බඳවා ගැනීමේදී ඇතිවූ දුෂ්කරතාවයන් මෙයට හේතු වූවා විය හැකිය. විශාල ව්‍යවසායයන් සමහරක- ගෙන් විශ්වාස දායකවූ දත්තයන් කෙසේවත් ලබා ගත නොහැකි විය.

ඉකුත් වර්ෂ කිපයේදී මෙම රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි සේවා නියුක්තියේ සිසු වර්ධනයක් ඇතිවූ බව පෙනේ. ඇතැම් ව්‍යවසායයන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ වැඩිවීමට වඩා සේවා නියුක්තියෙහි වූ වර්ධනය බොහෝ සෙයින් වැඩිවී ඇත. ඉන් පෙනෙන්නේ දැනට ඇති ශ්‍රම ශක්තිය වඩා හොදින් උපයෝගී කර ගැනීමෙන් ව්‍යවසායයන් බොහොමයකටම අනවශ්‍ය වියදම් කපා හැරීමට හැකි බවයි.

රාජ්‍ය අංශයේ කාර්යාත්මක

ආහාර, ජීව හා දුම්කොළ නිෂ්පාදනය

මෙම වර්ගයට අයත් රාජ්‍යාංශයේ ව්‍යවසායයන් අතර (කිරි අලෙවි කිරීමේ හා නිෂ්පාදනයේ විවිධ කටයුතුවල යෙදෙන) ජාතික කිරි මණ්ඩලය, (විශේෂයෙන්, සත්වාහාර නිෂ්පාදනය කරන) ලංකා තෙල් හා මේද සංයුක්ත මණ්ඩලය, (සීනි හා මද්‍යාසාර නිපදවන) ශ්‍රී ලංකා සීනි සංයුක්ත මණ්ඩලය, (ලුණු නිපදවීමේ හා අලෙවි කිරීමේ යෙදෙන) ජාතික ලුණු සංස්ථාව සහ (තීර්ග පිටි හා අතුරු නිෂ්පාදිත නිපදවන) රාජ්‍ය පිටි කම්හල් සංස්ථාව යන සංස්ථාවෝ වූහ. මේ අතරින් මුල් දෙසංස්ථාවන්ට පෞද්ගලික අංශයෙන් තරගයක් එල්ල වූ අතර සෙසු ඒවා මුළුමනින්ම වාණි රජයේ ඒකාධිකාරයේ වූහ. (මෑත වර්ෂවල මේවායේ කටයුතු පිළිබඳ ඇතැම් සංඛ්‍යා තොරතුරු II (ඇ) I වැනි සංඛ්‍යා සටහනෙහි දැක්වේ.)

	1965	1966	1967	1968	1969
1. ජාතික කිරි මණ්ඩලය¹					
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) ²	14741	14741	18852	27332	42353
1.1.1 සකස් කිරීම සහ බෙද හැරීම ..	11956	11956	13156	18566	24000
1.1.2 උකුකිරි කම්හල ..	2785	2785	5696	6300	8664
1.1.3 පිටි කිරි කම්හල ..	—	—	—	1800	5750
1.1.4 කල්කිරි යෝජනා ක්‍රමය ..	—	—	—	666	3939
1.2 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය					
1.2.1 සකස් කළ කිරි පයිට්ට් '000 ..	16935	18566	20382	24968	28302
1.2.2 උකු කිරි වින් '000 ..	—	—	—	11514	19632
1.2.3 පිටි කිරි (රාත්තලේ වින් '000) ..	—	—	—	—	2280
1.3 නිෂ්පාදන වටිනාකම ⁴ (රුපි. '000)	ලං.නො.	10940	10629	21672	40603
1.3.1 සකස් කළ කිරි ..	ලං.නො.	10940	10629	12855	15030
1.3.2 කිරි නිෂ්පාදන ..	—	—	—	8817	17222
1.3.3 උකු කිරි ..	—	—	—	—	8351
1.3.4 පිටි කිරි ..	—	—	—	—	—
1.4 අලෙවි ප්‍රමාණය					
1.4.1 සකස් කළ කිරි (පයිට්ට් '000) ..	16353	17203	19526	23084	26292
1.4.2 උකු කිරි (වින් '000) ..	—	—	—	6011	19333
1.4.3 පිටි කිරි (රාත්තලේ වින් '000) ..	—	—	—	—	2281
1.5 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)	10160	10717	13227	24092	46089
1.5.1 කිරි හා පිටි නිෂ්පාදන ..	10160	10717	13227	17465	19101
1.5.2 උකු කිරි ..	—	—	—	6627	20837
1.5.3 පිටි කිරි ..	—	—	—	—	6151
1.6 ලාභය (+) හෝ අලාභය (-) (රුපි. '000) ⁵	- 641	- 889	- 1500	- 950	+ 8938
1.6.1 සකස් කිරීම හා බෙද හැරීම ..	- 641	- 889	- 1500	- 1400	+ 637
1.6.2 උකු කිරි කම්හල ..	—	—	—	+ 450	+ 7734
1.6.3 පිටි කිරි කම්හල ..	—	—	—	—	+ 567
1.7 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁶	852	889	1241	1092	1166
1.7.1 සකස් කිරීම හා බෙද හැරීම ..	852	889	1104	910	851
1.7.2 උකු කිරි කම්හල ..	—	—	137	182	226
1.7.3 පිටි කිරි කම්හල ..	—	—	—	—	89

	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2. ලංකා තෙල් සහ මෙද සංයුක්ත මණ්ඩලය					
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) ²	21940	21940	21940	27940	28540
2.2 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (වොන්)					
2.2.1 පොල් තෙල් ..	2080	1759	1300	1166	1500
2.2.2 සන්වාහාර ..	23810	29234	30011	51524	60000
2.2.3 මෙද අම්ල ..	—	—	350	6286	3150
2.2.4 ෆ්ලිසරින් ..	—	—	22	549	315
2.2.5 වෙනත් ..	—	—	—	88	—
2.3 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. '000) ⁷	13200	18200	21576	33825	55000
2.4 අලෙවි ප්‍රමාණය (වොන්)					
2.4.1 පොල් තෙල් ..	1442	2207	1293	1184	1500
2.4.2 සන්වාහාර ..	23754	29144	30383	54061	60000
2.4.3 මෙද අම්ල ..	—	—	220	1319	3150
2.4.4 ෆ්ලිසරින් ..	—	—	—	133	315
2.4.5 වෙනත් ..	—	—	—	24	—
2.5 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000) ⁵	12304	18406	18747	23225	47385
2.6 ලාභය (+) හෝ (-) (රුපි. '000) ⁵	+ 568	- 1611	+ 1000	+ 4552	- 440
2.6.1 පොල් තෙල් මෝල ..	- 904	- 2033	ලං. නො.	+ 549	ලං. නො.
2.6.2 සන්වාහාර කම්හල ..	+ 1963	+ 1359	ලං. නො.	+ 435	ලං. නො.
2.6.3 මෙද අම්ල කම්හල ..	—	—	ලං. නො.	—	ලං. නො.
2.6.4 ෆ්ලිසරින් කම්හල ..	—	—	ලං. නො.	+ 3118	ලං. නො.
2.6.5 වෙනත් ..	- 491	- 937	ලං. නො.	+ 450	ලං. නො.
2.7 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁶	550	696	697	722	746
2.8 අපනයන					
2.8.2 මෙද අම්ල					
2.8.1.1 ප්‍රමාණය (වොන්) ..	—	—	220	1285	3150
2.8.1.2 වටිනාකම (රුපි. '000) ..	—	—	357	2275	8249
2.8.2 ෆ්ලිසරින් ..	—	—	—	92	315
2.8.2.1 ප්‍රමාණය (වොන්) ..	—	—	...	206	857
2.8.2.2 වටිනාකම (රුපි. '000) ..	—	—	...	—	—

	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
3 ශ්‍රී ලංකා සීනි සංයුක්ත මණ්ඩලය¹					
3.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) ²					
3.1.1 කන්තලේ ඒකකය ..	33700	34700	35000	35000	35000
3.1.2 ගල්බිය ඒකකය ..	117200	117200	122621	ලං. නො.	ලං. නො.
3.1.3 උක් වගාව ..	ලං. නො.	ලං. නො.	ලං. නො.	ලං. නො.	ලං. නො.

1. තම මුදල් වර්ෂය ලීන් වර්ෂයට වූ ජාතික කිරි මණ්ඩලය හැර, අනිකුත් සංස්ථාවන් පිළිබඳ සංඛ්‍යාවන් අප්‍රේල් සිට මාර්තු දක්වා වූ ගිණුම් වර්ෂය සඳහා වේ. 1969 වර්ෂයේ ජාතික කිරි මණ්ඩලය පිළිබඳ සංඛ්‍යාවන් හැරුණු විට අළුත්ම සංඛ්‍යාවන් අය වූය ගත ඒවාය.

2. ගිණුම් වර්ෂය අවසානයට සමුච්චිතය.

3. වර්ෂයකදී හැකි උපරිම නිෂ්පාදනය.

4. නිෂ්පාදන වටිනාකම ලෙස දක්වා ඇත්තේ කම්හලෙන් පිටවන විට නියම වන වටිනාකමයි. ආනයන වටිනාකම යනු මිල, රක්ෂණ සහ ගැල්කුලියෙන් සමන්විත විදේශ වටිනාකමයි.

පානවර්ග හා දුම්කොළ

	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
3. ශ්‍රී ලංකා සීනි සංයුක්ත මණ්ඩලය					
3.2 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය					
3.2.1 කන්තලේ ඒකකය					
3.2.1.1 සීනි (මෙවරින් වෙන්)	3299	2587	1403	3653	5600
3.2.1.2 ස්ප්‍රිතු (ගැලුම් '000)	729	871	426	832	600
3.2.2 ගල්බිය ඒකකය					
3.2.2.1 සීනි (මෙවරින් වෙන්)	6492	915	5789	4681	5200
3.2.2.2 ස්ප්‍රිතු (ගැලුම් '000)	379	249	300	473	606
3.3 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. '000)+	7044	10854	17087	16410	18055
3.3.1 කන්තලේ ඒකකය	7044	6310	3590	7785	9185
3.3.1.1 සීනි	3543	2741	1520	5143	5715
3.3.1.2 ස්ප්‍රිතු	3501	3569	2071	2642	3468
3.3.2 ගල්බිය ඒකකය	ල. නො.	4544	13497	8625	8870
3.3.2.1 සීනි	ල. නො.	3711	11672	6637	5402
3.3.2.2 ස්ප්‍රිතු	ල. නො.	833	1825	1988	3468
3.4 අලෙවි ප්‍රමාණය					
3.4.1 කකනලේ ඒකකය					
3.4.1.1 සීනි (මෙවරින් වෙන්)	3299	2587	1403	3653	5500
3.4.1.2 ස්ප්‍රිතු (පාර්ශ්ව ගැලුම් '000)	707	832	503	795	600
3.4.2 ගල්බිය ඒකකය					
3.4.2.1 සීනි (මෙවරින් වෙන්)	6379	2539	5789	4634	5200
3.4.2.2 ස්ප්‍රිතු (පාර්ශ්ව ගැලුම් '000)	307	282	480	317	600
3.5 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)	22755	21592	21778	25232	28475
3.5.1 කන්තලේ ඒකකය	14926	15743	10008	16713	14125
3.5.2 ගල්බිය ඒකකය	7829	5489	11769	8519	14350
3.6 ලාභ (+) අලාභ (-) (රුපි. '000) ⁵	+ 430	+ 10550	- 1598	+ 5947	+ 7523
3.6.1 කන්තලේ ඒකකය	+ 6725	+ 7814	+ 1785	+ 8389	+ 8700
3.6.1.1 සීනි	ල. නො.	- 2763	- 3612	- 2154	- 2050
3.6.1.2 ස්ප්‍රිතු	ල. නො.	+ 10577	+ 5397	+ 10543	+ 10750
3.6.2 ගල්බිය ඒකකය	- 6295	+ 2736	- 3383	- 2442	- 1177
3.6.2.1 සීනි	- 12391	- 2266	- 9338	- 9780	- 10850
3.6.2.2 ස්ප්‍රිතු	+ 6096	+ 5002	+ 5955	+ 7338	+ 9673
3.7 සේවා නියුක්තිය ⁶	931	1104	2215	2220	2235
3.7.1 කන්තලේ ඒකකය	871	1052	1029	1048	1063
3.7.2 ගල්බිය ඒකකය	ල. නො.	ල. නො.	1127	1109	1109
3.7.3 අනෙකුත්	60	52	59	63	63
4 පානීය ලුණු මණ්ඩලය ¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
4.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) ²	2103	5322	8300	13010	20476
4.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාවය (වෙන්) ³	63709	74335	72850	85500	97450
4.2.1 සංස්ථාවේ ලුණු ලේඛ	49919	57690	60800	71900	83900
4.2.2 පොද්ගලික ලුණු ලේඛ	13790	16645	12050	13600	13550
4.3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (වෙන්)	59324	66251	79166	99932	87150
4.3.1 සංස්ථාවේ ලුණු ලේඛ	48097	51864	62839	81417	69500
4.3.2 පොද්ගලික ලුණු ලේඛ	11227	14387	16327	18515	17650
4.4 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. '000)	5168	5965	9000	8054	5086
4.4.1 සංස්ථාවේ ලුණු ලේඛ	4329	4667	7345	5955	4056
4.4.2 පොද්ගලික ලුණු ලේඛ	839	1298	1655	2099	1030
4.5 අලෙවි ප්‍රමාණය (වෙන්)	13990	68000	77546	79388	82000
4.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)	1112	5463	7025	7543	8811
4.7 ලාභ (+) හෝ අලාභ (-) (රුපි. '000) ⁵	+ 618	+ 1674	+ 2196	+ 1964	+ 2816
4.8 සේවා නියුක්තිය ⁶	953	946	1948	1309	1242
5. රාජ්‍ය පිටි නිෂ්පාදන සංස්ථාව ¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
5.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) ²	11115	15153	19992	25323	25692
5.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාවය ³				70000	70000
5.2.1 පිටි (වෙන්)				n.a.	ල. නො.
5.2.2 අතුරු නිෂ්පාදන					
5.3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (වෙන්)					
5.3.1 පිටි				6649	49700
5.3.2 අතුරු නිෂ්පාදන				4382	20300
5.4 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. '000) ⁴				3963	32132
5.4.1 පිටි				3963	22814
5.4.2 අතුරු නිෂ්පාදන					9318
5.5 අලෙවි ප්‍රමාණය (වෙන්)					
5.5.1 පිටි				9274	50731
5.5.2 අතුරු නිෂ්පාදන				5420	20698
5.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)				5520	35589
5.6.1 පිටි				4063	27851
5.6.2 අතුරු නිෂ්පාදන				1457	7738
5.7 ලාභ (+) හෝ පාඩු (-) (රුපි. '000) ⁵				ල. නො.	920
5.8 සේවා නියුක්තිය ⁶			63	413	418

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

5. බදු ගෙවීමට පෙර.

6. 1969 දෙසැම්බර් 31 වැනි දින වූ පරිදි නියම සංඛ්‍යාවන් දක්වන 1969/70 වර්ෂය හැර අනික් ගිණුම් වර්ෂය අවසානයේදී වූ පරිදි වේ.

7. තොග අනුව

(අ) ජාතික කිරි මණ්ඩලය

මෙම මණ්ඩලය, කිරි මිලදී ගැනීම, සකස් කිරීම හා බෙදා හැරීම යන සිය මුල් කාර්යයන්හි සිසු දියුණුවක් (විශේෂයෙන්ම 1968 හා 1969 යන වර්ෂවලදී) ලැබීය. මෙසේ පිරිවැටුම වැඩිවීමත්, තම කාර්යයන් විවිධ සහ ව්‍යාප්ත කිරීමත් නිසා මණ්ඩලය පසුගිය වර්ෂවලදී මෙන් පාඩු නොවිඳ 1969 වර්ෂයේදී ලාභයක් ඉපයුවා විය හැකිය. මෑතකදී සිට මණ්ඩලය උකු කිරි නිෂ්පාදනය කිරීමේ හා නොග වශයෙන් ගෙන්වනු ලබන පිරි කිරි ඇතිරීමේ කටයුතුවල යෙදීමෙන් සිය කටයුතු ව්‍යාප්ත කර ඇත. 1969 වර්ෂයේදී උකු කිරි නිෂ්පාදනාගාරය සිය ධාරිතාවට වඩා අඩුවෙන් ක්‍රියා කළේ වුවද නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කළේ ය. මෙයින් වැඩි වූ ලාභය මණ්ඩලයේ මුළු ලාභයෙන් හතරෙන් තුන් පංගුවක් විය. 1969 ඔක්තෝබර් මාසයේදී සිය කටයුතු ආරම්භ වැලිසර පිහිටි පිරි කිරි ඇසුරුම් හල 1969 දී වින් (රාත්තලේ) විසිතුන් ලක්ෂයක් පමණ අයුරා සැහෙන ලාභයක් උපයා ගත්තේ ය. සංස්ථාවක් වශයෙන් සලකන කල ජාතික කිරි මණ්ඩලය ආර්ථික වශයෙන් දැන් හිස ඔසවන තත්ත්වයකට පත්ව ඇති බව පෙනී යයි.

තම කටයුතු, ඉදිරියේදී තවත් පුළුල් කිරීමටත්, විවිධ කිරිමටත් කිරි මණ්ඩලය අදහස් කරයි. වැලිසර පිරි කිරි ඇසුරුම් කම්හල යෝජනා ක්‍රමයේ මුල් අදියර පමණකි. එහි දෙවැනි අදියරෙහි, එනම්, අඹේවෙල කිරි විසිර වියලීමේ කම්හලෙහි කටයුතු ද දැන් අරඹා ඇත. මේ කම්හල සඳහා රුපියල් දෙකෝටියක් වැය වෙනැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර අවසානයේදී දිනකට පයින්වි 2000,00 ක කිරි විසිර වියලීමේ ධාරිතාවක් මෙයට ඇති වෙයි. මුළු ලංකාවට අවශ්‍ය යොදා සහිත පිරි කිරි ප්‍රමාණය මින් ලැබෙනු ඇත. කම්හල, 1971 මුලදී සිය නිෂ්පාදනය (ආරම්භයේදී සුළු වශයෙන්) අරඹනු ඇත. කිරි සකස් කිරීමේ හා එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන සමූහය තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීමට මණ්ඩලය අදහස් කරයි.

(ආ) ලංකා තෙල් හා මේද සංයුක්ත මණ්ඩලය

1968/69 දී පොල් තෙල් හැර සියලු නිෂ්පාදනයන්ගේ නිමැවුම වැඩි විය. සත්වා-භාර හා මේද - අම්ල නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. සංයුක්ත මණ්ඩලයේ 1969/70 සඳහා වූ අග වැය වාර්තාවෙන් මේද - අම්ල හා ෆ්ලිසරින් යන අපනයන නිෂ්පාදනවල, නිෂ්පාදනය අඩු වෙනැයි දැක්විණි. මේ අතර එහි ප්‍රධාන නිෂ්පාදන කාර්යයන් එනම්, සත්වාභාර හා පොල්තෙල් නිෂ්පාදනය වැඩිවනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වන ලදී. එහෙත් 1969 මුල් නව මස තුළදී දක්නට ලැබුණ නිෂ්පාදන උපනතින්ගෙන් හෙළි වූයේ සියළුම නිෂ්පාදන සම්බන්ධයෙන් පිරිහීම ඇතිවූන බවය. මෙකී අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ යන්ත්‍ර සූත්‍ර අබලත්වීම හා අඩු ද්‍රව්‍ය හිඟවීමද අපනයන නිෂ්පාදනවල නිෂ්පාදනය අඩු වීමට ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය දුලබ වීමද විය.

1968/69 දී සිය කටයුතු වැඩි දියුණු කිරීමෙන් සංයුක්ත මණ්ඩලය සුළු ලාභයක් ලැබීය. 1969/70 වේ අග වැය ගත වැඩ පිලිවෙලින් එයටත් වඩා දියුණුවක් බලාපොරොත්තු විය. එසේ වුවද සිය අගවැය ලේඛනයට රජයේ පිහිටාධාරයක් ඇතුළත් නොවීමත් පාවිච්චිකල යන්ත්‍ර සූත්‍ර නඩත්තු කිරීමට හා අළුත් වැඩියා කිරීමට අධික වියදමක් දැරීමට සිදුවීමත් නිසා සංයුක්ත මණ්ඩලය පාඩුවක් අපේක්ෂා කළේය. නිෂ්පාදන මිලට වඩා අඩු මිලකට (රජයේ නියෝගයක් පිට) සත්වාභාර විකිණීමෙන් සංයුක්ත මණ්ඩලයට වූ පාඩු පියවා ගැනීමට හැකිවනු වස් 1965/66 සිට (1966/67 දී හැර) රජය සංයුක්ත මණ්ඩලයට වාර්ෂික පිහිටාධාරයන් සම්මත කෙළේය. එබැවින් එම වර්ෂවලදී මෙම පිහිටාධාරය අවසන් ගිණුම්හි ඇතුළත් කිරීමෙන් ලාභයක් පෙන්වීමට සංයුක්ත මණ්ඩලයට හැකිවිය. එහෙත් 1969/70 දී

මෙම පුරුද්ද අනුගමනය නොකෙළෙන් සංයුක්ත මණ්ඩලයේ අයවැයෙහි පාඩුවක් දක්විණි. මෙතෙක් දක්නට ලැබුණ කටයුතු අනුව 1969/70 දී සංයුක්ත මණ්ඩලයේ පාඩුව තවත් වැඩිවිය හැකිය.

සංයුක්ත මණ්ඩලයේ නව සත්වාහාර කම්හලෙහි මූලික කටයුතු අරඹනු ලැබිණි. එය නව දෙවර්ෂයකින් පමණ නිෂ්පාදනය අරඹනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා සිනි සංයුක්ත මණ්ඩලය

උක් වගාවේ, සාර්ථකත්වය කාලගුණය (හෝ ජල පහසුකම්) මත රඳා පවත්නා බැවින් මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලයේ නිෂ්පාදනය අධික ලෙස වෙනස් වෙයි. උක් පලදාව යහපත් වුවහොත් වර්ෂයෙන් සමසක කාලයක් පමණ සංයුක්ත මණ්ඩලයේ කම්හල් වලට වැඩ කල හැකි වෙයි. කන්නලේ පිහිටි කම්හලෙහි 1968/69 දී සිනි හා මද්‍යසාර නිෂ්පාදනය වැඩි විය. එහෙත් ගල්ඔය පිහිටි කම්හලෙහි මද්‍යසාර නිෂ්පාදනය වැඩි වුවද, සිනි නිෂ්පාදනය අඩුවිය. මේ අනුව කන්නලේ අලෙවිය වැඩි වීමෙන්, සිනි නිෂ්පාදනයෙන් වූ පාඩු අඩුකර ගැනීමට කම්හලට හැකි වූයේ මද්‍යසාර වලින් ලත් ලාභ දෙගුණ කර ගැනීම නිසාය. මේ අනුව සමස්ත ලාභය සිව් ගුණයකින් වැඩිවී ඇත. ගල්ඔය කම්හලෙහි අලෙවිය අඩු වීමෙන් සිනි වලින් වූ පාඩු තවදුරටත් වැඩිවූ නමුදු මද්‍යසාර වලින් ලත් ලාභය වැඩි වූයෙන් සමස්ත වශයෙන් වූ පාඩුව කලින් වර්ෂයේදීට වඩා පහල වැටුණි.

1969/70 දී නිෂ්පාදනයෙන්* හා අලෙවියෙන් බලාපොරොත්තු වන වැඩිවීම් අනුව කන්නලේ කම්හල ලාභය වැඩි කර ගැනීමටත්, ගල්ඔය කම්හල පාඩු අඩු කර ගැනීමටත්, බලාපොරොත්තු වෙයි. ලැබී ඇති අළුත්ම සංඛ්‍යා තොරතුරු අනුව කන්නලේ කම්හලෙහි ඉලක්කයන් ඉක්මවූ බවක් පෙනෙන හෙයින් ලාභය නවත් වැඩි විය හැකිය. ගල්ඔය කම්හල පිළිබඳව එවැනි සංඛ්‍යා තොරතුරු ලබාගත නොහැකි විය.

සාවද්‍ය ක්‍රම සම්පාදනය සහ සංවිධානාත්මක ප්‍රශ්න හේතු කොට ගෙන, රජය සතුව තිබුණු ලංකාවේ සිනි කර්මාන්තය, මූලාරම්භයේ සිටම අවාසනාවන්ත ඉරණ මකට ගොදුරු වී ඇත. එසේ වුවද අධික ලාභයක් ලැබෙන මද්‍යසාර නිෂ්පාදනය නිසා අවසානයේදී, ආර්ථික වශයෙන් හිස ඔසවන තත්ත්වයක් උදකර ගනු ඇත. එබැවින් සිනි නිෂ්පාදනය මතම මෙම කර්මාන්තයේ අනාගත මූල්‍ය ප්‍රතිඵල පිළිබඳව දැන්ම තීරණයකට එළඹීම සුදුසු නොවේ.

(ඈ) පානික ලුණු සංයුක්ත මණ්ඩලය

මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලය ලේවයන් 6 ක ලුණු නිපදවන අතර, පෞද්ගලික ලේවයන් 7 කින් ලුණු මිලයට ගනී. සාමාන්‍යයෙන් ලුණු එකතු කිරීම බොහෝ සෙයින් වාර්තාව සිදුවන්නක් වන අතර, එම නිෂ්පාදනය කෙරෙහි කාලගුණය සැලකිය යුතු ලෙස බලපායි. 1968/69 වර්ෂය සංයුක්ත මණ්ඩලයට ඉතා යහපත් වර්ෂයක් වූ අතර, ලුණු වෙන් 99932 ක් නිපදවීමට හා මිලදී ගැනීමට එයට හැකි විය. එසේ වුවද, අලෙවිය බොහෝ දුරටම ස්ඵාවර්ථ පැවතිනි. වැටුප් පිරිවැය අධික වූ බැවින් ලාභය මද වශයෙන් අඩු විය.

කලින් වර්ෂයේ අලෙවි නුඩු තොග ඇති බැවින් 1969/70 දී අඩු නිෂ්පාදනයක් සඳහා සංයුක්ත මණ්ඩලය විසින් අයවැය වාර්තා පිළියෙල කරන ලදී. එසේ වුවද අලෙවිය වැඩි වේනැයි බලාපොරොත්තු වන අතර, සිය ලාභ තරමක් දුරට වැඩිවෙතැයි සංයුක්ත මණ්ඩලය බලාපොරොත්තු වෙයි.

* 1968/69 දී කන්නලේ කම්හලෙහි වූ අධික මද්‍යසාර නිෂ්පාදනය සීමිත ධාරිතාව වූ, පෘෂ් ගැලුම් 6000,00 ඉක්මවිය. මද්‍යසාර නිෂ්පාදනයෙන් විශාල ලාභයක් ලැබෙන හෙයින් මෙම නිෂ්පාදනය සඳහා කම්හල දඩ ලෙස උපයෝගී කොට ගන්නා ලදී.

II (අ) 2 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

රාජ්‍ය කර්මාන්ත - රෙදිපිළි

1. ලංකා සම්භාණ්ඩ සංයුක්ත මණ්ඩලය ¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි: '000) ²	5,200	5,200	6,245	7,147	10,148
1.1.1 සපත්තු කම්හල	3,500	3,500	4,225	4,225	4,225
1.1.2 සම්පදම් කරන ස්ථානය (පරණ)	1,700	1,700	2,020	2,020	2,020
1.1.3 සම්පදම් කරන ස්ථානය (අළුත්)	—	—	—	902	3,903
1.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව ³					
1.2.1 සපත්තු (කුට්ටම් '000)	216	216	216	271	271
1.2.3 ක්‍රෝම් (වර්ග අඩි '000)	567	600	600	600	600
1.2.4 බාක්සහ අනිකුත් සම් (රාන්: '000)	300	300	300	300	300
1.3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය					
1.3.1 සපත්තු (කුට්ටම් '000)	184	246	260	275	350
1.3.2 ක්‍රෝම් (වර්ග අඩි '000)	514	649	629	667	661
1.3.3 බාක්සහ අනිකුත් සම් (වර්ග අඩි '000)	248	289	334	364	378
1.3.4 විවිධ භාණ්ඩ ('000 සංඛ්‍යා)	ල.නො.	ල.නො.	ල.නො.	321	ල.නො.
1.4 නිෂ්පාදන වටිනාකම ⁴ (රුපි: '000)	4,384	5,888	6,549	7,014	10,325
1.4.1 සපත්තු	2,990	4,056	4,604	4,716	7,203
1.4.2 ක්‍රෝම්	1,154	1,585	1,692	1,997	2,705
1.4.3 බාක්සහ අනිකුත් සම්	239	245	252	320	416
1.4.4 විවිධ භාණ්ඩ					
1.5 අලෙවි ප්‍රමාණය					
1.5.1 සපත්තු කුට්ටම් ('000)	211	244	255	253	350
1.5.2 ක්‍රෝම් (වර්ග අඩි '000)	165	118	145	125	174
1.5.3 බාක්සහ අනිකුත් සම් (වර්ග අඩි '000)	46	22	26	n.a.	50
1.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි: '000)	4,507	5,230	4,888	6,975	10,411
1.6.1 සපත්තු	4,010	4,795	4,412	6,294	9,397
1.6.2 ක්‍රෝම්	185	132	140	229	323
1.6.3 බාක්සහ අනිකුත් සම්	75	47	53	229	98
1.6.4 විවිධ භාණ්ඩ	237	256	283	452	593
1.7 ලාභ(+)/අලාභ(-) (රුපි: '000) ⁵	+131	+297	+94	+168	+470
1.8 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁶	550	588	613	688	ල.නො.
1.8.1 සපත්තු කම්හල	362	395	415	550	ල.නො.
1.8.2 සම්පදම් කරන ස්ථානය	106	126	131	136	ල.නො.
1.8.3 අනෙකුත්	62	67	67	n.a.	ල.නො.
2. ජාතික ජේෂ්කර්ම සංස්ථාව ¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි: 000) ²	50,300	51,467	69,707	98,050	209,400
2.1.1 වෙයන්ගොඩ කම්හල	50,300	50,300	50,300	50,300	53,300
2.1.2 තුල්සිරිය යෝජනා ක්‍රමය	—	1,167	7,208	35,000	143,000
2.1.3 කපු වගාව	—	—	—	50	300
2.1.4 අනෙකුත් යෝජනා ක්‍රම	—	—	12,199	12,700	12,800

1. සංඛ්‍යා අප්‍රේල් සිට මාර්තු දක්වා වූ ගිණුම් වර්ෂ සඳහා වේ.
2. ගිණුම් වර්ෂාවසානයට සමුච්චිත විය.
3. වර්ෂයන් තුළදී හැකි උපරිම නිෂ්පාදනය.

ඇදුම් පාලන, සහ කර්මාන්ත

1. ජාතික ජ්‍යෙෂ්ඨ සංස්ථාව (සම්බන්ධයි)	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව ³ (වේයන්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාව)					
2.2.1 නූල් (රාත්තල් '000)	3,400	3,400	3,400	3,400	3,400
2.2.2 රෙදිපිළි (යාර '000)	14,000	14,000	14,000	14,000	14,000
2.2.3 නිමහම් (යාර '000)	—	—	—	34,000	34,000
2.3 නිෂ්පාදන සහ ආනයන ප්‍රමාණය					
2.3.1 වේයන්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාව					
2.3.1.1 නූල් (රාත්තල් '000)	2,658	2,345	1,958	2,397	3,100
2.3.1.2 රෙදිපිළි (යාර '000)	439	2,782	4,584	6,423	10,000
2.3.1.3 නිමහම් (යාර '000)	—	6,009	6,639	7,640	14,000
2.3.2 නූල් ආනයන	2,138	8,316	9,849	11,600	14,000
2.4 කපු වගාව:					
2.4.1 වගාකළ අක්කර ප්‍රමාණය	500	500	500	300	425
2.4.2 නෙලන ලද අක්කර ප්‍රමාණය	500	500	500	300	425
2.4.3 නෙලන ලද කපු ප්‍රමාණය (රාත්: '000)	380	225	460	205	224
2.5 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. '000) ⁴					
2.5.1 වේයන්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාව	9,304	11,497	13,596	25,498	37,543
2.5.1.1 නූල්	ල.නො.	ල.නො.	ල.නො.	10,997	14,122
2.5.1.2 රෙදිපිළි	ල.නො.	ල.නො.	ල.නො.	13,987	22,577
2.5.1.3 නිමහම්	ල.නො.	ල.නො.	ල.නො.	514	844
2.5.2 ආනයනයන්ගේ වෙළඳ වටිනාකම	9,118	28,702	40,372	46,473	ල.නො.
2.6 විකුණුම් ප්‍රමාණය					
2.6.1 වේයන්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාව					
2.6.1.1 නූල් (රාත්තල් '000)	2,323	2,270	1,000	489	723
2.6.1.2 රෙදිපිළි (යාර '000)	—	1,924	5,431	5,028	10,365
2.6.2 ආනයන කළ නූල් (රාත්තල් '000)	1,147	6,477	8,823	10,500	12,500
2.7 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)	ල.නො.	38,236	51,354	65,936	ල.නො.
2.7.1 වේයන්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාව	ල.නො.	10,737	14,846	14,636	30,124
2.7.1.1 නූල්	ල.නො.	ල.නො.	ල.නො.	2,190	3,994
2.7.1.2 රෙදිපිළි	ල.නො.	ල.නො.	ල.නො.	11,538	24,052
2.7.1.3 නිමහම්	ල.නො.	ල.නො.	ල.නො.	408	2,078
2.7.2 ආනයන කළ නූල්	5,533	27,549	36,508	51,300	ල.නො.
2.8 ලාභ (+) / අලාභ (-) (රුපි. '000) ⁵	+1,335	+ 719	+1,069	+2,734	+ 5,146
2.8.1 නිෂ්පාදනය	+1,552	+1,092	+1,199	2,734	+ 5,146
2.8.2 වෙළඳ	- 217	- 373	- 130	ල.නො.	ල.නො.
2.9 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁶	1,218	1,564	1,810	1,954	2,553
2.9.1 වේයන්ගොඩ කර්මාන්ත ශාලාව	1,103	1,411	1,588	1,656	2,054
2.9.2 කුල්හිරිය යෝජනා ක්‍රමය	—	—	—	—	148
2.9.3 කපු වගාව	—	—	27	42	47
2.9.4 අනෙකුත්	115	153	195	256	304

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

4. කර්මාන්ත ශාලාවෙන් බැහැර, නිෂ්පාදන වටිනාකම සහ ආනයන වටිනාකම මි. ර ගැ. මිල අනුව.
5. බදු අයකිරීමට පෙර.
6. ගිණුම් වර්ෂාවසානයට.

සංයුක්ත මණ්ඩලය දැනට තිබෙන ලුණු ලේවයන් වැඩි දියුණු කිරීමෙහි නිරතුරුවම යෙදී සිටී. එලිපන්ට්පාස් ලුණු ලේවය දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවත්නා ප්‍රධාන යෝජනා ක්‍රමයක් වෙයි. එහි වාර්ෂික නිෂ්පාදනය වෙන් 34000 සිට 66000 දක්වා වැඩි කිරීමට බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. වාඩාකව්වේරියෙහි යාන්ත්‍රික ලුණු ලේවා සංවර්ධන ක්‍රමයෙහි මූලික පර්යේෂණ දිගින් දිගටම පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ.* ලුණු සඳහා තිබෙන සමස්ත ඉල්ලුමට අනුව, මෙකී ශ්‍රම ඉතුරුම් සංවර්ධන ක්‍රමයෙහි ආර්ථික සුදුසුකම් ප්‍රවේශමෙන් පරීක්ෂාකල යුතු බව පෙනේ.

(ඉ) රාජ්‍ය පිරි නිෂ්පාදන නීතිගත සංස්ථාව

1968 අවසාන කාලයේදී මෙම පිරි කම්හලෙහි වැඩ අරඹන ලදී. 1969/70 සඳහා අය වැයගත නිෂ්පාදනය එහි උපරිම ධාරිතාවට වඩා අඩුය. එසේම නිරිඟ ආනයන පිරිවැය වැඩිවී ඇති බැවින් කටයුතු කල මුල් පූණී වර්ෂය තුල පාඩුවක් සිදුවෙනැයි සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වෙයි.

රෙදිපිළි, ඇඳුම් සහ සම්භාණ්ඩ කමිණි

මේ අංශයෙහි යෙදී සිටින රජයේ ව්‍යවසායන් දෙකකි. එනම් ලංකා සම්භාණ්ඩ සංයුක්ත මණ්ඩලය සහ ජාතික පේෂකර්ම සංස්ථාවයි. මෙකී ආයතන දෙකටම පෞද්ගලික අංශයේ මැනවින් තහවුරු වී ඇති වෙළෙඳ ආයතන වලින් දැඩි තරගයක් එල්ල විය. එකී ආයතන වල කටයුතු පිළිබඳ විස්තර සමහරක් II (අ) 2 සංඛ්‍යා සටහනෙහි දක්වේ.

(අ) ලංකා සම්භාණ්ඩ සංයුක්ත මණ්ඩලය

මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලය සම්පදම් කිරීම සහ පාවහන් සෑදීමෙහි යෙදේ. 1968/69 දී එහිසම් හා පාවහන් නිෂ්පාදනය වැඩි වූ නමුදු පෞද්ගලික අංශයෙන් එල්ල වූ දැඩි තරගය නිසා එහි අලෙවිය ඉකුත් වර්ෂයේ මට්ටමට වඩා පහළ වැටිණි. එහෙත් රුපියල් අගය අවප්‍රමාණය කිරීමෙන් පසුව හා විවිධ සක්‍රමය පැනවීමෙන් පසුව කෙරුණුමිල සංශෝධන හේතු කොට ගෙන අලෙවි අගය වැඩිවී ඇත. වැටුප් වැඩිවීම් නිසාද පිරිවැය වැඩිවිය. එහෙත්, 1968/69 ලාභය ඉහළ මට්ටමක පැවතිණි. 1968/69 දී සංයුක්ත මණ්ඩලය සෙරෙප්පු කුට්ටම් 3500 ක්ද, සම් රාත්තල් 7953 ක්ද අපනයන කළේය. ඉකුත් වර්ෂයේ දී සපන්තු කුට්ටම් 20000 ක්ද සම් රාත්තල් 17386 ක්ද අපනයන කරන ලදී.

1969/70 දී නිෂ්පාදන හා පිරිවැටුම වැඩි කිරීමෙන් සිය ලාභය දෙගුණයකටත් වඩා වැඩි කිරීමට සංයුක්ත මණ්ඩලය බලාපොරොත්තු වෙයි. පලමු කාර්තු 3 හි උපනති අනුව, කලින් වර්ෂයට වඩා නිෂ්පාදනය වැඩි විය හැකිය. එහි සපන්තු අලෙවිය හොඳින් සිදු නොවන නමුදු සම් අලෙවියෙහි දියුණුවක් පෙනී යයි.

‘ක්‍රොම්’ සම් වගී අඩි දශලක්ෂ 1.3 ක සහ ‘බාර්ක්’ හම් රාත්තල් දශ ලක්ෂ 0.4 ක ධාරිතාවක් සහිත සම් පදම් කිරීමේ නව කම්හලෙහි කටයුතු සම්බන්ධයෙන් මණ්ඩලය සිහු දියුණුවක් ලැබීය. 1970 මුල් හරියේදී එහි කටයුතු නිමවනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වෙයි.

(ආ) ජාතික පේෂකර්ම සංස්ථාව

මෙම සංස්ථාව, වේගන්ගොඩ රෙදිපිළි කම්හල ක්‍රියාත්මක කරවන අතර කටින ලද නූල් ආනයනයෙහි හා අලෙවියෙහි ද නිරත වෙයි. 1968/69 දී නිෂ්පාදනය ඉකුත් වසරට වඩා තරමක් වැඩිවූ මුත් කම්හලේ නිෂ්පාදන කටයුතු තවදුරටත්

* වැඩි විස්තර සඳහා 1968 වාර්ෂික වාර්තාව බලන්න.

සිදුකෙරුණේ එහි උපරිම නිෂ්පාදන ධාරිතාවට වඩා ඉතා අඩුවෙනි. මෙයට හේතුව පුහුණු නිලධාරීන්ගේ හිඟය වෙයි. කෙසේ වුවද, වැඩි නිමැවුම හා අලෙවි ආදායම නිසා කම්හල රුපියල් දශ ලක්ෂ 2.7 ක ලාභයක් ලැබීය.

නිෂ්පාදනය හා අලෙවි වැඩි කර ගැනීමෙන් 1969/70 දී සිය ලාභ සැලකිය යුතු පරිදි වැඩි කර ගැනීමට සංයුක්ත මණ්ඩලය බලාපොරොත්තු වෙයි. එසේ වුවද පවත්නා උපනතීන් අනුව මෙමගින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලැබිය යුතු සීමාව නොහැකිය. නිෂ්පාදනය (විශේෂයෙන්ම රෙදිපිළි සම්බන්ධයෙන්) ඉලක්කයන්ට වඩා බෙහෙවින් පහළ වැටී ඇත. එකම සතුටු දායක ලක්ෂණය ඇත්තේ කවින ලද නුල් වැඩියෙන් අලෙවි වීමය. එම නිසා අඩු ලාභයකින් සැහීමට පත්වීමට සංයුක්ත මණ්ඩලයට සිදුවනු ඇත.

සංයුක්ත මණ්ඩලයේ කවින ලද නුල් ආනයන පිරිවැටුම එහි නිෂ්පාදන පිරි-වැටුමට වඩා වැඩි බව සැලකිල්ලට භාජනය විය යුතු කරුණකි. මෙම අලෙවි කටයුතු 1967/ 68 දක්වාම පාඩු (පසු වර්ෂවල සංඛ්‍යා තොරතුරු ලබා ගත නොහැකිය) ගෙනදුනි.

මේ අතර, සංස්ථාවේ තුල්හිරියේ යෝධ රෙදි මෝල පිහිටුවීමේ කටයුතු සම්-බන්ධයෙන් සිලු දියුණුවක් ලබා ඇත. මුලින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 193 කට ඇස්තමේන්තු කරන ලද (අනතුරුව පිරිවැය ඉහළ ගොස් ඇත.) මෙම කම්හල 1970 අවසාන හරියේදී සම්පූර්ණ කල විට කවින ලද නුල් දශ ලක්ෂ 17.4 ක්ද පැබරික් යාර දශ ලක්ෂ 14 ක්ද, රෙදිපිළි යාර දශ ලක්ෂ 40 ක් ද නිපදවීමට සමත්වනු ඇත.

දූව හා දූව නිෂ්පාදන

මේ ක්ෂේත්‍රයෙහි නියුතු රජයේ සංයුක්ත මණ්ඩල දෙකක්, පෞද්ගලික වෙළෙඳ ආයතන සමූහයක් සමග තරගයෙහි යෙදී ඇත. මේ අතුරින් ලංකා තුනිලාලී සංයුක්ත මණ්ඩලය (ලංකාවේ පැරණිතම රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්ගෙන් එකකි.) තුනිලාලී නිෂ්පාදනයෙහි (විශේෂයෙන්ම තේ පෙට්ටි) ඒකාධිකාරීත්වයන් ඉසුලු නමුදු දොර, ජනෙල් මේස හා අනෙකුත් ගෘහ භාණ්ඩ වැනි දූව නිෂ්පාදන සම්බන්ධයෙන් එය වෙළෙඳ ආයතන කිහිපයක් සමග තරගයකට මුහුණ පෑවේය. ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්-පාදන ක්ෂේත්‍රයෙන්, ජාතික සුළු කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලයේ* (මේ පිළිබඳ විස්තර II (ඇ) 6 සටහනෙන් දක්වා ඇත.) වඩු කාර්මික අංශය සමග තරග කිරීමට මණ්ඩලයට සිදුවිය. මෙම අගයෙහි මෑතකදී ඇරඹුණු රජයේ** සංයුක්ත මණ්ඩලය වනුයේ රජයේ දූව සංස්ථාවයි. එය, රජයේ කැලෑ දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙළෙඳ කටයුතු සියතට පවරා ගත්තේය. පිරිවැටුම අතින් බලන කල සංයුක්ත මණ්ඩල දෙක අතුරින් විශාල වනුයේ මෙයයි. පෞද්ගලික අංශයේ දූව නිෂ්පාදන වෙළෙඳ ආයතන කිහිපයකින් මෙයට තරගයන් එල්ල වී ඇත. මෙකී සංයුක්ත මණ්ඩල දෙක පිළිබඳ ඇතැම් විස්තර II (ඇ) 3 වැනි සංඛ්‍යා සටහනෙන් දක්වෙයි.

(අ) ලංකා තුනිලාලී සංයුක්ත මණ්ඩලය

1969/70 වර්ෂය සඳහා අයවැය ගත කොට ඇති නිෂ්පාදන ය, වෙළු තුනේ තුනි ලාලී වර්ග අඩි දශ ලක්ෂ 26 ක් වෙයි. මෙය ඉකුත් වර්ෂයේ නිෂ්පාදනයට වඩා සියයට 14 කින් වැඩිවන අතර, මෑත වර්ෂවලදී දක්නට ලැබුණු අනුක්‍රමික නිෂ්පාදන වැඩිවීම තහවුරු කරන්නකි. සංයුක්ත මණ්ඩලයේ ගිනිකොට පිරිවි කම්හල

* මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලය 'ලෝභ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදන' යටතේ වර්ග කොට ඇත. ඊට හේතු වී ඇත්තේ එය දැනට වැඩි වශයෙන් උළු හා ගඩොල් නිෂ්පාදනයෙහි යෙදී සිටීමය.
** 1968 අප්‍රේල් 2 වැනි දින ඇරඹිනි.

II (අ) 3 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

රජයේ කර්මාන්ත - ගෘහ භාණ්ඩ ඇතුළු දූව හා දූව නිෂ්පාදිත

1. ලංකා තුනි ලැලි සංයුක්ත මණ්ඩලය ¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය ² (රුපි. 000) ..	2,800	2,800	3,456	12,300	12,300
1.1.1 ගිණොට කම්හල ..	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800
1.1.2 අවිස්සාවේල්ල සංවර්ධන ක්‍රමය ..	—	—	656	9,500	9,500
1.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව ³ (ගිණොට කම්හල)					
1.2.1 තුනිලැලි (පතුරු තුනේ වගි අඩි '000) ඉන් තේ පෙට්ටි ('000) ⁷ ..	18,000 (840)	18,000 (1,260)	25,000 (1,300)	30,000 (1,300)	30,000 (1,300)
1.3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (ගිණොට කම්හල)					
1.3.1 තුනිලැලි (පතුරු තුනේ වගි අඩි '000) ඉන්: තේ පෙට්ටි ('000) ⁷ ..	13,677 (634)	19,649 (855)	19,806 (854)	22,507 (1,103)	25,576 (1,100)
1.4 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. '000) ⁴					
1.4.1 තුනිලැලි (පතුරු තුනේ සමකයන්ගෙන්) ඉන්: තේ පෙට්ටි ..	ල. නො 3,877	ල. නො. 5,110	ල. නො. 5,240	ල. නො. 7,392	ල. නො. 7,651
1.5 අලෙවි ප්‍රමාණය ('000)					
1.5.1 තේ පෙට්ටි ..	646	846	846	1,077	1,137
1.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)					
1.6.1 තේ පෙට්ටි ..	5,042	6,749	7,839	10,265	12,012
1.6.2 වෙනත් විකුණුම් ..	3,877	5,110	5,140	7,592	7918
1.6.2 වෙනත් විකුණුම් ..	1,165	1,639	2,699	2,673	4,094
1.7 ලාභ (+) / අලාභ (-) ⁵ (රුපි. '000) ..	+ 14	+ 597	+ 230	+ 1886	+ 2250
1.8 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁶ ..	685	769	770	852	1,112
1.8.1 ගිණොට කම්හල ..	675	769	770	833	1,037
1.8.2 අවිස්සාවේල්ල සංවර්ධන ක්‍රමය ..	—	—	—	19	75
2. රාජ්‍ය දූව සංස්ථාව ¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය ² (රුපි. '000) ..	—	—	—	10,103	10,624
2.1.1 කැලෑ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් පවරාගත් වත්කම්හි වටිනාකම ..	—	—	—	10,103	10,624
2.1.2 පවරාගැනීමෙන් පසු ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය ..	—	—	—	ල. නො.	ල. නො.
2.2 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය - දූව (සන අඩි '000) ..	—	—	—	1,138	6,226
2.3 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. '000) ⁴ ..	—	—	—	3,825	20,950
2.4 අලෙවි ප්‍රමාණය - දූව (සන අඩි '000) ..	—	—	—	1,138	4,775
2.5 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. 000) ..	—	—	—	8,217	34,503
2.6 ලාභය (+) / හානිය (-) ⁵ (රුපි. '000) ..	—	—	—	- 612	+ 539
2.7 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁶ ..	—	—	—	1,228	1,432

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1. සංඛ්‍යා අප්‍රේල් සිට මාර්තු දක්වා වූ ගිණුම් වම් සඳහා වේ. නවකම සංඛ්‍යාවන් අයවැයගත ඒවා වේ.
2. ගිණුම් වර්ෂය අගට සමුච්චිත පරිදි වේ.
3. වර්ෂය තුළදී හැකි උපරිම නිෂ්පාදනයයි.
4. කර්මාන්ත ශාලාවෙන් බාහිරව, නිෂ්පාදන වටිනාකම.
5. බදු අයකිරීමට පෙර.
6. 1969 දෙසැම්බර් 31 වෙනි දිනට නියම සංඛ්‍යාවන්දී ඇති 1969/70 හැර ගිණුම් වර්ෂය අවසානයට සම්පූර්ණ පෙට්ටි , අනුව.

තවමත් වැඩ කරනුයේ සිය ධාරිතාවට වඩා අඩුවෙනි. ඊට හේතුව නියම වේලාවට දැව නොලැබී යාමයි. තවද 1969/70 මුල් කාර්තු තුනෙහි නිෂ්පාදන උපනතීන්ගෙන් පෙනී යනුයේ සිය නිෂ්පාදන ඉලක්කය කරා යෑමට කම්හලට නුපුළුවන් විය හැකි බවයි. 1969/ අවසන් හරියේදී පැවති වැඩ වර්ජන-යන් මෙයට බෙහෙවින් සාධක වී ඇත.

සංයුක්ත මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කාර්යය තේ පෙට්ටි නිපදවීම වුවද, අධික ලාභ ඉපයිය හැකි 'පතුරු' ලෑලි සහ ඇතැම් ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදන කටයුතු වලට ද මේ කටයුතු සාර්ථක ලෙස ව්‍යාප්ත කර ඇත. මෙවැනි තත්ත්වයක් තිබුණේ වී වුවද, සමස්ත නිෂ්පාදනය බලාපොරොත්තු වූවාට වඩා අඩු වුවහොත් සංයුක්ත මණ්ඩලයේ 1969/70 වේ ලාභය අයවැය ගත කොට ඇති රුපියල් දශලක්ෂ 2 කට වඩා අඩු විය හැකිය. මේ අතර සංයුක්ත මණ්ඩලය තුනීලෑලි බෝඩ් සහ මීටර් 135000 පමණ ද පතුරුලෑලි සුළු ප්‍රමාණයක් ද මේ වන විට අපනයනය කොට ඇත.

තවද, රුපියල් දශ ලක්ෂ 67 ක්* වැය වේ යයි ඇස්තමේන්තු කර ඇති, අවිස්සාවේල්ලේ පිහිටුවනු ලබන ඒකාබද්ධ දැව නිෂ්පාදන කම්හල කෙරෙහිද මණ්ඩලය සිය අවධානය යොමු කෙළේය. පතුරුලෑලි කම්හල භොඩි නැංවීමේ කටයුතු අවසන් කොට ඇති අතර යන්ත්‍රසූත්‍ර සවි කිරීම 1969 අවසන් හරියේදී අරඹා ඇත.

(අ) රජයේ දැව සංස්ථාව

1968 අප්‍රේල් මාසයේදී පිහිටුවන ලද මෙම සංස්ථාව, රජයේ කැලෑ දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙළෙඳ කටයුතු 1969 මුල් අවධිය වන විට සම්පූර්ණයෙන්ම සියතට ගෙන තිබුණි. සංස්ථාවේ කාර්යයනට, දැව ලබා ගැනීම, ඉරිම, දැව අලෙවිය සහ දැව ගෙන ඒම පහසු කිරීම් වස් පාරවල් තැනීම යාන්ත්‍රික කම්හල් පිහිටුවීමද ඇතුළත් වේ පළාත් හතකට,** විමද්‍රව්‍ය කරන ලද දීප-ව්‍යාප්ත සංවිධානයක් පිහිටුවා ඇත.

ලංකාවේ වාර්ෂික දැව ඉල්ලුම සහ අති දශ ලක්ෂ 12 ක් යයි ඇස්තමේන්තු කොට ඇති අතර, 1972 වන විට මෙකී මුළු ඉල්ලුම මුළුමනින්ම සපුරාලීමට පමණක් නොව කළුබර සහ බුරුත වැනි වටිනා ලී වර්ග අපනයනය කිරීමට ද සංස්ථාව අදහස් කරයි.

1969/70 දී සහ අති දශ ලක්ෂ 6 ක මුළු ප්‍රමාණය නිපදවීමට සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වන නමුදු, එය රටේ අවශ්‍යතාවයෙන් අඩක් පමණි. දැව ආනයන දැඩි ලෙස සීමා කිරීම නිසා, සිය වෙළෙඳාම පරදවට තබා, නියම වශයෙන් දැව පාවිච්චි කරන්නන්ට පමණක් සලාක ක්‍රමයට නිකුත් කිරීමට සංස්ථාවට සිදු විය. සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු මිලකට දැව විකිණීම නිසා 1969/70 දී ඉපයිය හැකි ලාභය සුළු වේ යයි සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වෙයි.

ලංකාවේ කැලෑවලින් ක්‍රමානුකූලව උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීමට සංස්ථාව සැලසුම් පිළියෙල කොට ඇත. මහවැලි සංවර්ධන ක්‍රමය යටතට ගැනෙන ප්‍රදේශ වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීමට බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. යාන්ත්‍රික දැව යන්ත්‍රාගාර 6 ක්, පාරවල් කැපීමේ හා නැනීමේ ඒකකයක්, ඉරුම් මෝල් කීපයක් සහ සංයෝජන යන්ත්‍රාගාරයක් පිහිටුවීමට ද සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වෙයි.

කඩදසි සහ කඩදසි නිෂ්පාදිත, මුද්‍රණ සහ ප්‍රකාශන කාර්මික

මෙම අංශයෙහි රජයේ සමායනන දෙකක් වන නැගෙනහිර කඩදසි සංයුක්ත මණ්ඩලය සහ රාජ්‍ය මුද්‍රණ සංස්ථාව, රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවත් (රජයේ මුද්‍රණ කටයුතු පරිපාලනය කරනු ලබන) තීරණ විය. මින් මෑතකදී ආරම්භ කරන

* මේ සංවර්ධන ක්‍රමය පිළිබඳ විස්තර සඳහා 1968 වාර්ෂික වාර්ත 84 වැනි පිටුව බලන්න.
** අනුරාධපුරය, බදුල්ල, කොළඹ, යාපනය, නුවර, රත්නපුරය සහ දකුණු පළාත.

11 (අ) 4 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

රාජ්‍ය කර්මාන්ත - කඩදැසි, කඩදැසි නිෂ්පාදන, මුද්‍රණය හා ප්‍රකාශනය

	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
1. නැගෙනහිර කඩදැසි කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලය¹					
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) ²	29,000	29,000	29,000	41,228	67,424
1.1.1 කඩදැසි කර්මාන්ත ශාලාව	29,000	29,000	29,000	29,000	29,000
1.1.2 කඩදැසි බෝධි කම්හල	—	—	—	12,228	38,424
1.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව ³					
1.2.1 කඩදැසි (වොන්)	7,345	8,050	9,000	9,000	9,000
1.3 නිෂ්පාදන හා ආනයන ප්‍රමාණය (වොන්)					
1.3.1 නිපදවීම් (කඩදැසි)	7,360	9,156	9,500	7,968	8,230
1.3.2 වෙළෙඳ (කඩදැසි ආනයන වොන්)	6,500	12,600	6,700	6,491	6,000
1.4 නිෂ්පාදන වටිනාකම ⁴ (රුපි. '000)					
1.4.1 නිපදවීම් (කඩදැසි)	11,430	12,877	15,268	15,986	20,419
1.4.2 වෙළෙඳ (ආනයන)	—	—	—	—	—
1.4.3 ආනයන වටිනාකම	10,020	13,800	6,850	6,500	7,544
1.5 අලෙවි ප්‍රමාණය					
1.5.1 නිපදවීම්					
1.5.1.1 කඩදැසි (වොන්)	5,987	6,684	6,014	10,045	8,275
1.5.1.2 අභ්‍යාස පොත් (ගණන '000) ⁷	11,241	6,792	8,213	8,984	15,940
1.5.2 වෙළෙඳ					
1.5.2.1 ආනයන කළ කඩදැසි (වොන්)	4,453	7,644	7,155	6,890	8,050
1.5.2.2 කඩදැසි බැග් (ගණන '000)	78	1,416	2,151	4,909	10,000
1.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)	29,210	35,198	33,970	44,938	54,910
1.6.1 නිපදවීම්	15,863	17,032	15,572	28,192	25,316
1.6.1.1 කඩදැසි	14,536	16,230	14,603	26,662	22,881
1.6.1.2 අභ්‍යාස පොත්	1,327	802	969	1,530	2,435
1.6.2 වෙළෙඳ	13,347	18,166	18,398	16,746	29,595
1.6.2.1 ආනයන කළ කඩදැසි	13,313	17,543	17,449	13,386	23,094
1.6.2.2 කඩදැසි බැග්	34	623	949	3,360	6,500
1.7 ලාභ (+) අලාභ (-) (රුපි. '000)	+3,159	+3,783	+4,575	+7,431	+4,396
1.7.1 නිපදවීම්	+1,617	+1,072	+1,496	+5,540	+2,473
1.7.2 වෙළෙඳ	+1,542	+2,711	+3,079	+2,856	+1,923
1.8 සේවා නියුක්තිය ⁶ (ගණන)	1,005	1,202	1,333	1,379	1,776
1.8.1 කඩදැසි කර්මාන්ත ශාලාව	767	880	983	995	1,363
1.8.2 වෙනත්	238	322	350	384	413
2. රාජ්‍ය මුද්‍රණ සංස්ථාව¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය ² (රුපි. '000)	—	—	—	6,000	8,517
2.2 සේවා නියුක්තිය ⁶ (ගණන)	—	—	—	ල. නො.	35

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

- අප්‍රේල් සිට මාර්තු දක්වා වූ ගිණුම් වර්ෂ සඳහා — 1969/70 සංඛ්‍යා අසඹුවය ගත වීවා ය.
- ගිණුම් වර්ෂය අතර සම්මුඛවික පිටු.
- දිනකට යෙදිය හැකි උපරිම සේවා මුද්‍ර පදනම අනුව, වර්ෂයකදී උපරිම වශයෙන් නිෂ්පාදනය කළ හැකි ප්‍රමාණය.
- කම්හලෙන් බාහිර මිලට ආනයන වටිනාකම ගැ.ර.මී. අනුවය.
- බදු අය කිරීමට පෙර.
- 1969 දෙසැම්බර් අවසානයේ සංඛ්‍යා දී ඇති 1969/70 වර්ෂයේ හැර ගිණුම් වර්ෂය අවසානයට.
- පිටු හතළිසේ පොත් සමකයන් අනුව.

ලද රජයේ මුද්‍රණ සංස්ථාව¹ තවමත් නිෂ්පාදනය අරඹා නොමැත. මුද්‍රණ කටයුතු පිළිබඳ ව්‍යවසායනට, පෞද්ගලික අංශයෙන් තරඟයක් එල්ල වුවද, නැගෙනහිර කඩදසි සංයුක්ත මණ්ඩලය කඩදසි නිපැයීමේ හා ආනයනය (හුදෙක් පාවිච්චිය සඳහාම වන ආනයන සම්භරක් හැර) කිරීමේ ඒකාධිකාරය භුක්ති විඳී. මෙම ව්‍යවසායයන්හි (මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව හැර) ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ වැදගත් අංශ II (අ) 4 සංඛ්‍යා සටහනේ දක්වා ඇත.

(අ) නැගෙනහිර කඩදසි සංයුක්ත මණ්ඩලය

නිපයනු ලබන කඩදසි වර්ග² වෙනස් කිරීම හේතුකොට 1968/69 දී වාලව්වෙන් කඩදසි කම්හලේ පහළ වැටුණු කඩදසි නිෂ්පාදනය, 1969/70 දී වැඩි වෙනැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. එහෙත් එම ප්‍රමාණය 1967/68 මට්ටමට වඩා අඩුවීමක් විය හැකිය. මේ අතර අලෙවි නොවී ඉතිරි වී ඇති ලියන කඩදසි හා මුද්‍රණ කඩදසි විකුණා, දැමීමට සංයුක්ත මණ්ඩලය අදහස් කරයි. ඉල්ලුම නැගී සිටීමේ හේතුවෙන් අලෙවියඉතා අධික ලෙස වැඩි විය. එහෙයින් එම වර්ෂයේදී සංයුක්ත මණ්ඩලයේ නිෂ්පාදන ලාභ සිටු ගුණයකින් ඉහළ නැංගේය. 1969/70 සඳහා ඇති පහත් අලෙවි ඇස්තමේන්තු අනුව ලාභය යලිත් පෙර තුඩු මට්ටමට පත්වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ.

මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලය ආනයන කළ කඩදසි අලෙවි කිරීමෙහි ද නිරත වෙයි. ආනයන සීමා කිරීම් නිසාත්, සිය අතිරික්ත තොග තුඩු බැවින්, 1966/67 සිට සංයුක්ත මණ්ඩලයේ කඩදසි ආනයනය අඩුවෙමින් පැවතිණි. එබැවින් එහි වෙළඳ ලාභය ද අඩු විය. සිය නිෂ්පාදිත කඩදසි වලින් කොපි පොත් ද ආනයනය කළ 'ක්‍රාප්ට්' කඩදසි වලින් දේශීය සිමෙන්ති කර්මාන්තය සඳහා කඩදසි මුද ද තනා සංයුක්ත මණ්ඩලය විසින් විකුණන ලදී.

සංයුක්ත මණ්ඩලයේ ප්‍රාග්ධන වැඩි පිළිවෙල, වාලව්වේනෙහි තනා ගෙන යන කඩදසිබෝඩි කම්හල කෙරෙහි යොමු විය. ටොන් 12,000 ක වාර්ෂික ධාරිතාවකින් හෙබි මෙම කම්හල, 1971 දී නිෂ්පාදනයෙහි නියලෙනු ඇතැයි අපේක්ෂිතයි. ඉදි කිරීම සඳහා සැලසුම් පිළියෙල කොට ඇති ඇඹිලිපිටියේ සහ රාජගහයේ නව කඩදසි කම්හල් දෙකක් සමග දිවයිනේ අවශ්‍යතාවයන්ගෙන් විශාල කොටසක් සපුරාලීමට සංයුක්ත මණ්ඩලය බලාපොරොත්තු වෙයි.

(ආ) රජයේ මුද්‍රණ සංස්ථාව

රජයේ මුද්‍රණාලයෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි ඉටු කළ නොහැකි, වැඩිවෙමින් පවතින රජයේ මුද්‍රණ අවශ්‍යතා (විශේෂයෙන් පාසැල් පොත්) සපුරාලීම උදෙසා මෙම සංස්ථාව අරඹන ලදී. සිය මුද්‍රණ ආයතනය සඳහා පනාගොඩින් අක්කර 50 ක් එය ලබාගත් අතර, රජයේ මුද්‍රණාලයාධිපති විසින් ඇනවුම් කළ තවත් සමහර යන්ත්‍ර ද සංස්ථාව විසින් පවරා ගන්නා ලදී. අඩුපාඩුකම් හේතුකොට සංස්ථාවේ මූලික යෝජනා සංශෝධනය කිරීමට සිදුවූ අතර, ඉන් අනතුරුව එක්තරා දියුණුවක් දක්නට ලැබී ඇත. දැනට තිබෙන යන්ත්‍ර උපයෝගී කොට ගෙන 1970 මැද භරියේදී පාසැල් පොත් නිෂ්පාදනය ඇරඹීමට සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වෙයි.

රසායන ද්‍රව්‍ය, පැට්‍රල්, රබර් සහ ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන

මෙම ක්‍ෂේත්‍රයට රජයේ ව්‍යවසායන් හයක් ඇතුළත් වෙයි. එනම්, කෝස්ටික් සෝඩා, ක්ලෝරින් සහ මේස ලුණු නිපයෙන පරන්තන් රසායන ද්‍රව්‍ය සංස්ථාව, ටයර්, විග්‍රබ් හා පතු තනනු ලබන ලංකා ටයර් සංස්ථාව, පෝර ආනයනය කලවම් කිරීම හා බෙදා හැරීම කරන පෝර සංස්ථාව, පැට්‍රල් නිෂ්පාදිත සකස් කරන ලංකා

1. 1968 සැප්තැම්බර් 4 වෙනි දින ආරම්භ කරන ලදී.
2. 1968 වාර්ෂික වාර්තාව 81-82 පිටු බලන්න.

II (අ) 5 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

රජයේ කර්මාන්ත-රසායනික, බිනිප් කෙල්,

	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
පරතන් රසායනික ද්‍රව්‍ය සංයුක්ත මණ්ඩලය* 1	12321	12321	11802	11802	12377
1- ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රු: '000)* 2					
1-2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව (ටොන්)* 3					
1-2-1 කෝස්ටික් සෝඩා	1500	1500	1500	1500	1500
1-2-2 ක්ලෝරින්	1400	1400	1400	1400	1400
1-2-3 මේස ලුණු	100	100	175	175	175
1-3 නිෂ්පාදනය සහ ආනයන ප්‍රමාණය (ටොන්)					
1-3-1 නිෂ්පාදනය					
1-3-1-1 කෝස්ටික් සෝඩා	1082	1002	970	930	1200
1-3-1-2 ක්ලෝරින්	288	397	540	518	475
1-3-1-3 මේස ලුණු	11	89	121	231	400
1-3-2 ආනයන (කෝස්ටික් සෝඩා)	1350	3400	3000	2300	2300
1-4 නිමැවුම් සහ ආනයන වටිනාකම (රු: '100)* 4					
1-4-1 නිපදවීම	1641	2051	2416	2242	2604
1-4-1-1 කෝස්ටික් සෝඩා	920	893	1022	930	1344
1-4-1-2 ක්ලෝරින්	691	1128	1358	1243	1140
1-4-1-3 මේස ලුණු	30	30	36	69	120
1-4-2 ආනයන වටිනාකම (කෝස්ටික් සෝඩා)	688	939	1111	942	916
1-5 අලෙවි ප්‍රමාණය (ටොන්)					
1-5-1 නිමවුමෙහි අලෙවිය					
1-5-1-1 කෝස්ටික් සෝඩා	1082	1002	970	908	1205
1-5-1-2 ක්ලෝරින්	288	397	540	477	407
1-5-1-3 මේස ලුණු	11	89	121	215	400
1-5-2 වෙළෙඳ (කෝස්ටික් සෝඩා)	—	1400	2333	2639	2300
1-6 අලෙවි වටිනාකම (රු: '000)	3437	4331	4777	5278	5291
1-6-1 නිපදවීම	1588	2019	2442	2390	2764
1-6-1-1 කෝස්ටික් සෝඩා	875	887	911	969	1290
1-6-1-2 ක්ලෝරින්	705	1064	1449	1275	1188
1-6-1-3 මේස ලුණු	8	68	82	146	256
1-6-2 වෙළෙඳ (කෝස්ටික් සෝඩා)	1849	2312	2335	2888	2527
1-7 ලාභය (+) / පාඩුව (-) (රු: '000)* 5	- 471	+ 270	+ 667	+ 332	+ 488
1-7-1 නිපදවීම	- 887	- 569	- 174	- 622	- 470
1-7-2 වෙළෙඳ	+ 416	+ 839	+ 841	+ 958	+ 958
1-8 සේවා නියුක්තිය (ගණන)* 6	242	263	312	300	281
2. ලංකා වයර් සංස්ථාව* 1	55031	65624	67525	68124	68879
2-1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රු: '000)* 2					
2-2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව (ගණන)* 3					
2-2-1 වයර්	—	—	250000	250000	250000
2-2-2 විදුලි	—	—	152000	152000	152000
2-2-3 පතු	—	—	88000	88000	88000
2-3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (ගණන)					
2-3-1 වයර්	—	—	57622	58553	146000
2-3-2 විදුලි	—	—	62062	40456	130100
2-3-3 පතු	—	—	29477	4328	—
2-4 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රු: '000)* 4					
2-4-1 වයර්	—	—	9384	17156	30340
2-4-2 විදුලි	—	—	1541	953	2948
2-4-3 පතු	—	—	392	69	—
2-5 අලෙවි ප්‍රමාණය (ගණන)					
2-5-1 වයර්	—	—	28284	58553	133400
2-5-2 විදුලි	—	—	33063	40456	124315
2-5-3 පතු	—	—	17873	4328	—
2-6 අලෙවි වටිනාකම (රු: '000)					
2-6-1 වයර්	—	—	8540	25838	58918
2-6-2 විදුලි	—	—	7080	23776	55534
2-6-3 පතු	—	—	1103	1755	3584
2-6-4 වෙළෙඳ	—	—	357	307	—
2-7 ලාභය (+) / පාඩුව (-) (රු: '000)* 5	—	—	+ 453	+ 3674	+ 10384
2-8 සේවා නියුක්තිය (ගණන)* 6	650	760	792	1095	1350
2-9 අපණයන ප්‍රමාණය					
2-9-1 වයර් (ගණන)	—	—	—	320 ^g	—
2-9-2 විදුලි (ගණන)	—	—	—	320	—
2-9-3 පතු (ගණන)	—	—	—	120	—
3. ලංකා පොහොර සංස්ථාව* 1	7280	10677	12099	20938	28116
3-1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රු: '000)* 2	7183	10048	9814	14024	8890
3-1-1 වෙළෙඳ ආධා සමූහය	—	481	1922	2807	8250
3-1-2 පොහොර ගබඩා	—	2	165	3784	10000
3-1-3 මිශ්‍ර කිරීමේ යන්ත්‍රාගාරය	—	—	—	—	—
3-1-4 වෙනත්	97	146	198	323	976

*1 මුදල් වර්ෂය ලිපි වර්ෂයට වන කෙල් පිරිහිදුවෙහි හැර අනෙක් ආයතන සඳහා වූ සංඛ්‍යා අප්‍රේල්/මාර්තු ගිණුම් වර්ෂය සඳහා වේ. අළුත්ම සංඛ්‍යා අයවැය ගත ඒවාය.

*2 ගිණුම් වර්ෂය අවසානයට සමුච්චිතව.

*3 වර්ෂයක් තුළදී නිෂ්පාදනය කලහැකි උපරිම ප්‍රමාණය.

*4 ආනයනය මි. ර. ගැ. මිල අනුව වන අතර නිමැවුම් වටිනාකම කර්මාන්ත ශාඛාවෙන් බාහිර මිල අනුව වේ.

ගල් අගුරු, රබර් සහ ස්ලැස්ටික් නිෂ්පාදන

	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
3.2 පොහොර ආනයනය (ටොන්) ..	71402	127100	170377	237945	161350
3.3 ආනයන වටිනාකම (රුපි: '000) ..	21579	33172	46346	74433	51423
3.4 අලෙවි ප්‍රමාණය (ටොන්) ..	101241	123968	161971	173069	259000
3.4.1 වි පොහොර ..	40380	47315	77991	84199	121000
3.4.2 තේ පොහොර ..	6949	3650	11460	12273	12000
3.4.3 රබර් පොහොර ..	646	852	597	584	1000
3.4.4 පොල් පොහොර ..	51405	53611	50982	62957	75000
3.4.5 වෙනත් ..	1861	18540	20951	13056	50000
3.5 අලෙවි වටිනාකම (රුපි: '000) ..	42527	48250	70216	104678	130040
3.5.1 වි පොහොර ..	18156	20572	37485	55799	74004
3.5.2 තේ පොහොර ..	2990	1592	4914	5995	5759
3.5.3 රබර් පොහොර ..	254	258	230	271	463
3.5.4 පොල් පොහොර ..	19790	20953	19962	31047	33355
3.5.5 වෙනත් ..	1337	4875	7625	11566	16459
3.6 ලාභය (+) පාඩුව (-) (රුපි: '000)*3	+ 2204	+ 2073	+ 3675	+ 15910	+ 7973
3.7 සේවා නියුක්තිය (ගණන)*6	90	112	160	212	246
3.7.1 වෙළඳ ආධිපත්‍ය ..	90	112	160	196	155
3.7.2 මිල කිරීමේ යන්ත්‍රාගාරය ..	—	—	—	16	91
4. ලංකා පොහොර නිෂ්පාදන නීතිගත සංස්ථාව*1	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
4.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධන (රු: '000)*8*	—	—	715	4856	47455
4.2 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල (රුපි: '000) ..	—	—	—	—	—
4.2.1 ආදායම ..	—	—	—	—	—
4.2.2 වියදම ..	—	—	133	364	1398
4.2.3 අතිරික්තය (+) හෝ හිඟය (-) ..	—	—	133	394	1398
4.3 සේවා නියුක්තිය (ගණන)*6	—	—	8	33	106
5. ලංකා බනිජ්ජනේෂල් නීතිගත සංස්ථාව; පිරිපහදු කම්හල*18	1966	1967	1968	1969	1970
5.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි: 000*2)	—	n.a.	61290	183200	191900
5.2 අඩු තෙල් ආනයන ..	—	—	—	—	—
5.2.1 ප්‍රමාණය පිරිප වලින් (ගණන) '000 ..	—	—	—	3764	12698
5.2.2 මි. ර. ගැ. වටිනාකම (රුපි: '000) ..	—	—	—	36808	124182
5.3 නිමැවුම් ප්‍රමාණය (ගැලුම් '000) ..	—	—	—	—	—
5.3.1 ගැසලින් ..	—	—	—	13368	43240
5.3.2 භූමිතෙල් ..	—	—	—	17194	71904
5.3.3 රසායනික නැප්තා ..	—	—	—	—	—
5.3.4 සීසල් ..	—	—	—	27365	86412
5.3.5 ඉන්ධන තෙල් ..	—	—	—	—	—
5.3.6 ඇස්පෙල්ට් ..	—	—	—	48123	35790
5.3.7 වෙනත් නිෂ්පාදන ..	—	—	—	1397	8680
5.4 නිමැවුම් වටිනාකම (රුපි: '000)*4	—	—	—	57755	194809
5.5 අලෙවි ප්‍රමාණය (ගැලුම් '000) ..	—	—	—	—	—
5.5.1 ගැසලින් ..	—	—	—	13078	43240
5.5.2 භූමිතෙල් ..	—	—	—	16681	71904
5.5.3 රසායනික නැප්තා ..	—	—	—	—	—
5.5.4 සීසල් ..	—	—	—	26683	86412
5.5.5 ඉන්ධන තෙල් ..	—	—	—	47172	35790
5.5.6 ඇස්පෙල්ට් ..	—	—	—	701	8680
5.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි: '000) ..	—	—	—	55903	154865
5.7 ලාභය (+) පාඩුව (-) (රුපි: '000)*5	—	—	—	ල. නො.	+21989
5.8 සේවා නියුක්තිය (ගණන)*6	—	—	—	378	447
5.9 අපනයන ..	—	—	—	—	—
5.9.1 රසායනික නැප්තා ..	—	—	—	—	—
5.9.1.1 ප්‍රමාණය (ගැලුම් '000) ..	—	—	—	5921	42912
5.9.1.1 වටිනාකම (රුපි: '000) ..	—	—	—	1717	12444
5.9.2 ඉන්ධන තෙල් ..	—	—	—	—	—
5.9.2.1 ප්‍රමාණය (ගැලුම් '000) ..	—	—	—	—	105351
5.9.2.2 වටිනාකම (රුපි: '000) ..	—	—	—	—	25975
5.9.3 බන්කර ..	—	—	—	—	—
5.9.3.1 ප්‍රමාණය (ගැලුම් '000) ..	—	—	—	3069	21575
5.9.3.2 වටිනාකම (රුපි: '000) ..	—	—	—	1442	10140
6. ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව*1	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
6.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි: 000)*2	—	—	—	—	1299
6.2 නිමැවුම් වටිනාකම (රුපි: '000)*4	—	—	—	—	606
6.3 අලෙවි වටිනාකම (රුපි: '000) ..	—	—	—	—	529
6.4 ලාභය (+) / පාඩුව (-) (රුපි: '000)*5	—	—	—	—	n.a.
6.5 සේවා නියුක්තිය (ගනන)*6	—	—	—	—	161

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

*5 බදු අය කිරීමට පෙර.

*6 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංඛ්‍යා ඇති, 1969/70 වර්ෂය සඳහා හැර, සෙසු සංඛ්‍යා ගිණුම් වර්ෂය අවසානයේ සංඛ්‍යා වේ.

*7 මුළු අපනයන වටිනාකම රුපියල් 38,603 ක් වේ.

*8 ප්‍රාග්ධන වගකීමේද ඇතුළත්ය.

බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ තෙල් පිරිපහදුව සහ ජාතික සුළු කමිණින සංයුක්ත මණ්ඩලයේ ඖෂධ නිෂ්පාදන අංශය සියතට පවරාගත් ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාවක්ය. රාජ්‍ය පෝර නිපැයීමේ සංස්ථාව තවමත් එහි නිෂ්පාදන අරමුණ නොමැත. රසායන ද්‍රව්‍ය, ටයර හා තෙල් නිෂ්පාදනාගාර ඒකාධිකාරයන් වන අතර සෙසු ඒවාට එක්තරා තරඟයකට මුහුණ පෑමට සිදුවෙයි. මෙම ව්‍යවසායයන්හි ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව සවිස්තර තොරතුරු II (ඇ) 5 සටහනෙහි දක්වා ඇත.

(අ) පරන්තන් රසායන ද්‍රව්‍ය සංස්ථාව

සමස්ත වශයෙන් නිපැයුම් වැඩිවෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ නමුදු, 1968/69 දී කෝස්ටික් සෝඩා සහ ක්ලෝරින් නිපැයුමෙහි සුළු අඩුවීමක් සනිටුහන් විය. මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවූයේ අතිරික්ත ක්ලෝරින් අලෙවි කිරීමේ දුෂ්කරතාවයන් හා පරණ යන්ත්‍රෝපකරණ වලින් අතරමගදී බාධා ඇතිවීමය. එසේ වුවද, අතුරු නිෂ්පාදනයක් වන මේස ලුණු නිපැයීම, සැලකිය යුතු පරිදි වැඩිවූ අතර, 1969/70 දී එය තව දුරටත් වැඩිවෙනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. 1969/70 දී කෝස්ටික් සෝඩා සහ ක්ලෝරින් නිෂ්පාදනය වැඩි වෙනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. එසේම, නව යන්ත්‍රාගාරයෙහි පොටෑසියම් ක්ලෝරේට් ටොන් 20 ක් නිපැයෙනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. එසේ වුවද, මෙම වර්ෂය තුළ මෙතෙක් දක්නට ලැබුණු නිෂ්පාදන උපනතින් අනුව බලන කල (ක්ලෝරින් සම්බන්ධයෙන් හැර) එකී නිෂ්පාදන ඉලක්කයන් මේ අයුරින්ම දිනා ගත හැකිවේ යැයි බලාපොරොත්තු වීම උභහවය.

ඉකුත් වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාවේ* සඳහන් කළ පරිදි ක්ලෝරින් නිෂ්පාදනය සංස්ථාවේ කටයුතු කෙරෙහි දිගින් දිගටම බාධකයක්ව පැවතිණි. රටේ ඉල්ලීම සපුරාලනු වස්, කෝස්ටික් සෝඩා නිෂ්පාදනය කිරීම වැඩි කිරීමට සංස්ථාවට නොහැකි වූයේ, එසේ කිරීමේදී ලැබෙන අතුරු නිෂ්පාදනයන් වන අලෙවි කළ නොහැකි ක්ලෝරින් විශාල ප්‍රමාණයක් සංස්ථාව වෙත ඉතුරු වන බැවිනි. එබැවින් කෝස්ටික් සෝඩා ආනයනය කිරීමෙන් හා විකිණීමෙන් ලාභදායක වෙළඳ කාර්යයෙහි සංස්ථාව නියැලිණි. දිගටම පවත්නා නිෂ්පාදන පාඩු පියවීම සඳහා මෙම කාර්යයෙන් ලත් ලාභ ඉකුත් වර්ෂවලදී මෙන්ම උපකාරී විය.

සංස්ථාව, මෑත වර්ෂවලදී තමන්ට ලැබුණු සුළු ලාභයෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ප්‍රාග්ධන නඩත්තු වැඩ සඳහා යොදවා ඇත. එහෙත්, වැඩිකල් නොගොස් අවුරුදු 20 ක් පැරණි සිය යන්ත්‍රෝපකරණ වෙනුවට අළුත් ඒවා ලබා ගැනීම සඳහා විශාල ප්‍රාග්ධන වියදමක් දැරීමට සංස්ථාවට සිදු වනු ඇත. සංස්ථාවේ සුළු සංවර්ධන ක්‍රම අතුරින් පොටෑසියම් ක්ලෝරේට් යන්ත්‍රාගාරය 1969/70 දී නිෂ්පාදනය අරඹණු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන නමුත් හයිඩ්‍රොක්ලෝරික් අම්ල යන්ත්‍රාගාරය පිළිබඳව අවිනිශ්චිත තත්ත්වයක් පවතී.

(ආ) ලංකා ටයර් සංස්ථාව

1968/69 වූ ටයර් නිෂ්පාදනය ඉකුත් වර්ෂයට වඩා සුළු වශයෙන් වැඩි වුවද, ටියුබ් හා පතු නිෂ්පාදනය අඩු විය. මෙසේ නිෂ්පාදන අඩුවීමට හේතු වූයේ වෙළඳ පොළේ ඉල්ලුම අනුව නිෂ්පාදන කටයුතු සැකසීම නිසාය. ටයර් නිපැයුම් සුළු වශයෙන් වැඩිවූයේ, නිෂ්පාදන සංකීර්ණතා නිසාත්, සමහර අවිටු නොමැතිකමත්, ධාරිතා උපයෝගිතාවය කෙමෙන් වර්ධනය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීමත් නිසාය. එබැවින් සංස්ථාව එක්තරා ප්‍රමාණයක ටයර් නිපදවීමට පමණක් සීමා කරන ලදී. 1969/70 දී නිෂ්පාදන දෙගුණයකටත් වඩා වැඩියෙන් සිදු කිරීමට අයවැය සකස් කර තිබේ. එසේ වුවද, වත්මන් උපනතින් අනුව, අයවැයෙහි ඇතුළත්

* 1968 වාර්ෂික වාර්තාව 85 - 86 පිටුව.

නිපැයුම්න් අඩක් වත් සංස්ථාව මගින් සපුරාලනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු විය නොහැකිය. ටයර් සහ විදුලි නිෂ්පාදනය එහි ඉලක්කයන්ගෙන් පිළිවෙලින් සියයට 50 ක් හා 30 ක් පමණ වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තුවනු වනු ලැබේ. එසේ වුවද ආරම්භයේදී අයවැයට ඇතුළත් නොවූ පතු නිෂ්පාදනය සැලකිය යුතු පරිදි වැඩිවී ඇත. ආනයන තහනම හේතුකොට ඉකුත් වර්ෂවලදීට වඩා 1969/70 වර්ෂයේදී ටයර් හා විදුලි අලෙවිය හොඳ අතට හැරී ඇත.

1968/69 දී පිරිවැටුම් වැඩිවීම නිසා, සංස්ථාව සිය ලාභ සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කර ගත්තේය. තවද 1969/70 දී උසස් බලාපොරොත්තු සහගත අයවැයක් පදනම් කොට 1969/70 දී සිය ලාභ තෙගුණයකටත් වඩා වැඩිකර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. සැහෙන තරම් ටයර් අවුටු නොමැතිවීම (ඇතැම්විට ලගාවීමේ ප්‍රමාදයක් නිසා) කම්මලෙහි ධාරිතා උපයෝගිතාවය අඩුවී ඇත. 1970 දී සැහෙන තරම් අවුටු ලබා ගැනීමට සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වන අතර සෙසු රඹර් නිෂ්පාදන නිෂ්පාදනයටද එය බලාපොරොත්තු වෙයි.

(ඇ) ලංකා පෝර සංස්ථාව

1968/69 දී සංස්ථාව මගින් ආනයනය කළ පෝර ප්‍රමාණය බෙහෙවින් වැඩි වුවද විකුණන ලද පෝර ප්‍රමාණය සහ (නිකුත්වූ) ආනයන කළ ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 27 කින් අඩු විය. එසේ වුවද 1968/69 දී විකුණන ලද මුළු පරිමාණය ඉකුත් වර්ෂයට වඩා වැඩි විය. අධික පිරිවැටුම් නිසාත්, මිල වැඩිවීම නිසාත්, 1968/69 දී සංස්ථාවේ ලාභ ඉපැයීම ඉකුත් වසරේදීට වඩා දෙගුණයකටත් වඩා වැඩි විය. එහෙත්, පෝර සංයෝග සඳහා ලෝක වෙළඳ පොලෙහි මිල වැඩිවීමක් අපේක්ෂා කැරෙන බැවින් ප්‍රධාන වශයෙන් ඒ හේතුකොට 1969/70 දී සිය ලාභ අඩු වෙනැයි සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වෙයි.

1968/69 දී අලෙවියෙන් වූ තොග (අඩුකළ ආනයන) උපයෝගී කොට ගෙන 1969/70 දී සිය අලෙවි සියයට 50 කින් පමණ වැඩිකර ගැනීමට සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වෙයි. කෘෂිකර්මාන්ත සංවර්ධන වැඩපිලිවෙල ඊට උපකාරී වනු ඇත. එහෙත් වර්ෂයේ මුල් කාර්තු තුනෙහි උපනතින් අනුව සංස්ථාවේ අලෙවිය සියයට 10 ට වඩා වැඩි වෙනැයි බලාපොරොත්තු විය නොහැකිය. එම නිසා සංස්ථාවේ වෙළඳ ලාභ, අයවැය ගත කර ඇති ප්‍රමාණයට වඩා බොහෝපෙයින් අඩු විය හැකිය.

හුණුපිටියේ පිහිටි සිය පෝර මිශ්‍ර කිරීමේ සංවර්ධන ක්‍රමයේ කටයුතු පිළිබඳ එක්තරා දියුණුවක් ලබා ගන්නා ලදී. වර්ෂයකට ටොන් 25000 ක් මිශ්‍රණය කිරීමේ සංශෝධිත ධාරිතාවකින් හෙබිව 1970 අවසන් හරියේදී මෙම යන්ත්‍රාගාරය ඇරඹෙනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. මේ අතර දීස්ක්‍රික්ක පොහොර ගබඩා නැතිම පිළිබඳව විශාල දියුණුවක් සංස්ථාව විසින් ලබාගෙන ඇත. 1968/69 වන විට ටොන් 88134 ක ධාරිතාවක් සහිත ගබඩා 46 ක් සංස්ථාව මගින් ඉදි කරනු ලැබීය. 1969/70 දී මෙම ධාරිතාව ටොන් 20000 කින් වැඩි කිරීමට සංස්ථාව අදහස් කරයි.

(ඈ) ලංකා රාජ්‍ය පෝර නිෂ්පාදන සංස්ථාව

තෙල් පිරිපහදු යන්ත්‍රාගාරයෙහි පැවැත් රසායනික අතුරු නිෂ්පාදනයන් උපයෝගී කොට වර්ෂයකට යුරියා නම් පෝර වර්ගය ටොන් 285000 නිපැයෙන කම්හලක් පිහිටුවීමට අදහස් කළ මෙම සංස්ථාව, සපුගස්කන්දේ අක්කර 140 ක් අයත් කර ගැනීම සහ සංවර්ධන ක්‍රමය සැලසුම් කිරීම වැනි මූලික කටයුතු වල තවමත් නියැලී සිටියි. තෙල් පිරිපහදු කම්හල සිය නිෂ්පාදනය දැන් අරඹා ඇති බැවින්, 1970 දී සංස්ථාව ගොඩ නැගුණේ කටයුතු අරඹනු ඇතැයිද 1973 දී වැඩ අවසන් වනු ඇතැයි ද බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ.

II (අ) 6 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

රාජ්‍ය කර්මාන්ත - පෙට්‍රොලියම් නිෂ්පාදන

1. ලංකා පිහන්බඩු සංස්ථාව	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. 000) ²	8,075	19,009	20,000	20,030	20,030
1.1.1 මිලමුද්‍රා කමිහල	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
1.1.2 පිළියන්දල කමිහල	—	10,934	11,925	11,955	11,955
1.1.3 (කෙබලින්) පිහන්බැටි පිරිපහදුව	3,075	3,075	3,075	3,075	3,075
2. නිෂ්පාදන ධාරිතාව (ටොන්)					
2.1 මිලමුද්‍රා කමිහල - පිහන් කෝප්ප	880	880	940	940	940
2.2 පිළියන්දල කමිහල	—	1,600	2,400	2,400	2,400
2.2.1 පිහන් කෝප්ප	—	1,600	1,600	1,600	1,600
2.2.2 පිහන් ගඩොල්	—	—	300	300	300
2.2.3 පරික්‍ර්මා උපකරණ	—	—	500	500	500
2.2.3 (කෙබලින්) පිහන්බැටි පිරිපහදුව - කෙබලින්	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
1.3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (ටොන්)					
1.3.1 මිලමුද්‍රා කමිහල - පිහන් කෝප්ප	852	815	954	1,004	940
1.3.2 පිළියන්දල කමිහල	—	189	1,415	1,867	2,120
1.3.2.1 පිහන් කෝප්ප	—	189	1,180	1,338	1,500
1.3.2.2 පිහන් ගඩොල්	—	—	125	184	220
1.3.2.3 පරික්‍ර්මා උපකරණ	—	—	110	345	400
1.3.3 (කෙබලින්) පිහන්බැටි පිරිපහදුව-කෙබලින්	435	2,027	2,658	2,900	3,520
1.4 නිෂ්පාදනයෙහි වටිනාකම (රුපි. 000)	2,182	2,900	7,128	8,842	9,510
1.4.1 මිලමුද්‍රා කමිහල - පිහන් කෝප්ප	2,117	2,058	2,663	2,749	2,580
1.4.2 පිළියන්දල කමිහල	—	538	4,067	5,658	6,402
1.4.2.1 පිහන් කෝප්ප	—	538	3,136	3,811	4,200
1.4.2.2 පිහන් ගඩොල්	—	—	267	338	390
1.4.2.3 පරික්‍ර්මා උපකරණ	—	—	664	1,509	1,812
1.4.3 (කෙබලින්) පිහන්බැටි පිරිපහදුව-කෙබලින්	65	304	398	435	528
1.5 අලෙවි ප්‍රමාණය (ටොන්)					
1.5.1 මිලමුද්‍රා කමිහල - පිහන් කෝප්ප	ල. නො.	ල. නො.	ල. නො.	1,045	940
1.5.2 පිළියන්දල කමිහල	—	—	ල. නො.	1,727	2,120
1.5.2.1 පිහන් කෝප්ප	—	—	ල. නො.	1,335	1,500
1.5.2.2 පිහන් ගඩොල්	—	—	ල. නො.	181	220
1.5.2.3 පරික්‍ර්මා උපකරණ	—	—	ල. නො.	211	400
1.5.3 (කෙබලින්) පිහන්බැටි පිරිපහදුව-කෙබලින්	1,054	1,916	2,181	2,824	3,520
1.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. 000)	3,348	4,421	10,697	12,982	16,909
1.6.1 මිලමුද්‍රා කමිහල - පිහන් කෝප්ප	3,058	3,219	4,034	4,599	4,599
1.6.2 පිළියන්දල කමිහල	—	675	5,927	7,589	10,982
1.6.2.1 පිහන් කෝප්ප	—	675	4,777	5,360	7,498
1.6.2.2 පිහන් ගඩොල්	—	—	340	598	790
1.6.2.3 පරික්‍ර්මා උපකරණ	—	—	810	1,631	2,694
1.6.3 (කෙබලින්) පිහන්බැටි පිරිපහදුව-කෙබලින්	290	527	736	794	977
1.7 ලාභ (+)/හාඩු (-) (රුපි. 000)	+ 442	+ 775	+1,802	+4,303	+3,300
1.7.1 මිලමුද්‍රා කමිහල	+ 581	+ 728	+ 743	+1,184	+1,000
1.7.2 පිළියන්දල කමිහල	—	+ 24	+ 989	+3,094	+2,100
1.7.3 (කෙබලින්) පිහන්බැටි පිරිපහදුව	- 139	+ 23	+ 70	+ 25	+ 200
1.8 සේවා නියුක්තිය (ගණන)	324	829	891	904	1,085
1. ලංකා පිහන්බඩු සංස්ථාව	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. 000) ²	61,442	100,533	110,138	170,114	243,341
2.1.1 කන්කසන්තුරේ කමිහල	44,534	50,197	52,120	65,952	80,101
2.1.2 ගාල්ල කමිහල	10,275	13,514	14,489	18,234	20,895
2.1.3 පුත්තලම කමිහල	6,633	36,822	43,529	85,928	142,345
2.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව (ටොන්) ³	80,000	120,000	265,000	275,000	350,000
2.2.1 කන්කසන්තුරේ කමිහල	80,000	120,000	165,000	175,000	250,000
2.2.2 ගාල්ල කමිහල	—	—	100,000	100,000	100,000
2.3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (ටොන්)	85,681	86,729	206,631	246,632	270,000
2.3.1 කන්කසන්තුරේ කමිහල	85,681	86,729	160,491	158,367	180,000
2.3.2 ගාල්ල කමිහල	—	—	46,140	88,265	90,000
2.4 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. 000) ⁴	16,279	16,583	38,578	54,441	59,460
2.4.1 කන්කසන්තුරේ කමිහල	16,279	16,583	28,888	33,257	37,860
2.4.2 ගාල්ල කමිහල	—	—	9,690	21,184	21,600
2.5 අලෙවි ප්‍රමාණය (ටොන්)	82,391	86,492	214,699	229,347	270,000
2.5.1 කන්කසන්තුරේ කමිහල	82,391	86,492	164,981	146,488	180,000
2.5.2 ගාල්ල කමිහල	—	—	49,718	82,859	90,000
2.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. 000)	15,244	15,815	39,898	40,121	59,833
2.6.1 කන්කසන්තුරේ කමිහල	15,244	15,815	29,656	30,456	38,233
2.6.2 ගාල්ල කමිහල	—	—	10,242	9,665	21,600
2.7 ලාභ (+)/හාඩු (-) (රුපි. 000) ⁵	+9,628	+8,004	+13,875	+13,160	+23,268
2.7.1 කන්කසන්තුරේ කමිහල	+9,628	+8,004	+12,550	+13,070	+20,386
2.7.2 ගාල්ල කමිහල	—	—	+ 1,325	+ 90	+ 2,882

- සංඛ්‍යා අලෙවි සිට මාරු දක්වා වූ ගිණුම් වර්ෂ සඳහා ය. අළුත්ම සංඛ්‍යා අයවැය ගත වුවාය.
- ගිණුම් වර්ෂය අවසානයට සමුච්චිතව.
- වසරක් තුළ නිෂ්පාදනය කළ හැකි උපරිම ප්‍රමාණය.

හැර ලෝභ නොවන බහිෂ් කිෂ්පාදිතයන්

	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2. ලංකා සීමෙන් සංයුක්ත මණ්ඩලය	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2.8 සේවා නියුක්තිය (ගණන)6	1,016	1,366	1,898	1,786	2,165
2.8.1 කර්තව්‍යන්තර කම්මල	ල. නො.	ල. නො.	1,279	1,005	1,060
2.8.2 ආලේ කම්මල	ල. නො.	ල. නො.	126	163	251
2.8.3 පුත්තලම යෝජනා ක්‍රමය	ල. නො.	ල. නො.	371	471	687
2.8.4 වෙනත්	ල. නො.	ල. නො.	122	147	167
3. ලංකා බහිෂ්කළ සංස්ථාව:	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
3.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000)2	11,100	11,100	14,600	15,225	20,860
3.1.1 ඉල්මනයිට් කම්මල	11,100	11,100	11,100	11,100	12,353
3.1.2 අතුරු නිෂ්පාදන කම්මල	—	—	3,500	4,125	8,492
3.1.3 වෙනත්	—	—	—	—	15
3.2 නිෂ්පාදන ධාරිතා (වෙන්)3	60,000	90,000	90,000	90,000	120,000
3.2.1 ඉල්මනයිට්	—	—	—	10,800	10,800
3.2.2 රුටයිල්	—	—	—	9,500	9,500
3.2.3 සර්කොන්	—	—	—	—	—
3.3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (වෙන්)	53,742	45,234	64,328	75,986	96,000
3.3.1 ඉල්මනයිට්	—	—	—	1,967	3,450
3.3.2 රුටයිල්	—	—	—	—	1,200
3.3.3 සර්කොන්	—	—	—	—	—
3.4 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. '000)4	1,126	1,126	1,543	1,769	4,566
3.4.1 ඉල්මනයිට්	1,126	1,126	1,543	1,155	2,749
3.4.2 රුටයිල්	—	—	—	614	1,124
3.4.3 සර්කොන්	—	—	—	—	693
3.5 අලෙවි ප්‍රමාණය (වෙන්)	50,575	40,360	55,350	73,430	79,000
3.5.1 ඉල්මනයිට්	—	—	—	2	4,210
3.5.2 රුටයිල්	—	—	—	—	—
3.5.3 සර්කොන්	—	—	—	—	—
3.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)	1,372	1,453	2,503	3,385	7,895
3.6.1 ඉල්මනයිට්	1,372	1,453	2,503	3,385	3,959
3.6.2 රුටයිල්	—	—	—	—	3,751
3.6.3 සර්කොන්	—	—	—	—	185
3.7 ලාභය (+)/පාඩුව (-) (රුපි. '000)5	- 600	+ 54	+ 192	+ 1,088	+ 3,960
3.7.1 ඉල්මනයිට් කම්මල	- 600	+ 54	+ 192	ල. නො.	ල. නො.
3.7.2 අතුරු නිෂ්පාදන කම්මල	—	—	—	ල. නො.	ල. නො.
3.8 සේවා නියුක්තිය (ගණන)6	ල. නො.	101	180	389	339
4. ජාතික සුළු කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලය:	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
4.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය රුපි. '000)2	17,459	18,826	19,021	20,881	21,232
4.1.1 වඩු කර්මාන්ත අංශය	1,350	2,378	2,378	3,132	3,132
4.1.2 උළු සහ ගඩොල්	14,909	15,248	15,443	16,549	18,100
4.1.3 ආයුර්වේද ඖෂධ කම්මල	1,200	1,200	1,200	1,200	—
4.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව3	21,264	21,264	21,264	19,226	17,726
4.2.1 ගඩොල් සහ උළු	ල. නො.	ල. නො.	ල. නො.	—	—
4.2.2 ධීවර යාත්‍රාගණය (බෝට්ටු ගණන)	—	—	—	—	—
4.3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය	ල. නො.	10,620	11,347	11,797	17,286
4.3.1 ගඩොල් සහ උළු	ල. නො.	10,620	11,347	11,797	17,286
4.3.2 ධීවර යාත්‍රාගණය-බෝට්ටු ගණන	15	30	17	—	—
4.4 නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපි. '000)4	6,418	7,895	8,815	8,234	7,910
4.4.1 ගඩොල් සහ උළු කර්මාන්ත ශාලාව	1,700	1,700	2,710	3,005	2,150
4.4.2 වඩු කර්මාන්ත අංශය	4,357	4,642	4,584	4,149	5,399
4.4.3 ආයුර්වේද ඖෂධ අංශය	—	1,283	1,368	1,080	361
4.4.4 ධීවර යාත්‍රාගණය	143	269	152	—	—
4.5 අලෙවි ප්‍රමාණය	ල. නො.	11,121	11,059	10,998	17,286
4.5.1 ගඩොල් සහ උළු	ල. නො.	11,121	11,059	10,998	17,286
4.5.2 ධීවර යාත්‍රාගණය බෝට්ටු (ගණන)	56	31	22	9	—
4.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)	5,800	7,723	8,860	7,791	9,143
4.6.1 ගඩොල් සහ උළු	659	2,622	3,393	2,570	3,384
4.6.2 වඩු කර්මාන්ත අංශය	4,634	4,404	4,624	4,043	5,399
4.6.3 ආයුර්වේද ඖෂධ අංශය	—	416	462	1,090	360
4.6.4 ධීවර යාත්‍රාගණය	507	281	201	88	—
4.7 ලාභය (+)/පාඩුව (-) (රුපි. '000)5	- 1,004	- 1,085	- 1,993	- 1,635	- 483
4.7.1 ගඩොල් සහ උළු කම්මල	- 238	- 590	- 975	- 685	- 646
4.7.2 වඩු කර්මාන්ත අංශය	- 766	- 560	- 748	- 641	+ 163
4.7.3 ආයුර්වේද ඖෂධ අංශය	—	+ 65	- 270	- 310	—
4.8 සේවා නියුක්තිය (ගණන)6	1,732	1,808	1,917	1,880	2,014

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

- කර්මාන්ත ශාලාවෙන් බැහැර නිෂ්පාදන වටිනාකම, මි. ර. ගැ. ආනයන වටිනාකම.
- බදු අය කිරීමට පෙර.
- දෙසැම්බර් 31 දිනට නියම සංඛ්‍යා දී ඇති 1969/70 හැර ගිණුම් වමාචසාහයට.

(ඉ) ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ තෙල් පිරිපහදු කම්හල

දිනකට එ. ජ. පීපී 38000 ක අවු තෙල් පිරිපහදු කිරීමේ ධාරිතාවකින් වර්ෂයකට මෙවුක් වෙන් දශ ලක්ෂ 1.9* ක තෙල් නිපදවීමේ හැකියාවකින් හෙබි මෙම තෙල් පිරිපහදු කම්හල 1967 දී ආරම්භ කල අතර, 1969 වුල් අවසිරේදී වැඩ නිම කරන ලදී. මෙම සංවර්ධන ක්‍රමයෙහි මෙතෙක් වූ ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 190 ක් වී තිබේ. තෙල් පිරිපහදුව සඳහා අවු තෙල් සැපයීමටත් කාර්මික සේවාවන් සැපයීමටත්, අතිරික්ත නිෂ්පාදන වන නැප්තා ඉන්ධන හා බන්කර් විකිණීම සඳහාත් ලාභයෙන් සීමාසහිත කොන්සෝලිඩේටඩ් පෙට්‍රෝලියම් සමාගම සමග පස් අවුරුදු ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී. 1969 සැප්තැම්බර් මාසයේදී වාණිජ නිෂ්පාදන ආරම්භ කරන ලද අතර, 1970 දී පිරිපහදු කම්හල ලංකාවට අවශ්‍ය ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ නතර අලෙවි කිරීම සඳහා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට** විකිණීමට බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. තවද නැප්තා ගැලුම් දශ ලක්ෂ 6 ක් පමණද බන්කර් ගැලුම් දශ ලක්ෂ 3 ක් පමණද රුපියල් දශ ලක්ෂ 2 ක මිලකට 1969 දී පිරිපහදු කම්හල මගින් අපනයනය කරන ලදී. රුපියල් දශ ලක්ෂ 48 ක විදේශීය විනිමයක් ඉපයීමට හැකි වෙනැයි බලාපොරොත්තු වනු ලබන, නැප්තා ගැලුම් දශ ලක්ෂ 43 ක්ද, ඉන්ධන ගැලුම් දශ ලක්ෂ 105 ක්ද, බන්කර් ගැලුම් දශ ලක්ෂ 22 ක්ද 1970 දී අපනයනය කිරීමට පිරිපහදු කම්හල සැකැස්ම පිළියෙල කොට ඇත.

පිරිපහදු කම්හල ඇරඹීමත් සමග ලංකාවේ ඛනිජ තෙල් ආශ්‍රිත රසායන කර්මාන්ත ඇතිවේයැයි බලාපොරොත්තු වෙයි. බොහෝ රටවල් වල ඛනිජ තෙල් පිරිපහදු කිරීම, පෝර නිෂ්පාදනය කරන කර්මාන්ත වලට හා අනෙකුත් රසායන නිෂ්පාදන ද්‍රව්‍යවන පෙට්‍රෝලියම්, ගැස්, සල්පර්, කාබන්, ප්ලාස්ටික් සහ කෘතීම කෙඳි වර්ග නිපදවීම සඳහා දිරිදීමේ කරුණක් වී ඇත. ද්‍රව පෙට්‍රෝලියම් ගැස්, සල්පර් සහ කළු කාබන් නිපදවීමේ හැකියාවන් පිළිබඳව දැනටමත් පිරිපහදු කම්හල සොයා බලාගෙන යනු ලැබේ. මේ අතර රාජ්‍ය පෝර නිෂ්පාදන සංස්ථාව සිය නිෂ්පාදන කාර්යයන්ට නැප්තා පාවිච්චි කිරීම බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ.

(ඊ) ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංයුක්ත මණ්ඩලය

මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලය ජාතික සුළු කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලයේ ඖෂධ නිෂ්පාදන කටයුතු බාර ගත්තේ 1969 ජූලි මාසයේදීය. ආයුර්වේද, සිද්ධි හා යුනානි ඖෂධ නිපදවීමට, ආනයනය කිරීමට හා අලෙවි කිරීමට මෙම මෙම මණ්ඩලය, බලාපොරොත්තු වෙයි. බෙහෙත් පැලෑටි මිලට ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය ගබඩා පිහිටුවීමටත්, පර්යේෂණ පැවැත්වීමටත් එය බලාපොරොත්තු වෙයි.

ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදන (ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන හැර)

මේ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන රජයේ ඒකාධිකාරයන් තුනක් ඇත. ඒවා නම්, ලංකා පිගන් බඩු සංස්ථාව (පිගන් බඩු නිපදවන) ලංකා සීමෙන්ති සංයුක්ත මණ්ඩලය (සීමෙන්ති නිපදවන) හා ලංකා ඛනිජ වැලි (ඉල්මනයිට්, රුටයිල් හා සර්කොන් නිපදවන) සංස්ථාවයි. ප්‍රධාන වශයෙන් ගඩොල් හා උළු නිපදවන ජාතික සුළු කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලයද මෙම අංශයට ඇතුළත් කල හැකිය. මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලයට පෞද්ගලික අංශයෙන් තරගයක්ද එල්ල වෙයි. මෙකී සංයුක්ත මණ්ඩල හතරෙහි කටයුතු වල වැදගත් ලක්ෂණ II (ඇ) 6 සංඛ්‍යා සටහනෙහි දක්වා ඇත.

*. පිරිපහදව ප්‍රයෝජනය සඳහා තෙල් වෙන්කල කල ශේෂය මෙවුක්වෙන් දශ ලක්ෂ 1.7 ක් වෙයි.
**. ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ වෙළඳ කටයුතු පිළිබඳ විස්තර සඳහා II (ඇ) II සටහන හා ඒ සමග ඇති වාර්තාව බලන්න:

(අ) ලංකා පිගන් භාණ්ඩ සංයුක්ත මණ්ඩලය

1968/69 දී මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලයේ සියලු නිෂ්පාදන ඒකකයන්හි නිමැවුම හැම අතින්ම වැඩි විය. 1969/70 දී මෙහි නිෂ්පාදන තවදුරටත් වැඩි වෙනැයි බලාපොරොත්තු වන නමුදු මෑතකදී දක්නට ලැබුණු උපනතීන්ගෙන් හෙළි වනුයේ පිළියන්දල කම්හලේ පිගන්බඩු හා පිගන් ගඩොල් නිෂ්පාදනය අසවැය ගත ප්‍රමාණයට වඩා අඩු වියහැකි බවය. කම්හලේ සේවාව සඳහා ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක් නොලත් සේවකයන් බඳවා ගැනීම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවූ බව දැක්විය හැකිය.

සාමාන්‍යයෙන් සංයුක්ත මණ්ඩලයේ භාණ්ඩ වැඩි හරියක්ම සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු මිලකට විකුණූ බැවින් හෙමින් විකිණෙන පවිත්‍රතා උපකරන සම්බන්ධයෙන් හැර, අලෙවි දුෂ්කරතාවයක් ඇති නොවීය. පවිත්‍රතා උපකරන සම්බන්ධයෙන් ඇති අලෙවි දුෂ්කරතාවයට හේතුව ආනයනය කළ භාණ්ඩ තිබීමය. මේ අතර සෙසු නිෂ්පාදිත සලාක ක්‍රමයට බෙදා හැරීමට සංයුක්ත මණ්ඩලයට සිදුවිය.

1968/69 දී පිරිවැවුම වැඩිවීමේ හේතුවෙන් සංයුක්ත මණ්ඩලයට අධික ලාභයක් උපයා ගතහැකි විය. එහෙත් 1969/70 දී පිරිවැවුම වඩාත් යහපත්ව තිබිය දීත් අසවැය ගත ලාභයෙහි අඩුවක් දක්වෙයි. අතිරේක සේවා නියුක්තිය හේතුකොට පිළියන්දල කම්හලෙහි වැටුප් වියදම් වැඩිවීම නිසා ලාභය බෙහෙවින් අඩුවීම මෙයට වැඩි වශයෙන්ම හේතු වෙයි.

පවිත්‍රතා උපකරණ නිෂ්පාදනය පුළුල් කිරීමටත් පිගන් හා විදුරු කමිණිත්තයෙහි වැදගත් අමුද්‍රව්‍යයක් වන තිරුවානා පිරිසිදුකොට නිපදවීමටත් සංයුක්ත මණ්ඩලය බලාපොරොත්තු වෙයි. සංයුක්ත මණ්ඩලයට විදේශ වෙළඳ පොළවල් සොයා ගැනීමට සිදු වන තරමට, ලංකාවේ, තිරුවානා නිධි ඉතා විශාල වශයෙන් ඇති බව දක්වා ඇත.

(ආ) ලංකා සිමෙන්ති සංයුක්ත මණ්ඩලය

අවුරුදු පහලොවක් පමණ කාලයක් වසරකට ටොන් 30,000 ක් පමණ නිපදවූ සුළු සිමෙන්ති කම්හලක් ක්‍රියාත්මක කළ මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලය, ඉකුත් සිව් වසර තුළදී සිය නිෂ්පාදන ධාරිතාව සිව් ගුණයකටත් වැඩි ප්‍රමාණයකින් නංවා ඇත. 1970 මුල් භර්තේදී, පුත්තලම් කම්හලෙහි මුල් ආදියර නිමාවට පත්වූ කළ ධාරිතාව තවත් ටොන් 2,20000 කින් හෙවත් සියයට 63 කින් වැඩිවනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ.

නිතර නිතර නව යන්ත්‍රාගාර පිහිටුවීමත් සමග සංයුක්ත මණ්ඩලයේ නිෂ්පාදනය සිංගයෙන් වැඩිවන බව දක්නට ලැබේ. ඉතා මෑතකදී දක්නට ලැබුන උපනතීන්ගෙන් හෙළිවනුයේ, සංයුක්ත මණ්ඩලය 1969/70 සඳහා අසවැය ගත කොට ඇති නිෂ්පාදන ඉලක්කය ඒ අයුරින්ම දිනාගත හැකි බවයි. එහෙත් මෙය සිදුවනුයේ, ගාලු ඇඹරුම් යන්ත්‍රාගාරයේ නිෂ්පාදනයෙහි පහත වැටීම මකාලමින් කන්කසන්තුරේ පිහිටි කම්හලෙහි නිෂ්පාදනය අසවැය ගත නිෂ්පාදනයටත් වඩා වැඩිවීමේ හේතුවෙනි. ආනයන, දේශීය නිෂ්පාදනයන් සමග ඒකාබද්ධ කර තිබීමේ හේතුවෙන් අලෙවි දුෂ්කරතාවන් ඇති නොවීය. එහෙත්, සංයුක්ත මණ්ඩලයේ පිරිවැවුම වැඩිවී තිබියදීත් 1967/68 දී ලාභ සුළු වශයෙන් පහළ වැටුණි. මෙයට වැඩි වශයෙන්ම හේතුවී ඇත්තේ, රුපියලේ අගය අවප්‍රමාණ කිරීමෙන් හා වි.වි.හි.ස ක්‍රමය ඇතිකිරීමෙන් පසුව ආනයනය කරනු ලබන 'ක්ලින්කර්' වෙනුවෙන් අධික පිරිවැයක් ඉසිලීමට සිදුවීමේ හේතුවෙන්, ගාලු යන්ත්‍රාගාරයෙහි ලාභදයකත්වය සිසුයෙන් පහළ වැටීමය. වැටුප් පිරිවැයද වැඩිවිය. එහෙත් 1969/70 වේදී

කන්කසන්තුරයේ නිෂ්පාදනය වැඩිවීමත්, ගාලු කම්හල සඳහා ආනයන කරනු ලබන 'ක්ලින්කර්' වෙනුවට මෙරට 'ක්ලින්කර්' යොදවා ගැනීමත් නිසා සංයුක්ත මණ්ඩලයට වැඩි ලාභයක් ලැබෙනැයි අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

1970 මාර්තු වේදී පුත්තලම් සීමෙන් කම්හලෙහි පළමු අදියරෙහි කාර්යයන් ඇරඹෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කැරෙයි. පළමු අදියරේ නිමැවුම (ටොන් 220,000) දෙගුණ කෙරෙන දෙවැනි අදියර 1971 මැදදී ඇරඹීමට නියමිතය. කන්කසන්තුරයේ පැරණි යන්ත්‍රාගාරය නවීකරණය කිරීමේ කටයුතු 1968 දී, අවසන් වූ අතර තුන්වැනි සීමෙන් කම්හල 1970 මුලදී බිහි වූයේය. උසස් බලාපොරොත්තු සහිත මෙම සංවර්ධන වැඩ පිලිවෙලෙහි ඒකාබද්ධ නිමැවුම 1972 දී ටොන් 790,000 ක පමණ වන අතර ඉන් රටේ මුළු සීමෙන් අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට හැකි වෙනැයි අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

(ඇ) ලංකා බනිජ වැලි සංයුක්ත මණ්ඩලය

ඉල්ලුම් වැඩිවීම හේතු කොටගෙන, සිය ඉල්මනයිවි නිෂ්පාදනය ඉකුත් දෙවර්ෂය තුළදී වැඩි කර ගැනීමට සංයුක්ත මණ්ඩලයට හැකි විය. අභ්‍යන්තරයෙන් සවි කරන ලද මිශ්‍රණය මගින් අඛණ්ඩ නිෂ්පාදනයක් (අයහපත් කාලගුණයෙන් බාධා රහිතව) තහවුරු කරන බැවින් කර්මාන්ත ශාලාවේ වාර්ෂික ධාරිතාවය ටොන් 120,000 දක්වා ඉහල නංවා ඇති අතර ඉල්මනයිවි සඳහා ඇති ඉල්ලුමින් මැනවින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට සංයුක්ත මණ්ඩලය බලාපොරොත්තු විය. කෙසේ නමුත්, වර්ෂයේ ප්‍රථම මාස නවයේ නිෂ්පාදන උපනතීන් අනුව සලකන කළ නිෂ්පාදනය, 1968/69 මට්ටමේ මෙන් වෙයයි පෙන්නුම් කරයි. එමෙන්ම, 1969/70 දී මූලාශ්‍රයේ නිෂ්පාදනය, ඉකුත් වර්ෂයට වඩා ඉහල වූවත් අයවැය ගත ඇස්තමේන්තුවට වඩා අඩු වනු ඇත. මේ අතර, සංයුක්ත මණ්ඩලය විසින් මේ තාක් කිසිදු සර්කෝන්¹ නිපදවීමක් නොකරන ලදී.

1968/69 දී උසස් පිරිවැටුමක් ලැබීමෙන්, සංයුක්ත මණ්ඩලය විසින් අධික ලාභයක් උපයන් ලදී. අපේක්ෂිත ඉල්මනයිවි නිෂ්පාදනය සහ පිරිවැටුම වැඩි වීමෙන්ද රුපියල් සහ සර්කෝන් වැඩි මිලකට අලෙවි කිරීමෙන්ද 1969/70 දී තවදුරටත් ලාභ වැඩි වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තුවනු ලැබේ. සර්කෝන් නිෂ්පාදනය කර නොමැති නිසාත් රුපියල් නිෂ්පාදනයද බලාපොරොත්තු වූ වේගයෙන් අඩක් වූ නිසාත් ඉන් ලැබෙන සමස්ත ලාභ ප්‍රමාණය 1969/70 අයවැය ගත ප්‍රමාණයට වඩා අඩුවිය හැකිය. එසේ වුවද රුපියල අවප්‍රමාණය කිරීමත් විවිධ ක්‍රමයන් නිසා සංයුක්ත මණ්ඩලයේ ආදායම රුපියල් ප්‍රමාණය අනුව සැලකිය යුතු අන්දමින් වර්ධනය වී ඇත. සංයුක්ත මණ්ඩලයේ දුර්ලභ බනිජ නිෂ්පාදනයන් සඳහා වූ ඉල්ලුම වර්ධනය වෙමින් පවත්නා බැවින් එහි ක්‍රියාකාරිත්වය අනාගතයේදී දියුණු කර ගත හැකි විය යුතුය.

(ඈ) ජාතික පුළු කර්මාන්ත සංයුක්ත මණ්ඩලය

වරක් නානා විධි නිෂ්පාදිතයන්² නිපදවූ මෙම සංයුක්ත මණ්ඩලය දැන් සිය ප්‍රධාන නිෂ්පාදිතයන් වන ගඩොල් සහ උළු කෙරෙහි සිය අවධානය යොමු කොට ඇත. එහි දැනට සිදුකැරෙන අනෙක් එකම කාර්යය වනුයේ වඩු පට්ටල් හයක ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීමය. එහි අග්‍යර්වේද ඖෂධ කම්හල, 1969 ජූලි මාසයේදී නව සංස්ථාපිතව පවරන ලදී.

1. ජල සම්පාදනය ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා සර්කෝන් නිෂ්පාදනය දුෂ්කරවී ඇති බැව් 1968 වාර්ෂික වාර්තාවේ සඳහන් විය
2. වැඩි විස්තර සඳහා 1968 වාර්තාව 90-91 පිටු බලන්න.

II (අ) 7 වැනි සංඛ්‍යා සටහන
රාජ්‍ය කාර්මාන්ත-මූලික ලෝහ

1. ලංකා වානේ සංයුක්ත මණ්ඩලය ¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය ² (රුපි. '000)	94,395	115,900	121,000	123,000	133,000
1.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව ³					
1.2.1 රෝල් නිෂ්පාදනය (මෙට්. ටොන්)	—	—	60,000	60,000	60,000
1.2.2 කම්බි නිෂ්පාදනය (මෙට්. ටොන්)	—	—	12,000	12,000	12,000
1.3 අමු ද්‍රව්‍ය ආනයන					
1.3.1 වානේ ප්‍රමාණය (මෙට්. ටොන්)	—	—	28,175	35,158	37,880
1.3.2 වටිනාකම (රුපි. '000)	—	—	13,452	19,601	28,157
1.4 නිෂ්පාදනය සහ ආනයන ප්‍රමාණය (මෙට්. ටොන්)					
1.4.1 නිපදවීම්					
1.4.1.1 රෝල් නිෂ්පාදිත	—	—	25,425	28,582	30,525
1.4.1.2 කම්බි නිෂ්පාදිත	—	—	3,343	4,930	5,710
1.4.1.3 සැකිලි	—	—	—	—	800
1.4.2 වෙළඳ					
1.4.2.1 කටු කම්බි	—	—	—	ල. නො.	—
1.4.2.2 යන්ත්‍ර මෙවලම් යනාදිය (ඒකක)	—	—	—	ල. නො.	60
1.5 නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම ⁴ (රුපි. '000)	—	—	24,258	31,148	38,177
1.5.1 රෝල් නිෂ්පාදිත	—	—	20,831	25,725	30,525
1.5.1 කම්බි නිෂ්පාදිත	—	—	3,427	5,423	6,852
1.5.1 සැකිලි	—	—	—	—	800
1.6 අලෙවි ප්‍රමාණය					
1.6.1 නිපදවීම්					
1.6.1.1 රෝල් නිෂ්පාදිත (මෙට්. ටොන්)	—	—	24,407	18,284	32,700
1.6.1.2 කම්බි නිෂ්පාදිත (මෙට්. ටොන්)	—	—	3,007	3,518	6,050
1.6.1.3 සැකිලි (ගණන)	—	—	—	—	800
1.6.2 වෙළඳ					
1.6.2.1 කටු කම්බි (මෙට්. ටොන්)	—	—	—	497	—
1.6.2.2 යන්ත්‍ර සහ මෙවලම් (ගණන)	—	—	—	ල. නො.	ල. නො.
1.7 අලෙවි ගණන (රුපි. '000)	—	—	25,665	26,157	52,584
1.7.1 නිපදවීම්					
1.7.1.1 රෝල් නිෂ්පාදිත	—	—	24,390	20,790	41,517
1.7.1.2 කම්බි නිෂ්පාදිත	—	—	1,275	4,671	9,367
1.7.1.3 සැකිලි	—	—	—	—	1,700
1.7.2 වෙළඳ					
1.7.2.1 කටු කම්බි	—	—	—	696	ල. නො.
1.7.2.2 යන්ත්‍ර සහ මෙවලම්	—	—	—	ල. නො.	ල. නො.
1.8 ලාභය (+) පාඩුව (-) (රුපි. '000) ⁵					
1.8.1 නිපදවීම්	—	—	+2,018	+2,650	+4,472
1.8.2 වෙළඳ	—	—	—	- 230	n.a.
1.9 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁶	ල. නො.	596	950	953	969

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

1. ගිණුම් වර්ෂ සඳහා, අප්‍රේල් සිට මාර්තු දක්වා නවකම් සංඛ්‍යා අයවැය ගත ඒවාය.
2. ගිණුම් වර්ෂය අවසානයට සමුච්චිතව.
3. දිනකට සේවා මුර තුන බැගින් වසරකට කළහැකි උපරිම නිෂ්පාදනය.
4. කාර්මික ආලවෙන් - බැහැරව.
5. අයබදු අය කිරීමට පෙර
6. 1969 දෙසැම්බර් සංඛ්‍යාවන් දක්වා ඇති 1969/70 හැර ගිණුම් වර්ෂ අවසානයට.

සංයුක්ත මණ්ඩලයේ ගඩොල් සහ උළු කර්මාන්ත ශාලා පහට වසරකදී ඒකක දශලක්ෂ 17 ක් නිපදවීමේ හැකියාවක් ඇත. 1968/69 න් අවසන් වූ තෙව සර තුලදී වාර්ෂික නිෂ්පාදනය ඒකක දශලක්ෂ 11 ක් වූවත් මෙම කාර්යයෙහිලා සංයුක්ත මණ්ඩලය දීගින් දිගටම පාඩු ලබා ඇත. 1969/70 දී නිෂ්පාදනය කලින් වර්ෂ වලදීට වඩා සියයට 50 කින් පමණ වැඩිවනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. මෙම නිෂ්පාදන මට්ටම අනුව, සංයුක්ත මණ්ඩලය අලාභ මැකී යන අවධියක් අවසානයේදී ලගාකරගනියයි බලාපොරොත්තුවෙයි. එනමුදු පලමු කාර්තු තුනෙහි නිෂ්පාදන සංඛ්‍යා අනුව සලකන කල සංයුක්ත මණ්ඩලය එහි ඉලක්කයෙන් බොහෝ දුරට ඇත් වී ඇති බැව් පෙනියයි. මෙම පිරිහීම සියයට 40 ක් තරම් වෙයයි පෙනී යයි. එම නිසා මෙම නිෂ්පාදන මාර්ගයෙහි සිදුවන පාඩු බලාපොරොත්තු වී ඇති පරිදි 1969/70 දී අඩුකර ගැනීම අසීරු වනු ඇත.

ගෘහ භාණ්ඩ වලින් ලැබෙන ආදායමෙහි පිරිහීමක් 1968/69 දී වාර්තා ගතවිය. සංයුක්ත මණ්ඩලය යමින් 1969/70 දී සිය ක්‍රියාකාරිත්වය පණ ගැන්වීමට අපේක්ෂා කළ මුත් වසරේ පළමු නව මාසයේ ක්‍රියාකාරිත්වය අනුව බලන කල වඩා සතුටුදායක තත්ත්වයක් උදාවියයි සිතිය නොහැකිය. කෙටියෙන් දක්වනොත් මණ්ඩලයේ ලාබ නොඋපයනු සුළු ඖෂධ නිෂ්පාදනය වෙනත් සංයුක්ත මණ්ඩලයකට පැවරීමෙන් සාමාන්‍ය වශයෙන් පාඩු අඩු කර ගැනීමකට තුඩු දෙන මුත් සිය කාර්යයන්හිලා සංයුක්ත මණ්ඩලය විසින් සිය ආර්ථික පුරෝහතතා ශක්තිය මඬුපු කළයුතුව ඇත. එහෙත් මෙහිලා කිවයුත්තේ සංයුක්ත මණ්ඩලය වඩු කර්මාන්ත කටයුතු වල නියුතුව ඇත්තේ හුදෙක් “ සේවා නියුක්ති පිහිටාධාර යක්” වශයෙන් බවය.

මූලික ලෝහ කර්මාන්ත

මෙම ක්ෂේත්‍රයෙහි රාජ්‍ය අංශයෙහි ඇති එකම කර්මාන්තය වූයේ වානේ රෝල් කම්බි නිෂ්පාදන සහ ගොඩනැගිලි සඳහා වානේ සැකිලි යනාදිය නිෂ්පාදනය කරන ලංකා වානේ සංස්ථාවයි. වානේ රෝල් සැදීම සම්බන්ධයෙන් එය ඒකාධිකාරිත්වයක් දරා තමුදු, වෙනත් අංශවලින් එයට තරඟයකට මුහුණ දීමට සිදුවිය. කම්බි සහ යන්ත්‍ර සූත්‍ර මෙවලම් සම්බන්ධයෙන් එය සුළු වෙළෙන්දෙක්ද විය. මෙම කම්පාන්තයට අදාළ ඇතැම් සංඛ්‍යා තොරතුරු 2 (ඇ) 7 සංඛ්‍යා සටහනේ දක්වා ඇත.

(අ) ලංකා වානේ සංස්ථාව

1968/69 දී සංස්ථාවේ වානේ රෝල් කොටස් සහ කම්බි නිමැවුමෙහි වැඩිවීමක් දක්නට විය. එහෙත් එහි වානේ රෝල් කොටස් අලෙවිය පහත වැටුණු අතර කම්බි නිෂ්පාදනයත් සඳහා අලෙවිය සිඝ්‍රයෙන් දියුණු විය. ඉකුත් වාර්ෂික වාර්තාවේ සඳහන් වූ පරිදි මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ 1968 මැයි මාසයෙන් පසුව විවෘත පොදු බලපත්‍ර යටතේ වානේ රෝල් කොටස් සම්භරක් ආනයන කිරීමය. මේ නයින් බලන කල සිය ලාභ සිවු ගුණයකින් වැඩිකර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වූ සංස්ථාවට හුදෙක් සුළු වැඩිවීමකින් සැහීමකට පත් වීමට සිදුවිය.

ඇස්තමේන්තු කර ඇති අධික නිෂ්පාදන සහ අලෙවි පදනම අනුව, 1969/70 දී සංස්ථාව සිය ලාභය දෙගුණයකට ආසන්න ප්‍රමාණයකින් වැඩි කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි. එහෙත් 1969/70 පලමු කාර්තු තුනෙහි නියම ක්‍රියාවලිය අනුව බලන කල බලාපොරොත්තු සුන්වී ගොස් ඇති බවක් පෙනේ. වරින්වර පැන නැගුණු කම්කරු ආරාමුල් සහ අලෙවිය පිරිහීම (විශේෂයෙන්ම කම්බි නිෂ්පාදනයන්හි) මුල්කොටගෙන නිෂ්පාදන ඉලක්කයන්ගෙන් පහළ වැටීමක් ඇතිවිණි. මේ හේතු කොට ගෙන නිමවුම් කල නිෂ්පාදනයන්ගේ සැලකිය යුතු තොග ප්‍රමාණයක් සංස්ථාවේ එක්රැස් වන්නට විය.

1. 1969 වාර්ෂික වාර්තාවේ 90-91 පිටු බලන්න.

වෘත්ත කම්හල එහි උපරිම ධාරිතාවයට බොහෝ අඩුවෙන් දිගින් දිගට ක්‍රියා කොට ඇති බැව් සැලකිය යුතුය. නිෂ්පාදනයෙහි කාර්මික ව්‍යාකූලතාවයන් නිසා නිෂ්පාදනය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පුළුල් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය ඊට හේතු වශයෙන් දැක්විය හැකිය.

සෑදු ලෝහ නිෂ්පාදන, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ

මෙම ක්‍ෂේත්‍රයෙහි රාජ්‍ය අංශයෙහි ක්‍රියාවලියට ලංකා රාජ්‍ය ලෝහ භාණ්ඩ සංස්ථාව, ලංකා ධීවර සංස්ථාවේ යාත්‍රාංගනය, රජයේ ප්‍රසිද්ධ වැඩ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ කලින් පැවති “රජයේ කර්මාන්ත ශාලාව” සහ රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවේ ඇතැම් කාර්යයන් ඇතුළත් ය. පුළු වශයෙන් ලෝහ භාණ්ඩ නිපදවන දේශීය නිෂ්පාදකයන් කිප දෙනෙකුත් හා ආනයනයන් සමග දැඩි තරඟයකට මුහුණ පාන්නාසිදු ලංකා රාජ්‍ය ලෝහ භාණ්ඩ සංස්ථාව සම්බන්ධයෙන් පමණක් සංඛ්‍යා තොරතුරු ලබාගත හැකි විය. ඒවා II (ඇ) 8 සංඛ්‍යා සටහනෙහි දැක්වෙයි.

(අ) ලංකා රාජ්‍ය ලෝහ භාණ්ඩ සංස්ථාව

විවිධ ක්‍රමය ඇති කිරීමත් සමග ආනයන කිරීම් ලිහිල්වීමෙන් සිය ලෝහ භාණ්ඩ සහ සිය කර්මාන්ත ශාලාවේ අනෙකුත් භාණ්ඩ අලෙවි කර ගැනීමෙහි ලා සංස්ථාවට ඉමහත් දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ පෑමට සිදුවූ බැව් ඉකුත් වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාවේ සඳහන් විය. එමනිසා අලෙවි නොවූ අධික තොග ප්‍රමාණයක් විකුණා දීම සඳහා 1968/69 දී ලෝහ භාණ්ඩ කර්මාන්ත ශාලාවේ නිෂ්පාදනය සීමා කිරීමට (මේ අනුව, නියම ධාරිතාවයට බොහෝ අඩුවෙන් ක්‍රියා කරන්නට විය.) සිදුවිය. මෙයින් සංස්ථාවේ අයවැය හත රුපියල් දශලක්ෂ 2 කේ ලාභය තරමක පාඩුවක් බවට පරිවර්තනය විය.

ආනයන සමකයන් ක්‍රමක්‍රමයෙන් ක්‍ෂය වීමත් සමගම 1969/70 දී සිය නිමැවුම කීප ගුණයකින් වැඩි කොට ඉකුත් වර්ෂයේ පාඩුව සැලකිය යුතු ලාභයකට හරවා ගැනීමට සංස්ථාව අපේක්ෂා කරයි. නවද සිය අනෙකුත් නිෂ්පාදන කාර්යය වන 1969 අවසාන භාගයේදී නිෂ්පාදනය අරඹන ලද විනදිවි වාත්තු කම්හලේ නිමැවුම් අති රික්තය මගින් සිය ලාභයන් වැඩිකර ගැනීමටත් සංස්ථාව බලාපොරොත්තු වෙයි. එහෙත් 1969/70 මුල් කාර්තු තුනේ නියම ක්‍රියාකාරිත්වය අනුව සලකන කල සංස්ථාව විසින් පමණ ඉක්මවා බලාපොරොත්තු ඇතිකර ගෙන තිබෙන බව පෙනී යයි. ඉකුත් වර්ෂයේ මවිටමෙන් හතරෙන් තුනකින් පමණ නිෂ්පාදනය පහත වැටී ඇත. (මෙය ඊටත් කලින් වර්ෂයට වඩා බොහෝ සෙයින්ම අඩුය.) එහෙත් අලෙවිය කෙමෙන් යහපත් අතට හැරීමේ ලකුණු පෙනෙයි. එසේ නමුදු මේතාක් සංස්ථාව ක්‍රියා කොට ඇත්තේ සිය ඉලක්කයන්ට වඩා බොහෝ සෙයින් අඩු වෙති. අලෙවි ආදායම බලාපොරොත්තු වූ ප්‍රමාණයෙන් හතරෙන් එකකට වඩා අඩුවිය.

නැඹිය හැකි යකඩ, විද්‍යුත් මෝටර සහ පර්නාමක සහ සවිකුරු නිෂ්පාදනය පිළිබඳ විමර්ශණය කිරීමෙහි ලා සැලකිලිමත් වීමට සංස්ථාව සැලසුම් කරයි.

අනෙකුත් රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්

කෘෂිකර්මාන්තය, වන සම්පත් හා ධීවර කර්මාන්තය.

රජයේ සංස්ථා දෙකක් මේ අංශයෙහිලා වර්ග කල හැකිය. එනම්, ලංකා ධීවර සංස්ථාව සහ රාජ්‍ය වැවිලි සංයුක්ත මණ්ඩලයයි.¹ මෙකී සංස්ථාවල සමහර තොරතුරු II (ඇ) IX සංඛ්‍යා සටහනෙහි දක්වා ඇත.

1. 1968 වාර්ෂික වාර්තාවේ 92-93 පිටු බලන්න.
2. මෙම සංස්ථාවල පසුබිම් සංඛ්‍යා තොරතුරු සඳහා 1968 වාර්ෂික වාර්තාවේ 94 සහ 112 පිටු බලන්න.

II (අ) 8 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

රාජ්‍ය කර්මාන්ත: සැකසූ ලෝහ නිෂ්පාදන, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ

1. ලංකා රාජ්‍ය ලෝහ භාණ්ඩ සංස්ථාව ¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000)²	.. 15127	16704	30170	36167	39620
1.1.1 ලෝහ භාණ්ඩ කම්හල	.. 15127	16249	15667	16282	17152
1.1.2 යකඩ වාන්තූ කම්හල	.. —	455	14503	19885	22468
1.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව³					
1.2.1 ලෝහ භාණ්ඩ කම්හල (ඒකක '000)	.. —	3400	3400	3400	3400
1.2.2 යකඩ වාන්තූ කම්හල (වොන්)	.. —	—	—	—	3000
1.3 නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය					
1.3.1 ලෝහ භාණ්ඩ කම්හල (ඒකක '000)	.. 46	449	1456	1205	3217
1.3.2 යකඩ වාන්තූ කම්හල - වාන්තූ කිරීම	.. —	—	—	—	ල. නො.
1.4 නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම (රුපි. '000)⁴	.. ල. නො.	578	5031	5008	23000
1.5 අලෙවි ප්‍රමාණය					
1.5.1 ලෝහ භාණ්ඩ කම්හල (ඒකක '000)	.. ල. නො.	427	920	847	3139
1.5.2 වාන්තූ යකඩ කම්හල - වාන්තූ කිරීම	.. —	—	—	—	ල. නො.
1.6 අලෙවි වටිනාකම (රුපි. '000)					
1.6.1 ලෝහ භාණ්ඩ කම්හල	.. 23	513	2564	3122	18100
1.6.2 යකඩ වාන්තූ කම්හල - වාන්තූ කිරීම	.. 23	513	2564	3122	10800
1.6.2 යකඩ වාන්තූ කම්හල - වාන්තූ කිරීම	.. —	—	—	—	7300
1.7 ලාභ (+) හෝ (-) පාඩු (රුපි. '000)⁵					
1.7.1 ලෝහ භාණ්ඩ කම්හල	.. - 28	-1052	- 37	- 706	+4231
1.7.1 ලෝහ භාණ්ඩ කම්හල	.. - 28	-1052	- 37	- 706	+2270
1.7.2 යකඩ වාන්තූ කම්හල	.. —	—	—	—	+1960
1.8 සේවා නියුක්තිය⁶					
1.8.1 ලෝහ භාණ්ඩ කම්හල	.. 290	606	2210	1081	1081
1.8.1 ලෝහ භාණ්ඩ කම්හල	.. 220	519	2077	922	922
1.8.2 යකඩ වාන්තූ කම්හල	.. —	—	34	159	159
1.8.3 අනිකුත්	.. 70	87	99	ල. නො.	ල. නො.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

1. සංඛ්‍යා අප්‍රේල් සිට මාර්තු දක්වා ගිණුම් වර්ෂ සඳහා වේ.
2. ගිණුම් වර්ෂය අවසානයට සම්බන්ධ.
3. වර්ෂයක් සඳහා පැවතිය හැකි උපරිම නිෂ්පාදනය.
4. කොඟ වටිනාකම
5. බදු අයකිරීමට පෙර
6. 1969 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනට නියම සංඛ්‍යා දක්වා ඇති 1969/70 හැර ගිණුම් වර්ෂය අවසානයට.

(අ) ලංකා සිවර සංස්ථාව.

මෙම සංස්ථාවේ විවිධ කාර්යයන්ට මසුන් මැරීම, මාළු මිලට ගැනීම, මාළු ගබඩා කිරීම හා විකිණීම, මාළු වින්වල ඇසිරීම, බෝට්ටු තැනීම, සිවර ආම්පන්න සෑදීම මාළු වලින් අතුරු නිෂ්පාදනය කිරීම සහ සිවර වරායන් සංවර්ධනය ඇතුළත් වෙයි.

1968/69 වර්ෂයේදී ඇල්ෆු මාළු ප්‍රමාණය සියයට 50 කින් වැඩි වුවද, වෙළඳ පොළෙන් මිලට ගත් ප්‍රමාණය අඩකින් පමණ අඩු විය. මේ අනුව, අළුත් මාළු ප්‍රමාණයෙහි වැඩිවීමක් ඇති වුවද, අලෙවිය ඉහත වර්ෂයේ මට්ටමෙහිම පැවතිණි. අලෙවි නොවූවාහින් කොටසක් අතුරු නිෂ්පාදන සඳහා යෙදවූ නමුදු ගබඩා පහසුකම් මදකම නිසා අපතේ යාමක්ද දක්නට ලැබිණි. එනිසා සංස්ථාවේ පාඩු අඩුවීමට බොහෝදුරට හේතුවී ඇත්තේ මිල වැඩි කිරීමය. ජේසාලේසි පිහිටි සංස්ථාවට අයත් වින්වල ඇසිරීමේ කම්හලේදී මාළු සීමා සහිත ප්‍රමාණයක් වින්වල අසුරන ලදුවත්, ඒවා මේ තාක් වෙළඳ පොළට යවා නොමැත.

1969/70 වර්ෂයේ දී විශාල බලාපොරොත්තු සහිත වැඩ පිළිවෙලක් සංස්ථාව මගින් ඇරඹුවද නිරතුරුවම පැවති කාර්මික ආරාදුල් හේතුකොට එය සඵලවේ යයි සිතිය නොහැකිය. 1969/70 වර්ෂය සඳහා සංඛ්‍යා තොරතුරු ලබා ගැනීමට නොහැකි විය.

රාජ්‍ය වැවිලි සංයුක්ත මණ්ඩලය.

කොන්දුවි (අක්කර 1000), මන්කර්නි (අක්කර 1000) සහ පල්ලෙකැලේ (අක්කර 4086) රජයේ වතු වතුයායන් ඇරඹීමත් සමග 1967/68 වර්ෂයේවතු සංඛ්‍යාව 15 දක්වා වැඩි විය. මේ අනුව, අක්කර ප්‍රමාණය 14,734 ක් විය. මෙයින් අක්කර 6,719 ක් වගා කොට ඇති අතර වගා කළ බිම් ප්‍රමාණයෙහි අක්කර 1,206 ක වැඩිවීමක් එයින් පෙනුණු කාරණය. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ වැවිලි වලින් කලින් වර්ෂයේදී ඇති වූ පාඩුව වෙනුවෙන් 1968/69 දී ලාභයක් ලැබී ඇත. මෙයට හේතුවී ඇත්තේ නෙලර්ල, ලැකසිස් හා යහලතැන්න වැවිලිවලින් සිදුවූ පාඩුවද මකාලමින් ඉදැර්ල, යටවන්න, යෙල්ලන්ගමුර්, ගිරාගම, පැලවන්න හා හබරකඩ යන වතු යායන්ගෙන් ලැබුණු ලාභයයි. 1968/69 සඳහා ලැබී ඇති තාවකාලික සංඛ්‍යා තොරතුරු වලට අනුව වැවිලි වලින් මුළු ලාභ කලින් වර්ෂයේදීට වඩා අඩුවී ඇත. පැලවන්න හා ගිරාගම වැවිලි වලින් සැලකිය යුතු පාඩුවක් සිදුවීම මෙයට ප්‍රධාන හේතුව විය.

තේ කර්මාන්ත ශාලා හතරේ කටයුතු වලින් සිදුවූ මුළු පාඩුව 1967/68 දී අඩු වී ඇති අතර 1968/69 සඳහා වූ තාවකාලික සංඛ්‍යා වලට අනුව කලින් වර්ෂයේදී සිදු වූ මුළු පාඩුව ලාභයක් බවට පෙරළී ඇත.

ප්‍රවාහණය, ගබඩා කිරීම සහ පණිවුඩ හුවමාරුව.

රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් කිහිපයක්ම මෙම ක්‍ෂේත්‍රයෙහි ආධිපත්‍යය දැරීය. රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවක් වන ලංකාණ්ඩුවේ දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව, දුම්රිය මාර්ගයන්හි මගීන් ප්‍රවාහනය කිරීමේ ඒකාධිකාරීත්වය හෙබැවූ අතර මහා මාර්ගයන්හි මගීන් ගෙන යෑමේ ඒකාධිකාරීත්වය (කුලී රථ ආදී වාහන කීපයක් හැරුණු කොට) ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය සතු විය. අභ්‍යන්තර ගුවන් සේවා කටයුතුවල ඒකාධිකාරීත්වය දැරුවේ ප්‍රාදේශීය හා ජාත්‍යන්තර ගුවන් සේවා කටයුතු වලදී අනෙකුත් ගුවන් සේවා සමාගම් සමග තරගයෙහි යෙදෙන සීමාසහිත ලංකා ගුවන් සේවා සමාගමයි. ලංකාවේ වරායවල් සහ ඒවායේ කටයුතු පාලනය කරනු ලබන්නේ විවිධ සංවිධාන කීපයක් මගිනි. කොළඹ වරාය කොමිෂම වරායවල් කීපයකම හිමිකම් දරු අතර වරායවල සාමාන්‍ය පරිපාලනය පිළිබඳ වග කීමද ඉසිලීය. ප්‍රධාන වරායවල්

II (ඇ) 9 වැනි සංඛ්‍යා සටහන
රාජ්‍ය කර්මාන්ත - (කෘෂිකර්මය, දඩයම්, වන සහ සිවර)

1. ලංකා සිවර සංස්ථාව1	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000)2	1,528	11,077	13,632	53,799	85,840
1.2 නිෂ්පාදන ධාරිතාව3							
1.2.1 මාළු වින්වල ඇඟිටිමේ කර්මාන්ත ශාලාව (ඇසුරුම් '000)	—	—	—	933	1,400
1.2.2 බෝට්ටු-යන්ත්‍රාගනය - (ගණන)	—	—	—	32	32
1.3 නිෂ්පාදනය හා මිලදී ගැනීම් ප්‍රමාණය					
1.3.1 ඇල්ලු මසුන් (රාත්: '000)	2,527	5,980	6,663	9,976	21,314
1.3.2 මිලදී ගත් මසුන් (රාත්: '000)	2,611	2,487	3,134	1,808	ල. නො.
1.3.3 වින්වල ඇඟිටිමේ කර්මාන්ත ශාලාව (ඇසුරුම් '000)7	—	—	—	65	ල. නො.
1.3.4 බෝට්ටු යන්ත්‍රාගනය - (ගණන)	—	—	1	32	ල. නො.
1.3.5 අතුරු නිෂ්පාදිත - (රාත්: '000)					
1.3.5.1 සැකසූ මාළු	64	345	378	640	3,044
1.3.5.2 මත්ස්‍ය ආහාර	41	104	85	74	955
1.3.5.3 මෝර තෙල්	14	23	23	33	181
1.3.5.4 මෝර වරල්	3	4	5	ල. නො.	53
1.4 නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම4 (රුපි. '000)	ල. නො.	7,335	6,986	16,043	25,000
1.5 විකුණුම් ප්‍රමාණය							
1.5.1 අළුත් සහ ශීත කළ මාළු (රාත්: '000)	3,930	7,178	6,711	6,717	16,497
1.5.2 අනෙකුත් නිෂ්පාදිත (රාත්: '000)					
1.5.2.1 සැකසූ මාළු	37	333	366	518	940
1.5.2.2 මත්ස්‍ය ආහාර	41	98	85	61	ල. නො.
1.5.2.3 මෝර තෙල්	—	28	31	35	ල. නො.
1.5.2.4 මෝර වරල්	—	—	—	—	ල. නො.
1.5.2.5 අයිස්	—	—	—	—	—
1.5.3 වින්වල ඇසුරු මාළු (වින් ගණන)	—	—	—	—	ල. නො.
1.5.4 බෝට්ටු යන්ත්‍රාගනය (ගණන)	—	—	1	32	ල. නො.
1.6 විකුණුම් වල වටිනාකම (රුපි. '000)	2,718	7,029	8,239	8,779	16,364
1.7 ලාභය (+) හෝ පාඩුව (-) 5/(රුපි: '000)	-1,447	-3,400	-3,553	-2,800	+1,514
1.8 සේවා නියුක්තිය (ගණන)6	ල. නො.	1,362	1,380	1,308	ල. නො.
2. රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව1	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි: '000)2	27,954	33,542	39,185	32,000	36,000
2.1.1 වැවිලි	22,848	28,378	34,000	25,000	28,000
2.1.2 කර්මාන්ත ශාලා	5,106	5,164	5,185	7,000	8,000
2.2 වැවිලි					
2.2.1 සංඛ්‍යාව	12	12	12	15	15
2.2.2 අක්කර	8,435	8,654	8,654	14,734	15,582
2.2.3 වගා කළ අක්කර ගණන	5,290	5,565	5,513	6,719	9,949
2.2.4 ආදායම (රුපි: '000)	2,130	1,841	3,193	5,184	5,523
2.2.5 ලාභය (+) හෝ පාඩුව (-) (රුපි. '000)5	+8	+111	-350	+725	+180
2.2.6 සේවා නියුක්තිය (ගණන)6	6,209	6,631	6,441	8,594	8,252
2.3 කර්මාන්ත ශාලා					
2.3.1 සංඛ්‍යාව	3	3	3	4	4
2.3.2 ආදායම (රුපි: '000)	2,038	2,107	1,458	1,125	1,547
2.3.3 ලාභය (+) හෝ පාඩුව (-) (රුපි: '000)5	+6	-33	-134	-77	+184
2.3.4 සේවා නියුක්තිය (ගණන)6	254	215	192	356	334
2.4 සංඛ්‍යාව එකතුව					
2.4.1 මුළු ආදායම (රුපි: '000)	4,168	3,948	4,651	6,309	7,070
2.4.2 ලාභය (+) හෝ පාඩුව (-) (රුපි: '000)5	+14	+78	-484	+648	+364
2.4.3 සේවා නියුක්තිය (ගණන)	6,463	6,846	6,633	8,950	8,586

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1. සිවර සංස්ථා සංඛ්‍යා අප්‍රේල් සිට මාර්තු දක්වා ගිණුම වර්ෂ සඳහාද, රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථා සංඛ්‍යා ඔක්තෝබර් සිට සැප්තැම්බර් දක්වා ද වේ. අළුත්ම සංඛ්‍යා අගවැය ගත සංඛ්‍යාවේ.
2. ගිණුම් වර්ෂාවසානයට සමුච්චිතය.
3. වර්ෂයකදී පැවතිය හැකි උපරිම නිෂ්පාදනය.
4. නොග වටිනාකම.
5. බදු අය කිරීමට පෙර.
6. ගිණුම් වර්ෂාවසානයට.
7. අඩුත්ම 15 වේ වින් අනුව.

තුනෙහි නැව්බඩු මෙහෙයවීම පිළිබඳ ඒකාධිකාරීත්වය වරාය (නැව්බඩු) සංස්ථාව සතුව පැවතුණි. වරායවල අයබදු එකතු කිරීමේ වගකීම රේගු දෙපාර්තමේන්තුව සතුව පැවතුණ අතර මෑතකදී පිහිටුවන ලද වැලි හා ආරක්‍ෂක සේවා අංශය විසින් ඒවායේ වැලි හා ආරක්‍ෂක සේවාවන් සලසන ලදී. “නැපැල් හා විදුලි සංදේශ දෙපාර්තමේන්තුව” නැපැල්, විදුලි සංදේශ හා වැලිපෝන් සේවාවන් හාරව කටයුතු කළේය. දෙපාර්තමේන්තුවේ උපාංගයක්වන “විදේශ විදුලි සංදේශ සේවය” තරමක් නිදහස්ව ජාත්‍යන්තර විදුලි සංදේශ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කළේය. මෙම ව්‍යවසායයන් සමහරක වැදගත් ලක්ෂණ 11 (අ) 10 වැනි සංඛ්‍යා සටහනෙහි දක්වා ඇත.

(අ) ලංකාණ්ඩුවේ දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව.

සිය වාහන සමූහය (ඇංජින් හා මැදිරි) සඳහාත්, දුම්රිය මාර්ගය සැතපුම් 24 කින් දීර්ඝ කිරීම සඳහාත් දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව 1968/69 දී සැලකිය යුතු මුදල් සම්භාරයක් ආයෝජනය කළේය. කලින් වර්ෂයේදී වාහන සමූහය අඩුවී තිබිණි. ආදායමෙහි රුපියල් දශලක්ෂ 3 ක වැඩිවීමක් දක්නට ලැබිණි. මෙයට හාණ්ඩ ප්‍රවාහනයෙන් ලත් ආදායමෙහි අඩුවීමද මකාලමින්, මගීන් ප්‍රවාහනයෙන් ලත් ආදායම වැඩිවීමට හේතු විය. මේ අතර “අතුරු දීමනාව” නිසා වැටුප් වියදම සැහෙන ප්‍රමාණයකින් නැංගේය. මෙම කරුණු හේතුකොටගෙන 1968/69 දී ආදායම මෙන්ම වියදමද වැඩි වූයෙන් දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවේ කාරක හා පොදු සහය වැඩිවිය. 1969/70 සඳහා වන රජයේ අය වැය ඇස්තමේන්තු වලට අනුව මෙම වර්ෂයේදී දුම්රිය සේවය වැඩි දියුණුවක් ලබනැයි අපේක්ෂා කැරෙනුයේ මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ මුළු අයභාරය රුපියල් දශලක්ෂ 111 ක් වෙනැයිද මුළු වියදම රුපියල් දශලක්ෂ 166 ක් වෙනැයිද ඇස්තමේන්තු කර ඇති බැවිනි. රජයේ ඇස්තමේන්තුවල “හරස් සටහන්” කිහිපයක්ම ඇති බැවින් මෙම සංඛ්‍යා II (අ) 10 වැනි සංඛ්‍යා සටහන් දක්වා ඇති සංඛ්‍යා සමග සැසඳිය හැක්කේ නොවේ.

(ආ) ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය.

1968/69 දී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය රුපියල් දශලක්ෂ 94 ක් ආයෝජනය කරන ලදී. මෙය වැඩි වශයෙන්ම වාහන සම්බන්ධයෙන් විය. ඒ අනුව අවශ්‍ය වාහන ප්‍රමාණයෙන් දැනට නිබේන පාවිච්චි කලහැකි වාහන සංඛ්‍යාවෙන් පරතරය ලිහිල් කිරීමට උපකාරී විය. එහෙත් ධාවනය සඳහා යෙදවීමට බලාපොරොත්තු වූ සැතපුම් ගණන හා ධාවනය සඳහා යෙදවීමට නොහැකි වූ සැතපුම් ගණනෙහි ඉහල යාම හේතුකොට වැඩිපුර ගන්නා ලද වාහන වලින් ලැබිය යුතු ප්‍රයෝජනය අඩු විය. ඒ අතර මගීන් ගෙන ගිය සැතපුම් ගණන වැඩිවීම නිසා ආදායම් වැඩි වූ නමුත් වැටුප් වැඩියෙන් ගෙවීම නිසා වියදමෙහි විශාල වැඩිවීමක් ඇතිවීමෙන් මුළු පාඩුව දෙගුණවීමට තරම් විය.

1969/70 දීත් වාහන වෙනුවෙන්ම වඩා විශාල ආයෝජනයක් (රුපියල් දශ ලක්ෂ 128 ක්) කිරීමට, මණ්ඩලය බලාපොරොත්තුවෙයි. එහෙත් යෙදවීමට අපේක්ෂිත සැතපුම් ප්‍රමාණය වැඩිවෙනැයි බලාපොරොත්තු වන බැවින් අවශ්‍ය වාහන සංඛ්‍යාවේ සහ දැනට නිබේන (පාවිච්චි කල හැකි) වාහන ගණනේ පරතරය පුළුල් වේ යයි අපේක්ෂිතය, දැනට අය කරන සුළු ගාස්තු නිසාත්, සේවාවන්ගේ එක්තරා වැඩි දියුණු වීමක් නිසාත්, මගීන් ගෙනයාමේ සැතපුම් ප්‍රමාණයේ සිඝ්‍ර වැඩිවීමක් වේ යයි බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. ඒ අනුව ආදායම වැඩිවීම නිසා 1969/70 පාඩුව අඩුවෙනැයි අපේක්ෂිතය.

මිල වැඩි වෙද්දීත් ලංකාවේ බස් ගාස්තු අවුරුදු 15 ක හෝ 20 වත් වැඩි කාලයක සිට නොවෙනස්ව පැවති බව මෙහිදී සැලකිය යුතුව තිබේ.

II (අ) 10 වන සංඛ්‍යා සටහන

ප්‍රවාහණය, ගබඩා කිරීම සහ

	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
1. ලංකාණ්ඩුවේ දුම්රිය ²	566,400	592,900	614,300	639,132	665,679
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) ³	1,033	1,043	1,053	1,053	1,076
1.2 ධාවන පර්ය — සැකසුම් ගණන	8,010	8,204	8,067	7,353	7,484
1.3 රිය (ගණන)	355	357	355	344	393
1.3.1 දුම්රිය ඇන්ජින්	7,655	7,847	7,712	7,009	7,091
1.3.2 දුම්රිය මැදිරි ⁶					
1.4 ගෙනගිය	73.5	74.7	78.7	81.5	රු. නො.
1.4.1 මගීන් (දශ ලක්ෂ) ⁷	1.6	1.7	1.8	1.8	රු. නො.
1.4.2 භාණ්ඩ (වොන් දශ ලක්ෂ) ⁸					
1.5 ධාවන සැකසුම් ගණන	1498.4	1536.9	1584.9	1678.3	රු. නො.
1.5.1 මගීන් සැ. ගණන (මගීන් දශලක්ෂ සැ. ගණන)	196.4	212.1	211.9	221.5	රු. නො.
1.5.2 භාණ්ඩ-ප්‍රවාහණ සැ. ගණන වො. සැ. ද. ලක්ෂ					
1.6 මුළු ආදායම (රුපි. '000)	97,300	99,900	102,100	108,769	109,680
1.6.1 මගීන්	48,000	48,900	50,600	53,944	57,280
1.6.2 භාණ්ඩ	40,400	43,700	43,300	44,154	43,912
1.6.3 වෙනත්	8,900	7,400	8,200	8,671	8,488
1.7 මුළු වියදම (රුපි. '000) ⁹	145,100	150,200	148,300	168,444	රු. නො.
1.8 ලාභය (+) හෝ පාඩුව (-) ⁴ (රුපි. '000)	-27,600	-28,400	-22,900	-22,900	-30,998
1.8.1 ක්‍රියාකාරී වීමෙන්	-47,800	-50,300	-46,200	-47,666	-57,439
1.8.2 සමස්ත වශයෙන්					
1.9 සේවා නියුක්තිය (සංඛ්‍යාව)	26,848	27,252	26,038	24,965	23,826
1.9.1 සේවක සංඛ්‍යාව ⁵	81,300	83,400	82,600	87,250	98,576
1.9.2 මුළු වැටුප් බිල (රුපි. '000) ¹⁰					
2. ලංකා ගමනා ගමන මණ්ඩලය ²	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය ³ (රුපි. '000)	227,400	256,200	345,700	439,400	567,500
2.1.1 වාහන	189,000	209,000	262,300	319,100	395,000
2.1.2 වෙනත්	38,400	47,200	83,400	120,300	172,500
2.2 වාහන සමුහය (ගණන)					
2.2.1 අයත් බඩු	5,085	5,056	5,457	5,881	6,115
2.2.2 ධාවනය වන බස් සංඛ්‍යාව	4,160	4,363	4,721	5,110	5,418
2.2.3 යෙදවිය හැකි සංඛ්‍යාව	3,721	3,937	3,772	4,077	4,325
2.2.4 අවශ්‍ය වූ සංඛ්‍යාව	4,005	4,167	3,939	4,085	4,975
2.2.5 ක්‍රියාත්මක වූ සාමාන්‍යය	3,256	3,599	3,700	3,935	4,792
2.3 සැකසුම් ගණන (සැ. දශ ලක්ෂ)					
2.3.1 සටහන් කළ	190.7	222.0	239.4	249.9	277.6
2.3.2 ක්‍රියාත්මක වූ	177.4	205.9	211.2	217.4	249.9
2.3.3 නැති වූ	18.8	21.3	28.2	32.5	27.8
2.3.4 හිස්ව ධාවනය වූ	2.2	2.3	2.3	1.9	1.5
2.4 උපයෝගී කොටගත් හැකියාව					
2.4.1 මුළු ආසන සැකසුම් ගණන (සැ. දශ ලක්ෂ)	9307.1	10,868.6	11,386.8	11,643.5	13,467.6
2.4.2 ගෙන ගිය මුළු මගීන් ගණන (සැ. දශ ලක්ෂ)	1025.2	1,144.8	1,250.1	1,313.6	1,435.5
2.4.3 මුළු මගීන් සැකසුම් ගණන (සැ. දශ ලක්ෂ)	5582.1	6,183.9	6,823.5	7,156.5	7,995.6
2.4.4 පැටවීමේ සාධක (%)	60.1	56.9	59.9	61.5	59.4
2.4.5 උපයෝගී කොටගත් වාහනවල සාමාන්‍යය (දිනකට සැකසුම්)	149	157	157	157	161
2.5 ආදායම (රුපි. '000)	215,700	241,000	265,600	279,500	309,700
2.5.1 මගීන්ගේ ගමන් ගාස්තු	211,400	236,000	259,600	273,600	304,100
2.5.2 වෙනත්	4,300	5,000	6,000	5,900	5,600
2.6 වියදම (රුපි. '000) ¹¹	219,900	237,900	272,900	292,200	309,200
2.7 වැටුප් වියදම (රුපි. '000)	109,600	125,100	149,700	163,300	183,300
2.8 සේවා නියුක්තිය (සංඛ්‍යාව) ⁵	28,441	32,165	37,547	40,097	42,728
2.9 ලාභය (+) හෝ පාඩුව (-) ⁴ (රුපි. '000)	+ 2,800	+ 3,200	- 6,709	- 13,152	- 7,971
3. ශිමාසහිත ලංකා ගුවන් සේවය ²	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
3.1 වත්කම්වල අගය (රුපි. '000) ^{12/3}	6,334	7,126	13,303	13,698	39,910
3.2 ගෙන ගිය මගීන් සහ භාණ්ඩ					
3.2.1 මගීන් (සංඛ්‍යාව)	64,070	86,955	82,286	80,880	78,656
3.2.2 භාණ්ඩ (වොන්)	471	531	513	550	516
3.3 මගීන් හා බර (වොන් සැකසුම්)					
3.3.1 මගීන් සැකසුම් ('000)	37,418	59,447	64,547	60,577	59,619
3.3.2 භාණ්ඩ බර (වොන්) සැකසුම් ('000)	4,356	6,456	7,170	7,322	8,011
3.4 ධාරිතා උපයෝගීකරණය (පැටවීමේ සාධක %)					
3.4.1 අභ්‍යන්තර සේවා	68.1	57.6	38.2	56.4	67.1
3.4.2 ප්‍රාදේශීය සේවා	48.1	52.1	50.5	50.3	40.4
3.4.3 ජාත්‍යන්තර සේවා	48.1	39.8	42.4	48.0	49.6
3.5 මුළු ආදායම (රුපි. '000)	4,888	8,855	10,348	10,593	10,697
3.6 මුළු වියදම (රුපි. '000)	4,689	6,289	6,551	7,952	9,962
3.7 ලාභය (+) හෝ පාඩුව (-) ⁴	+ 199	+ 2,566	+ 3,797	+ 2,571	+ 735
3.8 සේවා නියුක්තිය (සංඛ්‍යාව) ⁵	244	303	584	553	605

1. මෑත වර්ෂ දෙක සඳහා වූ සංඛ්‍යා කාවකාලිකය. ඇතැම් අවස්ථාවල දී ආසන්නව දශ ලක්ෂය දක්වා සංඛ්‍යා වත් සකස් කොට ඇත. 2. අගෝස්තු-ජූලි දක්වා ගිණුම් වර්ෂය පවත්නා වරාය (නැව් බඩු) සංයුක්ත මණ්ඩලයෙහි හැරුණු කල සංඛ්‍යාවන් දක්වා ඇත්තේ ඔක්තෝබර්-සැප්තැම්බර් දක්වා වූ ගිණුම් වර්ෂය සඳහාය. 3. වර්ෂාවසානයට සමුච්චිතය. 4. බදු අයකිරීමට පෙර. 5. ගිණුම් වර්ෂය අවසානයේ දී. 6. පළල් දුම්රිය මාර්ගයන්හි රෝද 4 රේ වාහන. 7. මාසයකට ගමන් 50 ක පදනම යටතේ පිළියෙළ කළ බලපත්‍ර ගමන් බිමන් ඇතුළත්ය. 8. වාර්ෂික මුදල් සහ පොළීය ඇතුළත් වේ. 9. වෘද්ධෝපහන ද ඇතුළත්ය. 10. රජයේ ණය වෙනුවෙන් ගෙවන ලද පොළිය ද ඇතුළත්ය. 11. රජයේ ණය වෙනුවෙන් ගෙවන ලද පොළිය ද ඇතුළත්ය. 12. ගුවන් නැව් ඇතුළත්ය.

පශ්චිම ප්‍රදේශ වර්ෂ 2

4. කොළඹ වරාය කොමිෂම 2	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
4.1 ප්‍රාග්ධන වියදම (රුපි. '000) 13,3	277,194	292,060	305,053	312,294	327,524
4.1.1 කොළඹ වරාය	248,191	267,170	273,382	280,443	290,284
4.1.2 භාල වරාය	13,419	20,920	25,784	29,087	31,975
4.1.3 ත්‍රිකුණාමල වරාය	164	1,033	1,399	1,806	2,125
4.1.4 වෙනත් වරායයන්	-	-	-	958	3,140
4.2 ආදායම (රුපි. '000)	33,789	33,777	36,328	41,000	47,932
4.2.1 කොළඹ වරාය	33,359	33,448	35,959	40,750	47,682
4.2.2 පිට වරායයන්	430	329	369	279	290
4.2.2.1 භාල වරාය	42	73	30	33	25
4.2.2.2 ත්‍රිකුණාමල වරාය	340	234	244	217	225
4.2.2.3 වෙනත් වරායයන්	48	22	95	29	40
4.3 කාරක වියදම 15 (රුපි. '000)	22,437	23,743	23,265	ලැ. නො.	ලැ. නො.
4.3.1 කොළඹ වරාය	21,501	22,725	22,370	26,762	30,487
4.3.2 වෙනත් වරායයන්	298	306	215	ලැ. නො.	ලැ. නො.
4.3.3 වෙරළ රක්ෂාවරණය	638	685	663	ලැ. නො.	ලැ. නො.
4.4 අතිරේක (+) හෝ හිතය (-) (රුපි. '000) 6	+ 11,352	+ 10,934	+ 13,063	+ 6,590	ලැ. නො.
4.4.1 කොළඹ වරාය	+ 11,858	+ 10,723	+ 13,589	ලැ. නො.	ලැ. නො.
4.4.2 වෙනත් වරායයන්	+ 132	+ 23	+ 154	ලැ. නො.	ලැ. නො.
4.5 සේවා නියුක්තිය (සංඛ්‍යාව) 5	ලැ. නො.	ලැ. නො.	ලැ. නො.	8,489	9,968

5. වරාය (නැව් වඩු) සංයුක්ත මණ්ඩලය 2	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
5.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) (සමුද්‍ර විනි) 3	45,100	52,700	52,700	64,200	67,400
5.1.1 කොළඹ	44,400	50,100	50,100	58,100	61,000
5.1.2 භාලේ	700	2,600	2,600	6,100	6,100
5.1.3 ත්‍රිකුණාමලය	-	-	-	-	300
5.2 එහා මෙහා කළ හාණධ (වෙන් 000)	2,949	3,029	3,093	3,185	3,607
5.2.1 කොළඹ	2,849	2,957	3,040	2,906	3,277
5.2.2 භාලේ	100	72	53	56	51
5.2.3 ත්‍රිකුණාමලය	-	-	-	223	279
5.3 ආදායම (රුපි. '000)	62,000	73,700	75,800	86,700	115,554
5.3.1 කොළඹ	60,600	72,600	74,700	80,200	105,661
5.3.2 භාලේ	1,400	1,100	1,100	1,100	1,406
5.3.3 ත්‍රිකුණාමලය	-	-	-	5,400	8,487
5.4 වියදම (රුපි. '000)	70,000	76,700	80,600	101,200	115,210
5.4.1 කොළඹ	67,500	73,800	77,700	90,800	99,755
5.4.2 භාලේ	2,500	2,900	2,900	3,100	3,315
5.4.3 ත්‍රිකුණාමලය	-	-	-	7,300	12,140
5.5 ලාභය (-) හෝ පාඩුව (+) (රුපි. '000) 4	- 8,000	- 3,000	- 4,800	- 14,500	+ 344
5.5.1 කොළඹ	- 6,900	- 1,200	- 3,000	- 10,600	+ 5,906
5.5.2 භාලේ	- 1,100	- 1,800	- 1,800	- 2,000	- 1,909
5.5.3 ත්‍රිකුණාමලය	-	-	-	- 1,900	- 3,653
5.6 සේවා නියුක්තිය (සංඛ්‍යාව) 5	17,059	17,792	17,974	20,188	20,128
5.6.1 කොළඹ	16,259	16,992	17,336	17,077	16,777
5.6.2 භාලේ	800	800	638	631	932
5.6.3 ත්‍රිකුණාමලය	-	-	-	2,480	2,419
5.7 මුළු වැටුප් වියදම (රුපි. '000)	51,800	56,700	67,700	83,000	ලැ. නො.
5.7.1 කොළඹ	50,200	54,900	65,200	74,400	ලැ. නො.
5.7.2 භාලේ	1,600	1,800	2,500	2,800	ලැ. නො.
5.7.3 ත්‍රිකුණාමලය	-	-	-	5,800	ලැ. නො.

6. කැපැල් සහ විදුලි සංදේශ සේවා 2	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68
6.1 යෙදුම් ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) 3, 17	92,700	99,000	105,200	114,500	121,400
6.2 කැපැල් සේවා (රුපි. '000)					
6.2.1 ආදායම	50,700	49,800	52,500	51,500	58,500
6.2.2 වියදම	46,200	46,000	46,500	51,400	55,900
6.2.3 ඉදිරි ලාභ (+) හෝ පාඩුව (-)	+ 4,500	+ 3,800	+ 6,000	+ 100	+ 2,594
6.3 විදුලි සංදේශ සේවා (රුපි. '000)					
6.3.1 ආදායම	15,200	16,300	17,900	20,000	26,700
6.3.2 වියදම	17,900	19,700	19,700	22,200	28,000
6.3.3 ඉදිරි ලාභ (+) හෝ පාඩුව (-)	- 2,700	- 3,400	- 1,800	- 2,200	- 1,297
6.4 වැලිපෝන් සේවා (රුපි. '000)					
6.4.1 ආදායම	19,600	20,400	22,900	26,100	26,300
6.4.2 වියදම	21,400	21,900	24,700	24,300	27,900
6.4.3 ඉදිරි ලාභ (+) හෝ පාඩුව (-)	- 1,800	- 1,500	- 1,800	+ 1,900	- 1,600
6.5 ක්‍රියාකාරී ප්‍රතිඵල රුපි. '000					
6.5.1 මුළු ආදායම	86,500	87,300	94,200	98,700	111,529
6.5.2 මුළු වියදම	86,400	88,600	91,900	99,000	111,787
6.5.3 ඉදිරි ලාභ (+) හෝ පාඩුව (-)	+ 100	- 1,300	+ 2,300	- 300	- 200
6.6 සේවා යුක්තිය (සංඛ්‍යාව) 5 18	24,762	25,031	22,187	22,117	22,638

13. රුපියල් දඟලක්ෂ 177.4ක් වූ 1955 කොළඹ වරායේ වත්කමවල අගය කිරීමේ වගකීම පදනම් කරගත් වර්ෂ 1963/64, 1964/65, 1965/66 සංඛ්‍යාවන් වෙළඳ බැංකු වලින්, ඉතිරිය පරිපාලන වැරදි පිළිබඳව වාර්ෂික වාර්තාවකින් සඳහන් කර ඇත.
 14. පුනරාවර්ත වියදම් 16.0 රුපියල් දෙපාර්තමේන්තු බොහෝමයක මෙන් වරාය කොමිෂම ගිණුම් පවත්වාගෙන යන්නේ අයහාර සහ වියදම් පදනම් කරමිනි. වාණිජ ගිණුම් ක්‍රමයන් යොදාගතහොත්, කොමිෂම එහි කටයුතු වලින් පාඩු විඳිනු ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කොට ඇත.
 15. විදුලි සංදේශ සහ සේවා වත් අතර වර්තන අයහාර සහ වියදම් විභජනය කොට තිබෙන විදේශීය විදුලි සංදේශ සේවාවන් ප්‍රාග්ධන ආයෝජනයන් ඇතුළත්ය.
 16. රුපියල් දඟලක්ෂ 177.4ක් වූ 1955 කොළඹ වරායේ වත්කමවල අගය කිරීමේ වගකීම පදනම් කරගත් වර්ෂ 1963/64, 1964/65, 1965/66 සංඛ්‍යාවන් වෙළඳ බැංකු වලින්, ඉතිරිය පරිපාලන වැරදි පිළිබඳව වාර්ෂික වාර්තාවකින් සඳහන් කර ඇත.
 17. විදුලි සංදේශ සහ සේවා වත් අතර වර්තන අයහාර සහ වියදම් විභජනය කොට තිබෙන විදේශීය විදුලි සංදේශ සේවාවන් ප්‍රාග්ධන ආයෝජනයන් ඇතුළත්ය.
 18. 1963/64, 1964/65, 1965/66 සංඛ්‍යාවන් වෙළඳ බැංකු වලින්, ඉතිරිය පරිපාලන වැරදි පිළිබඳව වාර්ෂික වාර්තාවකින් සඳහන් කර ඇත.

(ඇ) සීමාසහිත ලංකා ගුවන් සේවාව

ප්‍රාදේශීය සේවාවන්හි පාවිච්චි කිරීම සඳහා යොදවනු ලැබූ “වුයිඩන්ට්” ගුවන් යානය මිලට ගැනීමත් සමග 1968/69 ලංකා ගුවන් සේවාවේ වත්කම් වටිනාකම ශීඝ්‍ර ලෙස වැඩි විය. 1965/66 න් පසුව රැගෙන ගිය මගීන් ගණන අඩු වී ඇති අතර ගෙන ගිය ප්‍රවාහන භාණ්ඩ වෙන් ගණන උච්චාවචනය විය. 1966/67 න් පසුව මගීන් ගෙන ගිය සැතපුම් ගණන අඩුවිය. එහෙත් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කළ සැතපුම් ගණනේ වැඩිවීමක් පෙනී යයි. ධාරිතා ප්‍රයෝජනයට ගත් අනුපාතය අනුව අභ්‍යන්තර සහ ජාත්‍යන්තර සේවාවන් වැඩි දියුණුවී ඇති බව පෙනී යන මුත් අළුත් ගුවන් යානය ගමන් ගත් ප්‍රාදේශීය සේවාවන්හි එය සීඝ්‍ර ලෙස පහත වැටී ඇත. මෙම සේවාවේදී ධාරිතාව වැඩි අන්දමින් උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා, තායිලන්තයට වන්දනා ගමන් යාමට රජය විසින් විදේශීය විනිමය සඳහා දැන් අවසර දෙනු ලැබේ.

1968/69 දී ගුවන් සේවා සමාගම් ආදායම සුළු වශයෙන් වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතුවී ඇත්තේ ප්‍රාදේශීය සේවාවන්ගෙන් ලැබුණු අතිරේක ආදායමයි. එහෙත් ගුවන් යානා කටයුතු සඳහා යෙදවුණු අධික පිරිවැය හේතුකොටගෙන විශදම බෙහෙවින් වැඩිවිය. එබැවින් 1968/69 දේ ලාභය ඉකුත් වර්ෂයේදීට වඩා තියුණු ලෙස අඩුවෙතැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

(ඈ) කොළඹ වරාය කොමිෂම

කොමිෂමේ කාර්යයන් වැඩි ප්‍රමාණයක් කොළඹ වරාය පිළිබඳව වෙයි. 1968/69 දී අයභාරයෙහි වැඩිවීමට හේතු වූයේ අපනයනයන් සහ ආනයනයන් හි වූ වැඩි-වීමත්, වාස්ථු වලින් භාණ්ඩයන් ඉවත් කරලීමේදී ඇතිවූ ප්‍රමාදයන්ත්ය. ප්‍රධාන වශයෙන්, උපයනු ලද විවිධ සහ අපේක්ෂිත උසස් පිරිවැටුමත් හේතුකොට-ගෙන, අයභාරයෙහි බොහෝ උසස් වැඩිවීමක් 1969/70 දී අපේක්ෂා කර ඇත. 1968/69 දී ප්‍රාග්ධන සහ පුනරාවර්තන විශදම ඉහල නැගී අතර, 1969/70 දී එය තව දුරටත් ඉහල යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කැරෙයි. පළමුව සඳහන් කළ කරුණට මූලික වශයෙන් හේතු වූයේ මෑත විනිමය ප්‍රතිසංස්කරණයන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඇතිවූ උසස් විදේශීය පිරිවැයයි- දෙවනුව කී කරුණට හේතුවූයේ, වැටුප් වැඩිකිරීමය. එබැවින් 1968/69 දී තියුණු ලෙස පිරිහුණු කොමිෂමේ වර්තන අතිරික්තය 1969/70 දී යලිදී පිරිහීමට පත්වනු ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කොට තිබේ. කෙසේ වුවත්, කොමිෂමේ ගිනුම් වාණිජ්‍ය ව්‍යවහාරයන්ට අනුකූලව තබා නොමැති බව සැලකිල්ලට ගත යුතුය. එබඳු ගිණුම්, කොමිෂමේ කටයුතු කෙරෙහි ක්‍රියාකාරී පාඩුවක් පෙන්වනු විශ්වාස කොට ඇත.

(ඉ) වරාය (නැව්බඩු) සංයුක්ත මණ්ඩලය.

1968/69 දී සංයුක්ත මණ්ඩලය විසින් මෙහෙයවන ලද නැව්බඩු සෑහෙන පරිදී ඉහල නැංගේය. මෙම වර්ධනයට හේතු වූයේ ගාලු වරායෙහි මෙහෙයවුම් අඩු වීමකින් සුළු වශයෙන් මැකී ගිය කොළඹ සහ ත්‍රිකුණාමලයේ වරායන්හි වූ වැඩි වීමය. ප්‍රධාන වශයෙන් ගාස්තු බොහොමයකම සියයට 25 ක වැඩිවීමද අනෙකුත් ගාස්තුවල සියයට 15 වැඩිවීමක්ද හේතුකොටගෙන සංයුක්ත මණ්ඩලයේ අයභාරයෙහි විශාල වැඩිවීමක් දක්නට ලැබිණි. මෙසේ සුළු ලාභයක් ලැබීමෙන් නොකඩවාම සිදුවූ පාඩු මාලාවක් කෙලවර කිරීමට සංයුක්ත මණ්ඩලයට හැකි-විණි. සංයුක්ත මණ්ඩලයේ 1969/70 අගවැය වාර්තාවට අනුව, ලාභය රුපියල් දශ ලක්ෂ 3 කින් වැඩි කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. සංයුක්ත මණ්ඩලය විසින් විවිධ මගීන් ඉපැයීමට බලාපොරොත්තුවන රුපියල් දශලක්ෂ 19 ක අතිරේක ආදායම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් සාධක වනු ඇත.

(ඊ) වරාය සැසඳුම් සහ ආරක්ෂක සේවා සංයුක්ත මණ්ඩලය.

වරාය (නැව්බඩු) සංයුක්ත මණ්ඩලය විසින් ඉටුකරන ලද සැසඳුම් සහ ආරක්ෂක සේවාවන්ට අමතරව, වරායෙහි නැව්බඩු සැසඳීමේ සහ මුර කිරීමේ කාර්යයන් නැවත කාර්යයන් වෙනුවෙන් 1967 ට පෙරාතුව ඉටුකරන ලද්දේ නොයෙකුත් කොන්ත්‍රාත් කරුවන් විසිනි. කෙසේ නමුත්, සේවාවන්ගේ අවිනිශ්චිතතාවය හේතුකොට ගෙන පෞද්ගලික සැසඳුම් සහ ආරක්ෂක ව්‍යාපාරික ආයතනයන් අතර සැලකිය යුතු අන්දමේ නොසන්සුන් තාවයක් පැවතුණි. නැව්බඩු මෙහෙයවීම අවුල්වීම මහරුවා ගැනීම සඳහා අත්හදා බැලීමේ විසඳුම් කීපයක්ම උපයෝගීකර ගත්තේවි නමුත් ඒවා ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙනී ගිය බැවින්, 1967 අගෝස්තු 1 වැනි දින සිට එකී කාර්යයන් රජය විසින් ඉහත සඳහන් සංයුක්ත මණ්ඩලයට බාර දෙන ලදී. සංයුක්ත මණ්ඩලයේ මූලික ප්‍රාග්ධනය රුපියල් දශ ලක්ෂයක් වන අතර 1968/69 අවසානයේදී මුළු සේවා නියුක්තිය 791 ක් විය.

සැසඳුම් සේවාවන්ගෙන් වැඩි ආදායමක් ලැබීම නිසා 1968/69 දී සංයුක්ත මණ්ඩලය ඉපයු ආදායම (රුපියල් දශලක්ෂ 7.5 ක්) ඉහළ ගියේය. වැඩි වැටුප් හා අර්කාල දීමනා ගෙවීම හේතුකොට විශදමද ඉහළ ගියේය. එහෙත් ආදායමෙහි වැඩිවීම නිසා සංයුක්ත මණ්ඩලය සිය ආදායම (රුපියල් දශලක්ෂ 0.8 දක්වා) දෙගුණයකටත් වඩා වැඩිකර ගන්නා ලදී. 1969/70 දී ආදායමෙහි අඩුවීමක්ද, විශදම් තවදුරටත් වැඩි වෙනැයිද සංයුක්ත මණ්ඩලය බලාපොරොත්තු වන අතර, ලාභ ඇස්තමේන්තු වෙහි රුපියල් දශලක්ෂ 0.2 ක අඩුවීමක් දැක්වෙයි.

(උ) තැපැල් හා විදුලි සංදේශ සේවාව

ප්‍රාග්ධන විශදම් වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ ටෙලිපෝන් ක්‍රමය සංවර්ධනය (කොළඹ අවට ප්‍රදේශ සංවර්ධන ක්‍රමය) කිරීමය. වැටුප් වැඩිවීම හේතුකොට 1967/68 දී තැපැල් සේවා විශදම් වැඩිවිය. එහෙත් ආදායමෙහි වැඩිවීම කෙසේවිද යත් අතිරික්තයේ සිත්‍ර වැඩිවීමක් දක්නට ලැබිණි. විදුලි පණිවුඩ සේවා පිලිබඳව සලකන කල ආදායම වැඩිවීම නිසා, විශදමෙහි වූ සුළු වැඩිවීම පියවා ලනු ලැබූ අතර සමස්ත පාඩුව සැලකිය යුතු පරිදි අඩුවිය. ටෙලිපෝන් සේවාවෙන් ලත් ආදායම ආන්තික වශයෙන් පමණක් වැඩි වූ අතර, වැටුප් වැඩිකිරීම් නිසා විශදම්, සිත්‍ර ලෙස ඉහළ යාමෙන් ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය වූ රුපියල් දශලක්ෂ 1.9 රුපියල් දශලක්ෂ 1.6 ක අලාභයක් බවට පරිවර්තනය විය. අනතුරුව පනවන ලද ටෙලිපෝන් ගාස්තු වැඩිකිරීම හේතු කොට මතු වර්ෂ වලදී එකී උපකතිය ආපසු පෙරලෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

ඒ අනුව, තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ඉහත සඳහන් ප්‍රධාන කාර්යයන්ගේ වෙළඳ ගිණුමෙහි පිලිබිඹු වන 1967/68 හි මුළු පාඩුව ඉකුත් වසරේ ප්‍රමාණයට වඩා වැඩිය.

තොග හා සිල්ලර වෙළඳම

වෙළඳ කටයුතුවල නියැලුණු රාජ්‍ය සංස්ථා දෙකක් විය. එනම්, ආහාරපාන, කුළු බඩු, සිමෙන්ති, යකඩ සහ අනෙකුත් ගෘහස්ථ මෙවලම් ආනයන මිලට ගැනීම සහ විකිණීමේ නිරත සමුපකාර තොග වෙළෙඳ ආයතනය සහ පෞද්ගලික තෙල් සමාගම්වල වෙළඳ කටයුතුවල ජනසතු කිරීමෙන් පසු ඒවා සියතට ගන්නා ලද බනිජ් තෙල් නීතියත සංස්ථාවන්ය. පසුව සඳහන් ආයතනය, ඒකාධිකාරයක් භුක්ති විඳින ලද අතර මුලින් සඳහන් ආයතනය, භාණ්ඩ සමහරක් ආනයනය කිරීමෙහි තනි අයිතිය අනුව කටයුතු කෙළේය. මෙකී ආයතන දෙකෙහි විස්තර සමහරක් II (ඇ) II සංඛ්‍යා සටහනේ දක්වා ඇත.

* 1968 වාර්ෂික වාර්තාව 109 පිටුව බලන්න

II (අ) 11 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

නොග හා සිල්ලර වෙළෙඳුම්

1. සමුපකාර නොග වෙළෙඳ ආයතනය ¹	1965	1966	1967	1968	1969
1.1. ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000)	64,000	75,400	107,500	116,074	119,112
1.1.1 ස්ථාවර (සම්මත)	12,200	10,900	16,200	17,967	20,595
1.1.2 කාරක (ඉද්ධ)	51,800	64,500	91,306	98,107	98,517
1.2 මුළු පිරිවැදුම (රුපි. '000)	732,200	784,200	800,641	758,066	483,746
1.3 මුළු වියදම (රුපි. '000)	700,400	750,000	713,954	684,838	440,423
1.4 ලාභ (+) හෝ පාඩු (-) (රුපි. '000) ³	+27,848	+38,479	+56,021	+42,436	+12,568
1.5 ප්‍රධාන දෙපාර්තමේන්තුවල කටයුතු වලින් ලත් ලාභ/පාඩු (රුපි. '000)					
1.5.1 සාමාන්‍ය වෙළෙඳාමෙන් ⁵	+23,298	+36,136	+50,089	+42,436	+12,568
1.5.2 කරවල	+ 4,550	+ 2,343	+ 6,169		
1.6 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁴	4,467	4,918	5,581	5,205	5,163
2. ලංකා බැංකු කේන්ද්‍රීය සංස්ථාව ¹	1966	1967	1968	1969	1970
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) ^{2, 7}			148,021	271,371	303,906
2.1.1 අලෙවි ආයතන	ලං. නො.	ලං. නො.	60,551	71,052	88,084
2.1.2 කෙල් පිරිසහදු යෝජනා ක්‍රමය	ලං. නො.	ලං. නො.	61,290	103,160	126,864
2.1.3 මිශ්‍ර කිරීමේ යන්ත්‍රාගාර යෝජනා ක්‍රමය	ලං. නො.	ලං. නො.	2,794	4,595	7,198
2.1.4 කු කම්පන විද්‍යා සමීක්ෂණය	ලං. නො.	ලං. නො.	680	1,564	2,064
2.2 කෙල් ආනයන හා මිලට ගැනුම් (ගැ. දශලක්ෂ) ⁶	195.5	224.5	226.9	239.6	247.4
2.2.1 ගැසලින්	42.8	39.4	42.2	44.1	45.4
2.2.2 මෝටර් රථ ඩීසල් කෙල්	45.4	55.5	55.9	58.5	62.5
2.2.3 කාර්මික ඩීසල් කෙල්	21.6	21.3	23.0	24.6	25.3
2.2.4 කළු කෙල්	35.8	39.6	40.9	43.2	40.3
2.2.5 භූමි කෙල්	49.9	68.7	64.9	69.2	73.9
2.3 කෙල් අලෙවිය (ගැලුම් දශලක්ෂ) ⁶	200.8	219.4	230.4	245.3	247.4
2.3.1 ගැසලින්	41.0	41.2	43.3	44.1	45.4
2.3.2 මෝටර් රථ ඩීසල් කෙල්	47.2	53.2	55.9	59.2	62.5
2.3.3 කාර්මික ඩීසල් කෙල්	21.6	23.5	25.4	29.6	25.3
2.3.4 කළු කෙල්	34.4	40.3	40.9	43.2	40.3
2.3.5 භූමි කෙල්	56.6	61.2	64.9	69.2	73.9
2.4 ආදායම (රුපි. '000)	300,600	318,300	358,750	380,686	407,593
2.4.1 කෙල් අලෙවිය	298,800	316,100	355,630	378,000	404,000
2.4.2 අනෙකුත්	1,800	2,200	3,120	2,686	3,593
2.5 වියදම (රුපි. '100)	277,500	303,100	343,299	363,994	394,395
2.5.1 විකුණු නිෂ්පාදිතවල ගැනුම් මිල	238,500	205,800	300,140	315,000	339,524
2.5.2 අනෙකුත්	39,000	43,300	43,159	48,994	54,871
2.6 ඉද්ධ අලෙවි ලාභය (+) (රුපි. '000)	+23,100	+16,100	+15,875	+22,592	+20,360
2.5 සේවා නියුක්තිය (සංඛ්‍යාව) ⁴	2,129	2,215	2,288	2,406	2,853

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

- සංඛ්‍යා ගිණුම් වර්ෂය, (එනම් ජනවාරි-දෙසැම්බර්) අනුවය. ඉකුත් දෙවර්ෂය සඳහා වන සංඛ්‍යා කාවකාලික හෝ අයවැය ඇස්තමේන්තුවල සංඛ්‍යා වෙයි. සමහර අවස්ථාවලදී සංඛ්‍යා ලගම් දශ දශලක්ෂයට ගෙන ඇත.
- වර්ෂය අවසානයේදී සමුච්චිතය.
- බදු අය කිරීමට පෙර.
- වර්ෂය අවසානයේදී.
- විවිධ දෙපාර්තමේන්තුවලට වෙන් නොකළ ඇතැම් වියදම් "සාමාන්‍ය වෙළෙඳාමට" අය කර ඇත.
- ලිහිපිටි කෙල් වැනි සුළු ද්‍රව්‍ය සමහරක් ඇතුළත් නොවේ. 1965 සිට 1969 දක්වා වූ හා 1969 වර්ෂයෙන් කොටසක් සඳහා වූ සංඛ්‍යා වලින් මෙරට අලෙවි දැක්වෙයි. 1970 හා 1969 න් කොටසක් සඳහා වූ සංඛ්‍යා වලින් මෙරට කෙල් පිරිසහදුවෙන් ගත් කෙල් හා ඒවායේ අලෙවිය දැක්වෙයි. කෙල් පිරිසහදුව සිය වෙළෙඳ නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය ඇරඹුවේ 1969 ඔක්තෝබර් මාසයේදීය.
- 1968 රුපි. දශ ලක්ෂ 22 ක, 1969 දී රුපි. දශ ලක්ෂ 91 ක සහ 1970 දී රුපි. දශ ලක්ෂ 71 ක ප්‍රාග්ධන වගකීමද ඇතුළත්ය.

(අ) සමුපකාර නොග වෙළඳ ආයතනය

මෙම සංවිධානයේ වර්ධනය සහ සිය කාර්යයන්ගෙන් සමහරක් අනතුරුව, අනෙකුත් ආයතනවලට පවරාදීම පිළිබඳව ඉකුත් වර්ෂයේදී¹ සඳහන් කරන ලදී. 1968 දී අලෙවිය පහත වැටුණේ වසර, විසුබ්, පවිත්‍රතා උපකරණ රෙදිපිළි සහ ආහාර වර්ග වෙළඳමෙහි පහළ වැටීමක් මුල් කොට ගෙනය. එමනිසා ස. නො. ස. ලබාගත් ලාභය 1968 දී පහළ ගියේය.

1969 සඳහා වූ අවසන් සංඛ්‍යා තොරතුරු ලබා ගැනීමට නොහැකි විය. එසේ වුවද, මෙම ආයතනයේ අයවැය අනුව පිරිවැටුමෙහි සිත්‍ර අඩුවීමක් බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ. එයට බොහෝ සෙයින් හේතු වනුයේ සිනි පිළිබඳ වෙළඳ කටයුතු ආහාර කොමසාරිස් වරයාට පැවරීමය. සිමෙන්ති සහ ආහාර ද්‍රව්‍යවල අධික පිරිවැටුමක් අපේක්ෂා කොට තිබියදීත් 1969 වසරේ වූ අයවැය ගත ලාභය ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභයෙන් තුනෙන් පංගුවකට වඩා අඩුය.

(ආ) ලංකා බනිජ් තෙල් නීතිගත සංස්ථාව

1969 අවසාන අවදිය වන විට පිරිසිදු කළ බනිජ් තෙල් නිෂ්පාදන ආනයනය, කිරීම වෙනුවට තෙල් පිරිපහදු කම්හලෙන් හා ලිහිසි තෙල් සම්මිශ්‍රණ යන්ත්‍රාගාරයෙන් ඒවා මිලට ගන්නට විය.

සාමාන්‍යයෙන් 1969 දී වූ මිලට ගැනීම්(ආනයනය කිරීම හා දේශීය මිලට ගැනීම්) හා විකිණීම් ඉකුත් වර්ෂ වලදීට වඩා වැඩිවිය. ඒ හේතුවෙන් 1969 දී ආදායමද වැඩි විය. එසේ වුවද, 1969 දී මිලට ගැනීමේ පිරිවැයෙහි වූ වැඩි වීම ඉකුත් වර්ෂයේ අනුරූප වැඩිවීමට වඩා බෙහෙවින් අඩුවිය. එසේ වූයේ රුපියලේ අගය අවම කිරීමේ බලපෑමද තිබියදීත්ය. එමනිසා එකී අඩුවීමට හේතුව වශයෙන් ආසියා කලාපයේ ලාභ ප්‍රදේශයන්ගෙන් තෙල් මිලට ගැනීමෙහි කල්පනා කළ හැකිය. එබැවින් 1969දී සංයුක්ත මණ්ඩලයට වැඩි ලාභයක් ඉපයීමට හැකිවිය.

1970 දී අයවැය සකස් කරන ලද්දේ සුළු ලාභයක් සඳහාය. මෙයට හේතු වූයේ අලෙවියෙන් ලැබෙන අධික ආදායම කැපියන පරිදි මිලට ගැනීමේ පිරිවැය සහ බෙදාහැරීමේ වියදම අධික වේය යන බලාපොරොත්තුව නිසාය.

ගොඩනැගිලි සහ වෙනත් නැතිම්

මෙම වර්ගය යටතේ ලා ගිනිය හැකි රජයේ ව්‍යවසායයන් අතුරින් ප්‍රධාන පෙළේ ලා සැලකිය හැකි ගොඩනැගිලි අංශය වූයේ රාජ්‍ය ඉන්ජිනේරු සංස්ථාවයි. මේ හා සමාන කාර්යයන්හි නිරත වනු ලබන ගංගා නිමිත සංවර්ධන මණ්ඩලයට අයත් “ප්‍රධාන පෙලේ ගොඩනැගිලි අංශය” කද විය. එසේ වුවද වැඩ පරිමාව අනුව සලකන කල රජයේ ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව ඉන්ජිනේරු සංස්ථාවට කිසිසේත් පසුබෑ නො සිටියි. ඉන්ජිනේරු සංස්ථාව පිළිබඳ ඇතැම් සංඛ්‍යා තොරතුරු 11 (ඇ) 12 සංඛ්‍යා සටහනෙහි දක්වා ඇත.

1. 1968 වාර්ෂික වාර්තාව 109 වැනි පිටුව.

II (ඇ) 12 සංඛ්‍යා සටහන

ගොඩනැගිලි සහ වෙනත් නැතිමි

1. ලංකා රාජ්‍ය කාර්මික නීතිගත සංස්ථාව 1,2	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
1.1 ආයෝජන ප්‍රභේදිතය ³ (රුපි. '000)	500	3,270	19,655	29,330	37,500
1.2 වත්කම් අගය (රුපි. '000)	11,487	56,620	79,100	95,250	58,000
1.3 නිමැවුම (රුපි. '000)					
1.3.1 වර්ෂය තුළ භාර ගත් අළුත් කොන්ත්‍රාත්තුව වල අගය	35,000	22,900	140,200	46,685	75,272
1.3.2 වර්ෂය තුළ සැලසූ උපදේශ සහ වෙනත් සේවාවන්හි අගය	297	100	160	210	979
1.3.3 වර්ෂය අගදී ඉතිරිව ඇති කොන්ත්‍රාත්තුවල අගය	58,549	61,449	179,500	198,500	233,201
1.4 ආදායම (රුපි. '000)	16,832	24,376	20,540	36,108	94,100
1.4.1 කැනීම සහ උපදෙස්	16,824	24,369	20,527	36,082	94,000
1.4.2 වෙනත්	8	7	13	26	100
1.5 වියදම (රුපි. '000)	16,942	20,372	26,600	32,000	ලැ. නො.
1.6 ලාභය (+) / පාඩුව (-) (රුපි. '000)	+ 614	+ 403	+1,200	+1,500	ලැ. නො.
1.7 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁵	5,251	5,612	6,548	11,616	14,633
1.7.1 ඉමිය	4,751	4,998	5,444	10,116	11,617
1.7.2 වෙනත්	500	614	1,104	1,500	3,016

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1. 1968/69 සහ 1969/70 සඳහා වූ සංඛ්‍යා කාවකාලිකය.
2. අප්‍රියෙල්—මාර්තු ගිණුම් වර්ෂයන් සඳහා.
3. වර්ෂාවසානයේ සමුච්චිතය.
4. බදු අයකිරීමට පෙර.
5. වර්ෂාවසානයට.

රාජ්‍ය ඉන්ජිනේරු සංස්ථාව

සුළු ප්‍රමාණයේ ගොඩනැගිලි කටයුතු වල නිරත වන ව්‍යාපාරයක් වශයෙන් සිටි, විශාලවූත් සංකීර්ණවූත් ගොඩනැගිලි සංවර්ධන ක්‍රම වල නිරත වන විශාල ආයතනයක් බවට ව්‍යාප්ත වීම, සැලකිය යුතු කරුණකි. 1968/69 දී රුපියල් දශලක්ෂ 75 ක් වටිනා කොන්ත්‍රාත්තුව මෙම සංස්ථාව විසින් බාර ගන්නා ලද අතර, එකී වර්ෂය අවසානයේදී නිමකිරීමට ඉතිරිව තිබූ කොන්ත්‍රාත්තුව රුපියල් දශලක්ෂ 233 ක් විය. 1968/69 දී ඉපයූ ආදායම, ඉකුත් වර්ෂයට වඩා දෙගුණයකටත් වඩා වැඩි විය. එසේ වුවද, සිය ගොඩනැගිලි සංවර්ධන කටයුතු වලින් සුළු ලාභ නබා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්තිය අනුගමනය කිරීම නිසාදෝ සංස්ථාවේ ප්‍රකාශිත ආදායම සාපේක්ෂිත වශයෙන් දිගින් දිගටම අඩු මට්ටමක පැවතියේය. සංස්ථාවේ අන්තිමට පළකරනු ලැබූ විගණිත වාර්ෂික ගිණුම් පත්‍රය 1964/65 ගිණුම් වර්ෂයට අදාල වෙයි.

විදුලිබලය, වායු සහ ජලය

මෙම අංශයේ ව්‍යවසායයන්ගෙන් ප්‍රධානතම වනුයේ, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයයි. සෙසු ඒවා නම්, පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය යටතට ගැනෙන ජලය සැපයීම ජලාපවහන ක්‍රම හා පළාත් පාලන වැඩ අංශයන් ගංගා නිම්න සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ ජල සම්පත් මණ්ඩලයන් වෙයි. තවද කෘෂි-කර්මාන්ත කටයුතු සඳහා ජල පහසුකම් ලබාදීම වර්ධනය කිරීමෙහිලා නිරතවී සිටින රජයේ වාර්මාර්ත දෙපාර්තමේන්තුවද වෙයි. මෙම ව්‍යවසායයන්ගේ විස්තර සමහරක් II (අ) 13 සටහනෙහි දක්වා ඇත.

(අ) ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය

ලංකාවේ විදුලි බලය සැපයීමේ වැඩපිලිවෙලෙහි¹ ලා විශාලතම වශයෙන් කටයුතු කළ කලින් තිබූ “රජයේ විදුලි බල සැපයීමේ දෙපාර්තමේන්තුව” 1969 නොවැම්බර් 1² වැනි දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රජයේ සංස්ථාවක් බවට පරිවර්තනය කරන ලදී.

1968/69 දී මණ්ඩලය විසින් කරන ලද රුපියල් දශලක්ෂ 92 ක ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය, තනි අවුරුද්දකදී මණ්ඩලය විසින් ආයෝජිත ඉහලම මුදල් ප්‍රමාණය වෙයි. මෙකී ආයෝජනය මගින් බොහෝ සෙයින් ම මුදල් යොදවන ලද්දේ මස්කෙලි ඔය යෝජනාක්‍රමය උදෙසා ය. මෙම යෝජනා ක්‍රමයේ (1 වැනි අදියර) ධාරිතාව 1968/69 දී මෙගවෝට් 81 කින් වැඩි කරන ලදී. මෙය, 1969 අප්‍රේල්හි දී මෙග-වෝට් 75 පොල්පිටිය නව විදුලි බල මධ්‍යස්ථානයක් 1969 පෙබරවාරියේදී මෙගවෝට් 6 වලවේ විදුලි බල මධ්‍යස්ථානයක් ආරම්භේ ප්‍රතිඵලය වෙයි.

අතිරේක ධාරිතාවක් ඇතුළත් වූ හෙයින්, 1968/69 දී සිය විදුලි බල උත්පාදනය සියයට 20 කින් පමණ වැඩි කර ගැනීමට මණ්ඩලයට හැකි විය. යන්ත්‍ර උපයෝගී-කරණ (තෙරපුම් බර) සාධකය ශීඝ්‍ර ලෙස (සියයට 30 කට) පහත වැටිණි.

මෙයට තරමක් දුරට හේතු වූයේ, අළුතින් අරඹන ලද ඒකකයන් ක්‍රියාත්මකව පැවතියේ 1968/69 වසරෙන් කොටසකදී පමණක් වීමය. තවද ජලය සැපයීම කෙරෙහි බල පෑ නියගයක්ද ඊට හේතු විය. එසේ වුවද විදුලි බල උත්පාදනය සමග සසඳන කල බෙදහැරීමේදී සිදුවූ අලාභ සීඝ්‍ර අන්දමින් වැඩිවීම නිසා විදුලි බල අලෙවියේ දක්නට ලැබුණේ සුළු වැඩිවීමකි. විදුලි බලය අලෙවිය වැඩිවීමෙන් අඩකටත් වඩා උපයෝගී කර ගෙන ඇත්තේ කර්මාන්තායතන මගිනි. මෙය, ලංකාවේ කර්මාන්ත වර්ධනය සහ ව්‍යාප්තිය පිලිබිඹු කරන කරුණකි.

උත්පාදන වියදම් වැඩිවීම නිසාත්, ලබාගත් ණය උදෙසා පොලී සහ වාර්ෂික ගාස්තු ගෙවීම නිසාත්, 1968/69 දී වියදම් ඉහල ගියේය. එසේ වුවද, අධික පිරිවැටුමක් ලබා ලාභයෙහි සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් මණ්ඩලයට ලැබුණි. නිෂ්පාදනයෙහි ලා සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් ඇති වුවද, මෙම කර්මාන්තයෙහි සේවා නියෝජනයෙහි සුළු ඉහල යාම සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණක් වී ඇත.

මණ්ඩලයේ වැඩ කටයුතු පිලිබදව සලකන කල, ශ්‍රමය වඩාත් හොඳින් උපයෝගී කරගැනීම අනුක්‍රමයෙන් දියුණු වී තිබීම එහි එක්තරා ලක්ෂණයක් බව පෙනේ. 1973 දී නිමාවට පත් කළ විට මෙගවෝට් 90 ක් ජනනය කරනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වන මස්කෙලි ඔය 2 වැනි අදියර, මණ්ඩලයේ අනාගත සංවර්ධන සැලසුම්වලට ඇතුළත් වෙයි. 1972 දී පමණ ග්‍රෑන්ඩ්පාස්හි විදුලි බල මධ්‍යස්ථානයේ නාපබල ධාරිතාවය මෙගවෝට් 25 කින් පුළුල් කිරීමටද සැලසුම් කර ඇත.

1. දෙපාර්තමේන්තුවේ බල පත්‍රයක් ලබා ගැනීමෙන් පසු සමහර කර්මාන්තයන් හා පළාත් පාලන නිලධාරීන් විසින් විදුලිය උපදවා ඉන් සුළු කොටසක් අලෙවි කිරීම ද කරන ලදී.
2. මින් අනතුරුව එන විස්ලේෂනයෙහි විදුලි බල මණ්ඩලය යනුවෙන් රජයේ විදුලි දෙපාර්තමේන්තුව හැඳින් වේ.

II (ඇ) 13 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

විදුලිය, ගැස් හා ජලය.

	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
1. ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය¹	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
1.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000) ²	471,400	525,600	579,400	649,800	741,900
1.2 ධාරිතාව (වො: දශලක්ෂ)					
1.2.1 සම්පූර්ණ ධාරිතාව	181.0	195.0	181.0	181.0	262.0
1.2.1.1 ජල විදුලි බලය	100.0	110.0	111.0	111.0	192.0
1.2.1.2 තාප - බලය	81.0	85.0	70.0	70.0	70.0
1.2.2 සපල ධාරිතාව	155.0	154.0	154.3	168.5	222.5
1.3 උත්පාදිත සහ විකුණූ බලය (කි. වෝ. පැ.-දශලක්ෂ)					
1.3.1 උත්පාදිත ඒකක ⁷	408.6	477.6	560.8	594.4	703.3
1.3.2 පවතින ඒකක ⁵	401.9	468.9	547.3	581.4	696.1
1.3.3 සම්ප්‍රේෂණයේදී අපහේගීය ඒකක යනාදිය	55.9	61.4	75.5	70.4	122.3
1.3.4 විකුණූ ඒකක	346.9	407.5	471.7	511.0	573.0
1.4 විදුලිය අලෙවි (කි. වෝ. පැ. - දශලක්ෂ)	346.9	407.5	471.8	511.1	573.7
1.4.1 දේශීය	43.8	45.2	7.9	53.2	57.0
1.4.2 වෙළඳ	63.1	67.5	71.8	77.8	77.6
1.4.3 කාර්මික	142.4	162.4	224.5	250.5	284.9
1.4.4 ප්‍රාදේශීය බල මණ්ඩල	94.4	106.9	123.1	121.8	143.9
1.4.5 අනිකුත් ⁶	3.2	25.5	4.5	7.8	10.3
1.5 මුළු අයහාරය (රුපි. '000)	50,800	58,300	64,900	73,200	81,800
1.5.1 විදුලිය අලෙවිය	48,500	53,700	61,600	69,800	76,000
1.5.2 අනිකුත්	2,500	4,600	3,300	3,400	5,800
1.6 යන්ත්‍ර උපයෝගීකරගැනීමේ සාධකය (සියයට)⁷	ලැ. නො.	28.1	35.3	39.4	30.3
1.7 මුළු වියදම (රුපි. '000)	41,300	44,300	53,100	64,100	72,200
එයින්					
1.7.1 උත්පාදනය	6,900	4,700	6,400	10,300	12,200
1.7.2 සම්ප්‍රේෂණය	2,100	2,700	3,000	3,300	3,900
1.7.3 බෙදාහැරීම	2,600	3,200	3,400	3,500	4,000
1.7.4 පොදු කාර්යාල	5,600	6,300	6,800	8,500	10,900
1.7.5 පොළිය	24,100	27,400	33,500	38,500	40,800
1.8 ලාභ (+) හෝ පාඩු (-) (රුපි. '000)³	+6,900	+7,600	+9,000	+8,500	+9,200
1.9 සේවා නියුක්තිය (ගණන) ⁴	5,434	5,630	5,690	5,869	5,871
2. ජලය සැපයුම, ජලාපවහන, සහ පළාත් පාලන කාර්ය අංශය (පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ)¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2.1 ප්‍රාග්ධන වියදම (රුපි. '000)⁴	5,411	4,245	5,584	9,472	14,611
2.1.1 ජල සැපයීමේ යෝජනා ක්‍රමය ⁹	5,411	4,245	5,384	9,172	14,268
2.1.2 වෙනත්	—	—	200	300	343
2.2 වර්තන වියදම (රුපි. '000)	2,707	3,958	4,122	4,866	5,591
2.2.1 ජල සැපයුම යෝජනා ක්‍රම තබාගැනීම	1,938	2,588	2,877	3,260	3,131
2.2.2 මධ්‍යම පරිපාලනය	769	1,370	1,245	1,606	2,460
2.3 ආදායම (රුපි. '000)	—	—	5	278	2,500
2.4 සේවා නියුක්තිය (ගණන)⁴	272	308	321	337	1,163
3. ජල සම්පත් මණ්ඩලය¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
3.1 ප්‍රාග්ධන ලැබීම (රුපි. '000)¹⁰	—	245	76	300	300
3.2 ආදායම (රුපි. '000)	—	245	76	335	370
3.3 වියදම (රුපි. '000)	—	165	240	274	370
3.4 අතිරික්තය (-) හෝ හිඟය (-) (රුපි. '000)¹¹	—	+ 135	- 165	+ 61	ලැ. නො.
3.5 සේවා නියුක්තිය (ගණන)⁴	—	15	20	28	28

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1. ඔක්තෝබර් - සැප්තැම්බර් ගිණුම් සඳහා, 1968/69 සිට සංඛ්‍යා තාවකාලිකය. කලින් වූ "රජයේ විදුලි බල දෙපාර්තමේන්තුව", ඉහත-තවැනි පොදු සමායක්තය බවට 1969 නොවැම්බර් 17 වෙනි දින පරිවර්තනය කරන ලදී.
2. වර්තමානයේ සමුච්චිතය (ජල සැපයුම, සම්බන්ධයෙන් සමුච්චිතය 1965/66 සිට).
3. බදු අය කිරීමට පෙර.
4. වර්ෂාවසාන පිරිවැය.
5. මධ්‍යස්ථානවල නිපැයූ ඒකක අඩුකොට උත්පාදිත ඒකක.
6. ගල්මිය සංවර්ධන මණ්ඩලය, පොදු කාර්ය සඳහා ආලෝක කිරීමේ යනාදිය ඇතුළත්ය.
7. යන්ත්‍ර උපයෝගීකරණයේ සාමාන්‍ය අනුපාතය.
8. ප්‍රධාන කාර්යාලය යනාදී.
9. ප්‍රධාන ජල යෝජනා ක්‍රම සම්බන්ධයෙන්, පළාත් පාලන ආයතනද ප්‍රාග්ධනයට දසක වේ. මෙකී දසක දිනට වලින් වූ වියදම, පිළිබඳ සංඛ්‍යා ලබාගත නොහැකි නිසා. සංඛ්‍යා වලින් මහා ආණ්ඩුවේ වියදම පමණක් නියෝජනය වේ.
10. දීමනා වශයෙන්.
11. වියදමට වඩා ආදායම.

(අ) ජල සැපයීම, ජලාපවහනය සහ පලාත් ආණ්ඩු වැඩ අංශය
(පලාත් පාලන අමාත්‍යාංශයට අයත්)

ගෘහාභ්‍යන්තර කටයුතු සඳහා ජලය සැපයීමද (බොහෝ රටවල්වල සිය රජයෙන් විසින් හෝ රජයේ සමායතන මගින් සිදු කරනු ලබන මහජන සේවාවකි මේ) පලාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ* පූර්වෝක්ත අංශය මගින් සිදු කරනු ලැබේ. මෙම අංශය අනෙකුත් පලාත් පාලන ආයතන සමග එකතුව, ජලය සැපයීමේ සංවර්ධන ක්‍රම සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක්, තැනීම, නඩත්තු කිරීම සහ/හෝ ක්‍රියා කරවීම කරනු ලබයි. සැකසුම් පිළියෙල කිරීම, තැනීම, නඩත්තු කිරීම, කසල ශෝධනය හා ජලාපවහනය, ග්‍රාමීය ජල සැපයීමේ සහ පලාත් පාලන වැඩ කටයුතු සඳහා විවිධ ශාඛාවන් සහ ප්‍රාදේශීය දීප ව්‍යාප්ත සංවිධානයක් ද ඇතුළත් වන පරිදි, එකී අංශය, අධ්‍යක්ෂ වරයෙකුගේ ප්‍රමුඛත්වය යටතේ වන ප්‍රධාන සංවිධානයකින් හෙබවී ඇත.

කිසිප වතාවක්ම ඉල්ලා සිට සිඳි කැඳවූයේ වුවද, මෙකී වැදගත් අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමට නොහැකි විය. II ඇ 13 සංඛ්‍යා සටහනෙහි පළකොට ඇති සංඛ්‍යාවන් රජයේ ගිණුම් වලින් ලබාගන්නා ලදී. ප්‍රධානතම සැපයීමේ යෝජනා ක්‍රම සඳහා මුදල් සාමාන්‍යයෙන් යොදවනු ලැබූයේ මෙම අංශය (එනම් රජය) සහ අර්ථලාභී පලාත් පාලන ආයතනය ඒකාබද්ධවය. සිරිත් පරිදි රජය ප්‍රධාන දායකයා විය. එසේ වුවද ජලය සැපයීමේ ක්‍රම සඳහා වූ ආයෝජනය, රජයේ අනෙකුත් ආයෝජන කටයුතු බොහොමයක් හා සසඳා බලන කල, සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු මට්ටමක පවතී. ජලය සැපයීම සම්බන්ධයෙන්, රජය පලාත් පාලන ආයතන වලින් නාමික ගාස්තුවක් අයකරනු ලබන අතර එම අයකිරීම රජය විසින් දරන ලද වියදමට සම්බන්ධයක් නොමැති බව පෙනීයයි. කෙටියෙන් දක්වනොත් ජලය සැපයීම පිහිටාධාරයක් වශයෙන් මිස, විකුණනු ලබන දෙයක් ලෙස නොසලකන බව පෙනීයයි. එසේ වුවද, ජල පහසුකම් වෙනුවෙන් අයකරනු ලබන වරපනම් ගාස්තු වලින් පලාත් පාලන ආයතනයන්ට වාසි දායක ආදායමක් ලැබෙයි.

වැඩි වශයෙන් ප්‍රධාන නගරවල* සහ නදසන්නව ව්‍යවසායයන් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් වර්ධනයවීම මහජනයා බිමට ගන්නා ජල සැපයුම වහාම පුළුල් කිරීම සඳහා ඇති අවශ්‍යතාවයන් හේතුකොට ජලය සැපයීම පිළිබඳ සංවිධානාත්මක රටාව සහ ජල සම්පාදනය පිළිබඳව වෙළෙඳ ආකල්පයක් නොතිබීම සුපරීක්ෂා කාරිව පිරික්සා බැලිය යුතු බව පෙනේ.

(ඇ) ජල සම්පත් මණ්ඩලය.

මෙම මණ්ඩලයේ කාර්යයන් ප්‍රධාන වශයෙන් උපදේශාත්මක වෙයි. ලංකාවේ ජල මූලාශ්‍ර පරිපාලනය, සංවර්ධනය, ඉතිරි කර ගැනීම සහ පාවිච්චි කිරීම පිළිබඳව ඇමතිවරයාට කැණුණු දැන්වීම එහි කාර්යයයි. මේ අනුව, වාර්ෂිකව, ජලාපවහනය, ජලගැල්ම පරිපාලනය, විදුලිබල සංවර්ධනය, කැලෑ වැව්මේ ක්‍රම සහ පස සේදීම, ජල ප්‍රවාහයන් අපිරිසිදුවීම් යනාදිය මැඩ පැවැත්වීම සඳහා වූ යෝජනා සම්බන්ධයෙන් මූලික වශයෙන් කටයුතු කිරීමට මෙම මණ්ඩලයට සිදු විය. කෙටියෙන් කියතොත්, නොයෙකුත් බලමණ්ඩලවල ජල මූලාශ්‍ර සංවර්ධන සැලසුම් සියල්ල එකලස් කිරීම එහි කාර්යය වෙයි.

* 1966/67 දක්වා, මෙම කාර්යය ඉටුකරන ලද්දේ, පලාත් පාලන අමාත්‍යාංශය යටතේ ගැනෙන ජලය සැපයීම හා ජලාපවහන දෙපාර්තමේන්තුව මගිනි. ඉන් පසුව මෙකී අමාත්‍යාංශය යටතේ එන මෙම දෙපාර්තමේන්තුවන් අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තුවන්, බාහිර අංශයන් මෙන් මෙම අමාත්‍යාංශයට ඒකාබද්ධ කරන ලදී.

** සංවර්ධනය වූ රටවල ප්‍රධාන වශයෙන් ජලය පාවිච්චි කරනු ලබන්නේ විවිධ කර්මාන්තයන් විසිනි.

II (අ) 14 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

මූල්‍යයෝජනය, රක්ෂණය, මූර්ත වතු සහ ව්‍යාපාර සේවා

1. ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව	1964	1965	1966	1967	1968
1.1 දැයකට ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000)²	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
1.2 ජීවිත රක්ෂණ					
1.2.1 වලංගු ජීවිත රක්ෂණ සහතික ගණන (වර්ෂාවසානගේ) (ගනණ)	69,902	85,110	98,246	106,850	121,828
1.2.2 වලංගු ජීවිත රක්ෂණ සහතිකවල වටිනාකම (වර්ෂාවසානගේ) (රු. '000)	323,500	411,600	509,600	549,000	676,200
1.2.3 වාර මුදල් ආදායම (රුපි. '000)	15,000	21,000	26,500	27,600	36,800
1.2.4 හිමිකම් පෑම (රුපි. '000)	500	900	800	1,600	1,700
1.2.5 ජීවිත රක්ෂණ අරමුදල (වර්ෂාවසානගේ ප්‍රමාණය) (රුපි. 1000)	14,100	28,800	49,600	71,299	97,838
1.2.6 මුළු ආදායම (රුපි. '000)	16,700	23,000	29,800	32,001	37,318
1.2.7 මුළු වියදම (රුපි. '000)	7,500	8,300	9,000	9,900	13,154
1.2.8 අතිරික්තය (+) හෝ හිඟය (-) (රුපි. '000) (-)³	+ 9,200	+14,700	+20,800	+22,101	+29,096
1.2.9 වියදම් අනුපාතය (සියයට)	45.3	34.9	30.6	30.9	31.1
1.3 හිමි රක්ෂණ (රුපි. '000)					
1.3.1 ශුද්ධ වාර මුදල්	14,500	15,545	19,189	19,158	20,303
1.3.2 ගෙවූ සහ නොගෙවූ ශුද්ධ හිමිකම් පෑම	1,300	3,616	3,900	3,359	5,261
1.3.3 අතිරික්තය (+) හෝ හිඟය (-)	+ 5,000	+11,200	+13,400	+17,410	+12,768
1.3.4 ප්‍රතිරක්ෂණ සංචිතය	9,400	10,100	12,400	12,427	13,151
1.4 සාමාන්‍ය ආපද රක්ෂණ (රුපි. '000)					
1.4.1 ශුද්ධ වාර මුදල්	19,900	20,819	22,274	24,567	28,975
1.4.2 ගෙවූ සහ නොගෙවූ ශුද්ධ හිමිකම් පෑම	4,800	8,800	18,600	24,100	29,300
1.4.3 අතිරික්තය (+) හෝ හිඟය (-)	+ 2,000	+ 8,367	+ 4,780	+ 4,292	+ 2,282
1.4.4 ප්‍රති රක්ෂණ සංචිතය	13,000	10,100	12,400	12,400	13,200
1.5 මුහුදු රක්ෂණ (රුපි. '000)					
1.5.1 ශුද්ධ වාර මුදල්	1,900	2,749	3,103	2,878	3,799
1.5.2 ගෙවූ සහ නොගෙවූ ශුද්ධ හිමිකම් පෑම	800	1,300	1,400	2,958	3,837
1.5.3 අතිරික්තය (+) හෝ හිඟය (-)³	+ ...	+ 600	+ 2,200	+ 1,140	+ 1,138
1.5.4 ප්‍රති රක්ෂණ සංචිතය	1,900	—	—	2,813	3,626
1.6 සේවා නියුක්තිය (ගණන)⁴	ල. නො.	1,310	1,390	1,388	1,505
2. කාර්මික ජනපද සංයුක්ත මණ්ඩලය¹	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000)	6,100	6,500	6,631	6,490	7,432
2.2 ධාරිතාව (කාර්මික ඒකක ගණන)	43	43	43	43	77
2.3 මුළු ලැබීම් (රු. '000)	251	360	499	697	697
2.4 අතිරික්තය (+) හෝ හිඟය (-)³ (රුපි. '000)	+ 46	+ 52	+ 54	+ 12	+ 10
2.5 සේවා නියුක්තිය (ගණන)⁴	72	21	23	ල. නො.	ල. නො.
3. කොළඹ දිස්ත්‍රික්ක (පහත් බිම් ප්‍රදේශ) ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ මණ්ඩලය	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
3.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි. '000)²	—	—	ල. නො.	778	14,450
3.1.1 බිම් ගොඩකිරීම	—	—	ල. නො.	539	10,000
3.1.2 අනිකුත් වත්කම්	—	—	ල. නො.	239	4,450
3.2 ආදායම (රුපි. '000)	—	—	—	2	5
3.2.1 ඉඩම් අලෙවි	—	—	—	—	—
3.2.2 අනිකුත්	—	—	—	2	5
3.3 වියදම් (රුපි. '000)	—	—	— 13	745	14,450
3.4 අතිරික්තය (+) / හිඟය (-) (රුපි. '000)	—	—	— 13	— 205	ල. නො.
3.5 සේවා නියුක්තිය (ගණන)⁴	—	—	5	43	46

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

1. රක්ෂණ සංස්ථා සංඛ්‍යා ජනවාරි - දෙසැම්බර් ගිණුම් වර්ෂයට සහ කාර්මික ජනපද සංයුක්ත මණ්ඩල සංඛ්‍යා අප්‍රියෝල් සිට මාර්තු දක්වා ගිණුම් වර්ෂයට වේ. 1969/70 සංඛ්‍යා අප්‍රියෝල් සංඛ්‍යා වෙයි.
2. වර්ෂාවසානගේ සම්චිතය. 3. බදු අයකිරීමට පෙර. 4. වර්ෂාවසානගේ. 5. වාර්ෂික මුදල් සහ අනිකුත් සහතික ඇතුළත්ය. 6. මුළු වියදම අඩුකර මුළු ආදායම.

ප්‍රධාන පෙලේ ජලය එකතු කිරීමේ සංවර්ධන ක්‍රම කිහිපයක් කෙරෙහි මණ්ඩලය සිත් යොමු කරන ලද අතර මුළු මහත් රටටම බලපාන්නාවූ සවිස්තරාත්මක සංවර්ධන සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමෙහිලා මණ්ඩලය දැනට කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ.

මූල්‍ය, රක්ෂණ කාර්මික ජනපද සහ ව්‍යාපාරික සේවා.

මෙම වර්ගයට, ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව (මුහුදු රක්ෂණය හැර ලංකාවේ සෙසු රක්ෂණ කටයුතු සියල්ලේම ඒකාධිකාරය භුක්ති විඳින), කාර්මික ජනපද සංයුක්ත මණ්ඩලය (කාර්මික ජනපද භූමි ප්‍රදේශ තනා ඒවා කුලියට දෙන) සහ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ (පහත් බිම්) පුනරුත්ථාපන හා සංවර්ධන මණ්ඩලය (දිස්ත්‍රික්කයේ තිබෙන වගුරු බිම් ගොඩ කොට සංවර්ධනය කිරීමට නියමිතව සිටින) අයත් වෙයි. මෙම ව්‍යවසායයන්ට අදාල සංඛ්‍යා තොරතුරු සමහරක් 11 (ඇ) 14 සංඛ්‍යා සටහනෙහි දක්වා ඇත.

(අ) ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව.

ලංකාවේ රක්ෂණ ව්‍යාපාර කටයුතු ජනසතු කිරීමට හේතු වූ කරුණු මෙම සංස්ථාවේ වර්ධනය සහ 1968 වර්ෂය* සඳහා වූ තාවකාලික සංඛ්‍යා තොරතුරු පිළිබඳව ඉකුත් වාර්ෂික වාර්තාවේ සංක්ෂිප්ත වශයෙන් දක්වා ඇත.

1968 වර්ෂය සඳහා වූ සම්පූර්ණ සංඛ්‍යා තොරතුරු ඉහත සඳහන් සටහනෙහි දක්වා ඇති මුත් 1969 සඳහා සංඛ්‍යා තොරතුරු ලැබී නොමැත. ජීවිත රක්ෂණ සහ සාමාන්‍ය වාහන අනතුරු රක්ෂණ ව්‍යාපාරයන් 1968 දී සැලකිය යුතු පරිදි සංස්ථාව මගින් වැඩි කරගන්නා ලදී. ගිණි හා මුහුදු රක්ෂණ කටයුතු පිළිබඳව සුළු දියුණුවක් දක්නට ඇත.

(ආ) කාර්මික ජනපද සංයුක්ත මණ්ඩලය

ඒකල පිහිටි සිය කාර්මික ජනපද භූමි භාගය තවදුරටත් මෙම ආයතනය මගින් බදු දෙන ලදී. 1968/69 දී ඒකකයන් 43 කින් 38 ක්ම පෞද්ගලික ගිණිකම් ඇති කරමින් තයන් 31 කට බදු දෙන ලදී. මෙම නිෂ්පාදනයන්ට ගැල්වනයිස් ලෝහ නිෂ්පාදන, මල නොබැඳෙන වානේ උපකරණ, උල්පත්, පැන්, බුරුසු, කාබන් කොල, ඩීවර ආම්පන්න, තීන්ත හා වාර්නිෂ්, විලවුන්, ඉටි වර්ග, කඩදාසි හා කඩදාසි නිෂ්පාදන; විදුලි මෙවලම්, ක්‍රීඩා භාණ්ඩ, කෘෂිකර්මාන්තක, පලතුරු ඇසිරීම, සම් නිෂ්පාදන, මෝටර් රථ අමතර කොටස් උදුන්, සිලිං පන්කා සහ රෙදි පිළි පින්තාරු කිරීම, අයත් විය.

බදු වැඩිකිරීම හේතුකොට 1968/69 දී සංස්ථාව උපයන ලද බදු ප්‍රමාණය ඉහල ගියද සංස්ථාවේ විශදම් ඉහල යාම නිසා, එහි නාමික ලාභය අඩුවිය.

සංස්ථාවේ අනාගත සැලැස්ම වලට ‘‘ප්‍රාදේශීය කාර්මික ජනපද’’ පිහිටුවීම ඇතුළත්ය. ආරම්භක වශයෙන්, එවැනි ජනපද නුවර (පල්ලෙකැල්) ගාල්ල හා යාපනයේ පිහිටු වීමට යෝජනා. ආරම්භක ප්‍රමාදයකින් පසුව පල්ලෙකැල් කම්හල් භූමිභාග 39 ක කටයුතු ඇරඹිනි. 1970 අවසාන වන විට ඒවා අවසාන කිරීමට නියමිතය.

(ඇ) කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පහත් බිම් ගොඩකිරීම සහ සංවර්ධන මණ්ඩලය.

අක්කර 2500 ක් යයි ඇස්තමේන්තු කොට තිබෙන කොළඹ පිහිටි, වගුරු වූ නිසා ප්‍රයෝජනයට නොගත් බිම් ගොඩකිරීමේ අරමුණ ඇතිව, 1968 ජූනි මාසයේදී මෙම මණ්ඩලය පිහිටුවන ලදී. වගුරු බිම් ගොඩ කිරීම සඳහා වූ

* 1968 වාර්ෂික වාර්තාව 115 පිටුව බලන්න.

II (අ) 15 වැනි සංඛ්‍යා සටහන

වෙනත් සේවා

1. ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
1.1 වත්කම්වල වටිනාකම (රුපි: '000)1	ලැ. නො.	ලැ. නො.	6,000	9,300	12,000
1.2 ආදායම (රුපි: '000)	8,500	7,800	8,800	8,900	9,000
1.2.1 බලපත්‍ර ආස්ත	4,300	3,900	4,500	4,000	3,400
1.2.2 වෙළඳ සේවයේ/කාල අලෙවිය	3,700	3,400	3,500	4,000	4,800
1.2.3 අනෙකුත්	600	500	700	900	800
1.3 වියදම (රුපි: '000)	7,500	8,300	7,600	8,300	8,400
1.3.1 ස්වදේශීය සේවය	4,300	4,600	3,900	4,700)	8,400
1.3.2 වෙළඳ සේවය	3,200	3,700	3,700	3,600)	
1.4 ලාභය (+) හෝ පාඩුව (-) (රුපි: '000)	+1,100	- 500	+1,200	+ 600	+ 600
1.5 සේවා නියුක්තිය (ගණන)4	795	841	798	839	1,050
2. ජාතික ලොකාදායී මධ්‍යස්ථාන	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
2.1 ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනය (රුපි: '000)2	54	20	176	602	ලැ.නො.
2.2 අදිනු ලැබූ ලොකාදායී ගණන	41	52	52	54	57
2.3 ආදායම (රුපි: '000)	12,265	26,306	29,940	38,949	36,246
(අ) විකට අලෙවිය	11,975	25,318	28,909	37,960	36,089
(ආ) අනෙකුත්	281	988	1,031	989	157
2.4 වියදම (රුපි: '000)	6,724	14,289	16,424	22,060	21,072
(අ) ත්‍යාගවල වටිනාකම	4,580	10,127	11,564	15,184	14,436
(ආ) පරිපාලනය (කොමිස් මුදල් ඇතුළුව)	2,144	4,162	4,860	6,876	6,636
2.5 වියදම අඩු කර ආදායම (රුපි: '000)	+5,532	+12,017	+13,516	+16,889	+15,174
2.6 ඒකාබද්ධ අරමුදලට දායක වූ ප්‍රමාණය (රුපි: '000)5	5,231	10,633	12,142	15,609	14,479
2.7 සේවා නියුක්තිය (ගණන)4	43	37	66	140	139
3. පොල් කෙදි මණ්ඩලය	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
3.1 වත්කම් වල වටිනාකම (රුපි: '000)2	—	—	24	106	245
3.2 ආදායම (රුපි: '000)	—	—	93	120	120
3.3 වියදම (රුපි: '000)	—	—	16	180	348
3.4 අතිරික්තය (+) හෝ හිඟය (-) (රුපි: '000)	—	—	+ 77	- 60	- 228
3.5 සේවා නියුක්තිය (ගණන)4	—	—	4	11	17

1. 1968/69 සිට සංඛ්‍යා තාවකාලිකය. සමහර අවස්ථාවලදී සංඛ්‍යා ඉතා කිට්ටු දශලක්ෂය වශයෙන් දක්වා ඇත. සංඛ්‍යා, ඔත්තෝබර් සිට සැප්තැම්බර් දක්වා ශිඤ්ඡම් වර්ෂ සඳහාය.
2. වර්ෂාවසානයේ සමුච්චිතය.
3. බදු දායක කිරීමට පෙර.
4. ශිඤ්ඡම් වර්ෂාවසානයට.
5. වාර්තා කිරීමේ ප්‍රමාණයන් නිසා මෙම සංඛ්‍යා රජයේ ශිඤ්ඡම් වලින් වෙනස් වේ.
6. සංඛ්‍යා, අප්‍රේල් සිට සැප්තැම්බර් දක්වා භය මාසයක් සඳහාය.

වන විශදම, එසේ ගොඩ කැරුණ ඉඩම් විකිණීමෙන් පියවා ගත හැකි යයි බලාපොරොත්තු විය. 1968/69 දී මෙම මණ්ඩලය සංවර්ධන ක්‍රම සැකැස්ම කිරීමේ කර්තව්‍යයන්හි මූලික වශයෙන් නියැලී සිටි අතර, 1969/70 දී ගොඩ කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ වූ බලාපොරොත්තු වෙයි. ආරම්භක වශයෙන් මට්ටම්කුලියේ අක්කර 54 ක්ද බොරැල්ලේ අක්කර 17 ක්ද, වසර දෙකක් තුළ ගොඩ කිරීමට සැලැස්ම පිළියෙළ කොට ඇත.

අනෙකුත් සේවා

මෙම වර්ගයට ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව, ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලය පොල් කෙදි මණ්ඩලය, යනාදියෙහි සිට තේ පර්යේෂණායතනය, රබර් පර්යේෂණ හා පොල් පර්යේෂණ ආයතන, ලංකා තේ ප්‍රචාරක මණ්ඩලය, ජාතික උසස් අධ්‍යාපන මණ්ඩලය වැනි ප්‍රචාරක ආයතනයන් දක්වා වූ විවිධ ව්‍යවසායයන් ගණනක් ඇතුළත්ය. ආයතනයන් සමහරක් සම්බන්ධයෙන් සංඛ්‍යා තොරතුරු ලබා ගත නොහැකි විය. II (ඇ) 15 සංඛ්‍යා සටහනෙහි සංඛ්‍යා තොරතුරු සමහරක් ඉදිරිපත් කර ඇත.

(අ) ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව.

ප්‍රධාන වශයෙන් වෙළඳ සේවයේ කාල අලෙවියෙහි දියුණුව හේතුකොට සංස්ථාවේ ආදායම 1968/69 දී මදක් ඉහළ ගියේය. විශදම් මද වශයෙන් ඉහළ ගිය අතර, සමස්ත වශයෙන් වූ ලාභ ඉපයීම ඉකුත් වර්ෂයේ මෙන් එකම මට්ටමේ පැවතිනි. එසේ වුවද වර්ෂය අවසාන අවධිය වන විට සේවා නියුක්ති යෙහි සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් සිදුවිය.

(ආ) ජාතික ලොතරැයි මණ්ඩලය

1968/69 දී ලොතරැයි වැඩි ගණනක් මණ්ඩලය මගින් පවත්වන ලදී, එහෙත් ලොතරැයි පත් විකිණීමෙන් ලත් ආදායමෙහි සුළු අඩුවක් ඇතිවිය. නිතර නිතර ලොතරැයි පැවැත්වීම නිසාත්, ඒවායේ නවතාවය හිනවීමේ නැමි යාව නිසාත්, සිය ආදායම පිළිවෙලින් වැඩිකර ගැනීමට නම් නවතම වූත් වඩා සිත් ඇදෙන සුළු වූත් අලෙවි උපක්‍රම උපයෝගී කර ගැනීමට මණ්ඩලයට සිදුවෙයි. පරිපාලන විශදම් ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කළ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, තරමක සුළු ආදායමක් 1968/69 දී මණ්ඩලයට ලැබිණි.

(ඇ) පොල් කෙදි මණ්ඩලය.

පොල් කෙදි කර්මාන්තයෙහි අඩුලහුඩුකම් සමහරකට පිළියම් යෙදීම් වස්, 1968 මාර්තු මාසයේදී මෙම මණ්ඩලය පිහිටුවන ලදී. නිෂ්පාදන බාල වීමත්, අපනයන වෙළඳ පොලවල් ව්‍යාප්ත නොවීමත් (කෘතීම ආදේශයන්ගේ බිහිවීම හේතුකොට) අතරමැදියන් රාශියක් වීමත්, මෙම කර්මාන්තයෙහි ශිල්පීය ක්‍රම යල් පැනගිය බවත් හේතුකොට මිල පහළ යාම සහ උච්චාවචනය වීම නිසා මෙකී පාරම්පරික කර්මාන්තයෙහි පිරිහීමක් දිස්විය. මූලික වශයෙන් පොල් කෙදි නිෂ්පාදනය සඳහා අඩුම මිල දක්වන ලදී. එසේම, පොල් කෙදි කම්හලක් සහ අපනයන සමාගමක් පිහිටුවීමට මණ්ඩලය විසින් කටයුතු අරඹන ලදී. දැනට තිබෙන කම්හල් නවීකරණය කිරීමෙහිලා උපකාරී වීමට සැලසුම් සකසා ඇත.